

52 OPUSCULUM TERTIUM. OFFICIA PER FERIAS,

SEU

PSALMI SECUNDUM DIES HEBDOMADÆ SINGULOS QUIBUS IN ECCLESIA CANTANTUR, DISPOSITI, CUM ORATIONIBUS, HYMNIS, CONFSSIONIBUS ET LITANIIS.

IN NOMINE DEI SUMMI
INCIPIT SCRIPTUM ALBINI MAGISTRI
AD CAROLUM IMPERATOREM *.

Beatus igitur David rex magnus et servus Dei altissimi nobis psallendi regulam dedit, qualiter per dinumeratas horas quaslibet homo ad Deum preces fundere debeat, ita dicens: *Septies in die laudem dicam tibi* (Psal. cxviii, 164). Hoc est prima hora, secunda, tertia, sexta, nona, vespertina et duodecima. Per has itaque septem horas David rex laudem dicebat Deo, sed et sanctus Daniel propheta tertia et sexta et nona hora diei ad deprecandum Dominum ascendens in solatium suum expansis manibus ad cælum deprecabatur Deum pro se et pro populo Israel. Sed et idem rex David adhuc dixit: *Et adjiciam super omnem laudem tuam* (Psal. lxx, 14). Proinde rursus ait: *Media nocte surgebam ad confitendum tibi* (Psal. cxviii, 62). Id est, nocturna hora. Et iterum ait: *Memor fui in nocte nominis tui, Domine* (Ibid., v. 55), quod est gallorum cantus. Sic *memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te* (Psal. lxxii, 7). Ili sunt per noctes tres officii cursus, et per diem septem: quibus aptis [F., junctis] simul efficiuntur decem, quos nos secundum decem verba legis Moysi sectantes cantamus^b. Sed quia vos rogastis, ut scriberemus vobis breviarium comunatio sermone, qualiter homo laicus qui adhuc in activa vita consistit, per dinumeratas horas has Deo supplicare debeat: et licet vos, qui Christiano ordine vivitis, Christiana opera facere desideratis, non ignoratis qualiter Domino supplicetur: sed quia rogastis, dicemus breviter quod sentimus. Cum enim de lectulo stratus vestri surrexistis, dicendum vobis est: dic primum: *Domine Jesu Christe, Fili Dei vivi, in nomine tuo levabo manus meas*. Dicitur [F., Deus] *in adjutorium meum, tres* [ita ms.] vicibus cum psalmo: *Verba mea, usque: Mane astabo tibi*. Deinde, *Pater noster*, et preces: *Dignare, Domine, die isto: perfice gressus meos: Benedictus Dominus die quotidie: dirigere et sanctificare digneris: Fiat misericordia tua, Domine, super nos*. Et surgeus incipiat versum: *Domine, labia mea aperies*. Ipso expleto cum gloria incipiat Psalmum: *Domine, quid multiplicati sunt*. Deinde

A sequitur. *Miserere mei, Deus*. Deinde: *Venite, exultemus Domino*. Deinde psalmos quantos voluerit.

FERIA I.

(Deesse videtur aliquid.)

PSALMUS.

(PSAL. CIV.)^c *Confitemini Domino, et invocate nomen ejus: annuntiate inter gentes opera ejus. Cantate ei, et psallite ei: narrate omnia mirabilia ejus. Laudamini in nomine sancto ejus: letetur cor quærentium Dominum. Quærite Dominum et confirmamini: quærite faciem ejus semper. Mementote mirabilium ejus quæ fecit: prodigia ejus, judicia oris ejus. Semen Abraham, servi ejus; filii Jacob, electi ejus. Ipse Dominus Deus noster, in universa terra judicia ejus. Memor fuit in sæculum testamenti sui: verbi quod mandavit in mille generationes. Quod disposuit ad Abraham: et juramenti sui ad Isaac. Et statuit illud Jacob in præceptum: et Israel in testamentum æternum. Dicent: Tibi dabo terram Chanaan: funiculum hæreditatis vestræ. Cum essent numero brevi: paucissimi et incolæ ejus. Et pertransierunt de gente in gentem: et de regno ad populum alterum. Non reliquit hominem nocere eis, et corripuit pro eis reges. Nolite tangere christos meos: et in prophetis meis nolite malignari. Et vocavit famem super terram: et omne firmamentum panis contrivit. Misit ante eos virum: in servum venundatus est Joseph. Humiliaverunt in compedibus pedes ejus, ferrum pertransivit animam ejus: donec veniret verbum ejus. Eloquium Domini inflammavit eum, misit rex et solvit eum: princeps populorum, et dimisit eum. Constituit eum Dominum domus suæ, et principem omnis possessionis suæ. Ut erudiret principes ejus sicut semetipsum, et senes ejus prudentiam doceret. Et intravit Israel in Ægyptum: et Jacob accola fuit in terra Cham. Et auxit populum suum vehementer: et armavit eum super inimicos ejus. Convertit cor eorum, ut odirent populum ejus: et dolum facerent in servos ejus. Misit Moysen servum suum: Aaron quem elegit ipsum. Posuit in eis verba signorum suorum et prodigiorum in terra Cham. Misit tenebras et obscuravit: et non exacer-*

* Ex codice regio Parisiensi et libello precationum Caroli Calvi.

^b Hucusque in libro precatorio Caroli Calvi.

^c De Usu psalmodum. Pro usu tertio supra col. 466.

havit sermones suos. Convertit aquas eorum in sanguinem : et occidit pisces eorum. Edidit terra eorum ranas : in penetralibus regum ipsorum. Dixit, et venit cynomia, et sciniphes in omnibus finibus ipsorum. Posuit pluvias eorum grandinem : ignem comburentem in terra ipsorum. Et percussit vineas eorum et ficulneas eorum : et contrivit lignum finium eorum. Dixit, et venit locusta, et bruchus : cujus non erat numerus. Et comedit omne fenum in terra eorum : et comedit omnem fructum terræ eorum. Et percussit omne primogenitum in terra eorum : primitias omnis laboris eorum. Et eduxit eos cum argento et auro : et non erat in tribubus eorum infirmus. Lactata est Ægyptus in profecione eorum : quia incubuit timor eorum super eos. Expandit nubem in protectionem eorum : et ignem ut luceret eis per noctem. Petierunt, et venit coturnix : et pane cœli saturavit eos. Dirupit petram, et fluxerunt aquæ : abierunt in sicco flumina. Quoniam memor fuit verbi sancti sui, quod habuit ad Abraham puerum suum. Et eduxit populum suum in exultatione : et electos suos in lætitia. Et dedit illis regiones gentium : et labores populorum possederunt. Ut custodiant justificationes ejus : et legem ejus requirant.

Ut supra. Domine, in cœlo misericordia tua, et veritas tua usque ad nubes. Invocantes nomen tuum, Domine, exaudire digneris.

Oratio. Invocantes nomen tuum, Domine, deprecamur, ut qui patres nostros, virtute tui nominis præeunte, angelicis pastibus refecisti, nos quoque mysticis dapibus foveas ac reformes. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CV.) Confitemini Domino quoniam bonus : quoniam in sæculum misericordia ejus. Quis loquetur potentias Domini ; auditas faciet omnes laudes ejus ? Beati qui custodiunt iudicium : et faciunt justitiam in omni tempore. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui : visita nos in salutari tuo. Ad videndum in bonitate electorum tuorum, ad lætandum in lætitia gentis tuæ : ut lauderis cum hæreditate tua. Peccavimus cum patribus nostris : injuste egimus, iniquitatem fecimus. Patres nostri in Ægypto non intellexerunt mirabilia tua : non fuerunt memores multitudinis misericordiæ tuæ. Et irritaverunt ascendentes in mare : mare Rubrum. Et salvavit eos propter nomen suum : ut notam faceret potentiam suam. Et increpuit mare Rubrum, et exsiccatum est : et deduxit eos in abyssis sicut in deserto. Et salvavit eos de manu odientium : et redemit eos de manu inimici. Et operuit aqua tribulantes eos : unus ex eis non remansit. Et crediderunt verbis ejus : et laudarunt laudem ejus. Cito fecerunt, obliti sunt operum ejus : et non sustinuerunt consilium ejus. Et concupierunt concupiscentiam in deserto : et tentarunt Deum in iniquo. Et dedit eis petitionem ipsorum : et misit saturitatem in animas eorum. Et irritaverunt 54 Moysen in castris : Aaron sanctum Domini. Aperta est terra, et deglutivit Dathan, et

operuit super congregationem Abiron. Et exarsit ignis in synagogam eorum : flamma combussit peccatores. Et fecerunt vitulum in Horeb : et adoraverunt sculptile. Et mutaverunt gloriam suam in similitudinem vituli comedentis fenum. Obliti sunt Deum, qui salvavit eos, qui fecit magna in Ægypto, mirabilia in terra Cham : terribilia in mari Rubro. Et dixit ut disperderet eos : si non Moyses electus ejus stetisset in confectione in conspectu ejus. Ut averteret iram ejus, ne disperderet eos : et pro nihilo habuerunt terram desiderabilem. Non crediderunt verbo ejus, et murmuraverunt in tabernaculis suis : non exaudierunt vocem Domini. Et elevavit manum suam super eos : ut prosterneret eos in deserto. Et ut dejiceret semen eorum in nationibus, et disperderet eos in regionibus. Et initiati sunt Beelphegor : et comederunt sacrificia mortuorum. Et irritaverunt eum in adinventionibus suis : multiplicata est in eis ruina. Et stetit Phinees, et placavit : et cessavit quassatio. Et reputatum est ei in justitiam in generatione et generationem, usque in sempiternum. Et irritaverunt eum ad aquas contradictionis : et vexatus est Moyses propter eos, quia exacerbaverunt spiritum ejus. Et distinxit in labiis suis : non disperdiderunt gentes, quas dixit Dominus illis. Et commixti sunt inter gentes, et didicerunt opera eorum : et servierunt sculptilibus eorum : et factum est illis in scandalum. Et immolaverunt filios suos et filias suas dæmoniis. Et effuderunt sanguinem innocentem : sanguinem filiorum suorum et filiarum suarum : quas sacrificaverunt sculptilibus Chanaan. Et infecta est terra in sanguinibus, et contaminata est in operibus eorum : et fornicati sunt in adinventionibus suis. Et iratus est furore Dominus in populum suum : et abominatus est hæreditatem suam. Et tradidit eos in manus gentium : et dominati sunt eorum, qui oderunt eos. Et tribulaverunt eos inimici eorum, et humiliati sunt sub manibus eorum, sæpe liberavit eos. Ipsi autem exacerbaverunt eum in consilio suo : et humiliati sunt in iniquitatibus suis. Et vidit cum tribularetur : et audivit orationem eorum. Et memor fuit testamenti sui : et pœnituit eum secundum multitudinem misericordiæ suæ. Et dedit eos in misericordias : in conspectu omnium qui cœperant eos. Salvos fac nos, Domine Deus noster, et congrega nos de nationibus. Ut confiteamur nomini sancto tuo : et gloriemur in laude tua. Benedictus Dominus Deus Israel, a sæculo et usque in sæculum : et dicet omnis populus, Fiat, fiat.

Ut supra. Deus in sancto via tua, quis Deus magnus sicut Deus noster ? tu es Deus qui facis mirabilia.

Oratio. Memento nostri, Domine, in beneplacito populi tui, et a peccati nos servitute discussos, Salutaris tui visitatione salvifica. Per Dominum.

PSALMUS.

(PSAL. CVI.) Confitemini Domino quoniam bonus : quoniam in sæculum misericordia ejus. Dicant qui

redempti sunt a Domino, quos redemit de manu inimici : et de regionibus congregavit eos. A solis ortu et occasu, ab aquilone et mari. Erraverunt in solitudine in inaquoso : vias civitatis habitaculi non invenerunt. Esurientes et sitientes : anima eorum in ipsis defecit. Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur : et de necessitatibus eorum eripuit eos. Et deduxit eos in viam rectam : ut irent in civitatem habitationis. Confiteantur Domino misericordiae ejus : et mirabilia ejus filiis hominum. Quia satiavit animam inarem : et animam esurientem satiavit bonis. Sedentes in tenebris et umbra mortis : vinctos in mendicitate et ferro. Quia exacerbaverunt eloquia Dei : et consilium Altissimi irritaverunt. Et humiliatum est in laboribus cor eorum ; infirmati sunt, nec fuit qui adjuvaret. Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur : et de necessitatibus eorum liberavit eos. Et eduxit eos in tenebris et umbra mortis : et vincula eorum dirupit. Confiteantur Domino misericordiae ejus : **55** et mirabilia ejus filiis hominum. Quia contrivit portas aereas : et vectes ferreos confregit. Suscepit eos de via iniquitatis eorum : propter injustitias enim suas humiliati sunt. Omnem escam abominata est anima eorum, et appropinquaverunt usque ad portas mortis. Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur : et de necessitatibus eorum liberavit eos. Misit verbum suum et sanavit eos : et eripuit eos de interitionibus eorum. Confiteantur Domino misericordiae ejus : et mirabilia ejus filiis hominum. Et sacrificent sacrificium laudis, et annuntient opera ejus in exultatione. Qui descendunt mare in navibus, facientes operationem in aquis multis. Ipsi viderunt opera Domini, et mirabilia ejus in profundo. Dixit, et stetit spiritus procellae : et exaltati sunt fluctus ejus. Ascendunt usque ad caelos, et descendunt usque ad abyssos : anima eorum in malis tabescebat. Turbati sunt et moti sunt sicut ebrius : et omnis sapientia eorum devorata est. Et clamaverunt ad Dominum cum tribularentur : et de necessitatibus eorum eduxit eos. Et statuit procellam ejus in auram : et siluerunt fluctus ejus. Et laetati sunt quia siluerunt : et deduxit eos in portum voluntatis eorum. Confiteantur Domino misericordiae ejus : et mirabilia ejus filiis hominum. Et exaltent eum in Ecclesia plebis : et in cathedra seniorum laudent eum. Posuit flumina in desertum : et exitus aquarum in sitim. Terram fructiferam in salsuginem, a malitia inhabitantium in ea. Posuit desertum in stagna aquarum : et terram sine aqua in exitus aquarum. Et collocavit illic esurientes : et constituerunt civitatem habitationis. Et seminaverunt agros, et plantaverunt vineas : et fecerunt fructum nativitatis. Et benedixit eis, et multiplicati sunt nimis : et jumenta eorum non minoravit. Et pauci facti sunt : et vexati sunt a tribulatione malorum et dolore. Effusa est contentio super principes : et errare fecit eos in invio, et non in via. Et adjuvit pauperem de inopia : et posuit sicut oves familias. Videbunt recti, et laetabuntur : et omnis iniquitas oppilavit os suum. Quis

A sapiens, et custodiet haec? et intelliget misericordias Domini.

Ut supra. Misericordias Domini in aeternum cantabo. In generatione et generationem annuntiabo veritatem tuam in ore meo.

Oratio. Confitemur, Domine, misericordias tuas, quas jugiter circa nostras exerces inopias : precantes, ut qui exaltatus in ecclesiis [*F.*, in excelsis] resides ad dexteram Patris in throno, nobis tantae miserationis et intelligere et custodire concedas arcanum. Per.

PSALMUS.

(*PSAL. CX.*) Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo : in concilio justorum et congregatione. Magna opera Domini : exquisita in omnes voluntates ejus. Confessio et magnificentia opus ejus : justitia ejus manet in saeculum saeculi. Memoriam fecit mirabilium suorum, misericors et miserator Dominus escam dedit timentibus se. Memor erit in saeculum testamenti sui, virtutem operum suorum annuntiabit populo suo. Ut det illis haereditatem gentium : opera manuum ejus, veritas et iudicium. Fidelia omnia mandata ejus, confirmata in saeculum saeculi, facta in veritate et aequitate. Redemptionem misit populo suo, mandavit in aeternum testamentum suum. Sanctum et terribile nomen ejus : initium sapientiae, timor Domini. Intellectus bonus omnibus facientibus eum : laudatio ejus manet in saeculum saeculi.

Ut supra. Confitebor tibi, Domine, in toto corde meo, narrabo omnia mirabilia tua.

Oratio. Sanctorum omnium gloriosa confessio, Deus, tribue nobis timorem nominis tui, quod esse initium sapientiae praedixisti, ut tuorum commissi conciliis misericordiae tuae dapibus saginemur. Per.

56 PSALMUS.

(*PSAL. CXI.*) Beatus vir qui timet Dominum : in mandatis ejus volet nimis. Potens in terra erit semen ejus : generatio rectorum benedicetur. Gloria et divitiae in domo ejus : et justitia ejus manet in saeculum saeculi. Exortum est in tenebris lumen rectis : misericors et miserator et justus. Jucundus homo qui miseretur et commodat, disponit sermones suos in iudicio : quia in aeternum non commovebitur. In memoria aeterna erit justus : ab auditione mala non timebit. Paratum cor ejus sperare in Domino : confirmatum est cor ejus, non commovebitur, donec despiciat inimicos ejus. Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in saeculum saeculi : cornu ejus exaltabitur in gloria. Peccator videbit et irascetur, dentibus suis fremet et tabescet : desiderium peccatorum peribit.

Ut supra. Confitebuntur caeli mirabilia tua, Domine : etenim veritatem tuam in Ecclesia sanctorum.

Oratio. Lumen perpetuum rectorum cordium, Deus, concede nobis te diligere, tua gloria jucundari, et sic despiciere hoc saeculum in praesenti, ut caveamus auditum asperum in futuro. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXII.) Laudate, pueri, Dominum; laudate nomen Domini. Sit nomen Domini benedictum: ex hoc nunc et usque in sæculum. A solis ortu usque ad occasum: laudabile nomen Domini. Excelsus super omnes gentes Dominus: et super cælos gloria ejus. Quis sicut Dominus Deus noster, qui in altis habitat: et humilia respicit in cælo et in terra? Suscitans a terra inopem: et de stercore erigens pauperem. Ut collocet eum cum principibus: cum principibus populi sui. Qui habitare facit sterilem in domo: matrem filiorum lætantem.

Ut supra. Sit nomen ejus benedictum in sæcula, ante solem permaneat nomen ejus. Et benedictum nomen majestatis ejus in æternum, et replebitur majestate ejus omnis terra: Fiat, fiat.

Oratio. Laudantes benedictum nomen tuum omnipotens Deus, rogamus ut nos in sinu matris Ecclesiæ collocatos charitatis tuæ facias stabilitate connecti. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXIII.) In exitu Israel de Ægypto, domus Jacob de populo barbaro. Facta est Judæa sanctificatio ejus, Israel potestas ejus. Mare vidit et fugit: Jordanis conversus est retrorsum. Montes exultaverunt ut arietes: et colles sicut agni ovium. Quid est tibi mare quod fugisti? Et tu Jordanis quia conversus es retrorsum? Montes exultastis sicut arietes: et colles sicut agni ovium. A facie Domini mota est terra: a facie Dei Jacob. Qui convertit petram in stagnum aquarum, et rupem in fontes aquarum. Non vobis, Domine, non nobis: sed nomini tuo da gloriam. Super misericordia tua et veritate tua: nequando dicant gentes, ubi est Deus eorum? Deus autem noster in cælo: omnia quæcunque voluit, fecit. Simulacra gentium argentum et aurum: opera manuum hominum. Os habent, et non loquentur: oculos habent, et non videbunt. Aures habent, et non audient: nares habent, et non odorabunt. Manus habent, et non palpabunt, pedes habent, et non ambulabunt: non clamabunt in gutture suo. Similes illis stant, qui faciunt ea: et omnes qui confidunt in eis. Domus Israel speravit in Domino: adjutor eorum et protector eorum est. Domus Aaron speravit in Domino: adjutor eorum et protector eorum est. Qui timent Dominum, speraverunt in Domino: adjutor eorum et protector eorum est. Dominus memor fuit nostri: et benedixit nobis. Benedixit domui Israel: benedixit domui Aaron. Benedixit omnibus qui timent Dominum: pusillis cum majoribus. **57** Adjiciat Dominus super vos: super vos et super filios vestros. Benedicti vos a Domino: qui fecit cælum et terram. Cælum cæli Domino: terram autem dedit filiis hominum. Non mortui laudabunt te, Domine: neque omnes qui descendunt in infernum. Sed nos, qui vivimus, benedicimus Domino: ex hoc nunc et usque in sæculum.

Ut supra. Adjutorium nostrum in nomine Domini, qui fecit cælum et terram.

Oratio. Ineffabile nomen Trinitatis Deus, qui fluenti Jordanis aspectu tui luminis terruisti, præsta, ut quos ablutos sacro baptismate renovasti, nunquam patiaris a vetitis simulacrorum idolis maculari. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXIV.) Dilexi, quoniam exaudiet Dominus vocem orationis meæ. Quia inclinavit aurem suam mihi: et in diebus meis invocabo. Circumdederunt me dolores mortis: et pericula inferni invenerunt me. Tribulationem et dolorem inveni: et nomen Domini invocavi. O Domine, libera animam meam: misericors Dominus et justus, et Deus noster miseretur. Custodiens parvulos Dominus: humiliatus sum, et liberavit me. Convertere, anima mea, in requiem tuam: quia Dominus benefecit tibi. Quia eripuit animam meam de morte: oculos meos a lacrymis, pedes meos a lapsu. Placebo Domino in regione vivorum.

Ut supra. In me sunt, Deus, vota tua, quæ reddam laudationes tibi. Quoniam eripuisti animam meam de morte, et pedes meos de lapsu: ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Oratio. Ablutor peccaminum, Domine, qui animam te fideliter invocantem velociter consolaris; rogamus ut nos a periculis inferni erutos in regione vivorum, ablata peccati morte, restituas. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXV.) Credidi, propter quod locutus sum: ego autem humiliatus sum nimis. Ego dixi in excessu meo: omnis homo mendax. Quid retribuam Domino pro omnibus quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam: et nomen Domini invocabo. Vota mea Domino reddam coram omni populo ejus. Pretiosa in conspectu Domini mors sanctorum ejus. O Domine, quia ego servus tuus: ego servus tuus et filius ancillæ tuæ. Dirupisti vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis, et nomen Domini invocabo. Vota mea Domino reddam in conspectu omnis populi ejus: in atriis domus Domini in medio tui Hierusalem.

Ut supra. Lætamini in Domino, et confiteamini memoriæ sanctificationis ejus.

Oratio. Talis sit, quesumus Domine, vita supplicum, sicut est in conspectu tuo mors pretiosa sanctorum; ut a vinculis peccati liberi mereamur futuræ Hierusalem gaudiis prælibari. Per Dominum.

PSALMUS.

(PSAL. CXVI.) Laudate Dominum, omnes gentes: laudate eum omnes populi. Quoniam confirmata est super nos misericordia ejus: et veritas Domini manet in æternum.

Ut supra. Omnis terra adoret te, Deus, et psallat tibi: psalmum dicam nomini tuo.

Oratio. Omnipotentissime dominator, qui ab omnium gentium ore laudaris, precamur ut dilates veritatem tuam in mente nostra, et confirmes super nos misericordiam tuam. Per.

58 PSALMUS.

(PSAL. CXVII.) **C**onsternimini Domino quoniam bonus : quoniam in sæculum misericordia ejus. **D**icat nunc Israel quoniam bonus : quoniam in sæculum misericordia ejus. **D**icat nunc domus Aaron : quoniam in sæculum misericordia ejus. **D**icant nunc, qui timent Dominum : quoniam in sæculum misericordia ejus. **D**e tribulatione invocavi Dominum : et exaudivit me in latitudine Dominus. Dominus mihi adjutor : non timebo, quid faciat mihi homo. Dominus mihi adjutor : et ego despiciam inimicos meos. **B**onum est confidere in Domino, quam confidere in homine. **B**onum est sperare in Domino, quam sperare in principibus. **O**mnes gentes circumierunt me : et in nomine Domini, quia ultus sum in eos. **C**ircumdantes circumdederunt me : et in nomine Domini, quia ultus sum in eos. **C**ircumdederunt me sicut apes, et exarserunt sicut ignis in spinis : et in nomine Domini, quia ultus sum in eos. **I**mpulsus eversus sum, ut caderem : et Dominus suscepit me. **F**ortitudo mea et laus mea Dominus : et factus est mihi in salutem. **V**ox exultationis et salutis in tabernaculis justorum. **D**extera Domini fecit virtutem : dextera Domini exaltavit me : dextera Domini fecit virtutem. **N**on moriar, sed vivam : et narrabo opera Domini. **C**astigans castigavit me Dominus : et mortu non tradidit me. **A**perite mihi portas justitiæ, ingressus in eas confitebor Domino : hæc porta Domini, justi intrabunt in eam. **C**onfitebor tibi, quoniam exaudivisti me : et factus es mihi in salutem. **L**apidem quem reprobaverunt ædificantes : hic factus est caput anguli. **A** Domino factum est istud : et est mirabile in oculis nostris. **H**æc est dies, quam fecit Dominus : exultemus et lætemur in ea. **O** Domine, salvum me fac, o Domine, bene prospere : benedictus qui venit in nomine Domini. **B**enediximus vobis de domo Domini : Deus Dominus et illuxit nobis. **C**onstituite diem solemnem in condensis : usque ad cornu altaris. **D**eus meus es tu, et confitebor tibi : Deus meus es tu, et exaltabo te. **C**onfitebor tibi quoniam exaudivisti me : et factus es mihi in salutem. **C**onsternimini Domino, quoniam bonus : quoniam in sæculum misericordia ejus.

Ut supra. Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat.

Oratio. Consolatio tribulationum nostrarum, piissime Domine, qui justorum tabernacula lætitia et exultatione perfundis, exalta Ecclesiam tuam virtute potentis dexteræ, qua fiat porta justitiæ; et ita se angulari stabilitate connectat, ut tua resurrectione clarificata fulgeat. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXXXIV.) **L**audate nomen Domini : laudate servi Dominum. **Q**ui statis in domo Domini : in atriis domus Dei nostri. **L**audate Dominum, quia bonus Dominus : psallite nomini ejus, quoniam suave. **Q**uoniam Jacob elegit sibi Dominus, Israel in possessionem sibi. **Q**uia ego cognovi, quod magnus est

A Dominus : et Deus noster præ omnibus diis. **O**mnia quæcunque voluit Dominus, fecit in cælo et in terra : in mari et in omnibus abyssis. **E**ducens nubes ab extremo terræ : fulgura in pluviam fecit. **Q**ui producit ventos de thesauris suis : qui percussit primogenita Ægypti ab homine usque ad pecus. **E**t misit signa et prodigia in medio tui, Ægypte : in Pharaonem et in omnes servos ejus. **Q**ui percussit gentes multas, et occidit reges fortes. **S**eon regem Amorrhæorum, et Og regem Basan, et omnia regna Chanaan. **E**t dedit terram eorum hæreditatem : hæreditatem Israel populo suo. **D**omine, nomen tuum in æternum : Domine, memoriale tuum in generatione et generationem. **Q**uia judicabit Dominus populum suum : et in servis tuis deprecabitur. **S**imulacra gentium argentum et aurum : opera manuum hominum. **O**s habent, et non loquentur : oculos habent, et non videbunt. **A**ures habent, et non audient : neque enim est spiritus in ore ipsorum. **S**imiles illis fiant, qui faciunt ea : et omnes, qui confidunt in eis. **D**omus Israel benedicite Domino : domus Aaron benedicite **59** Domino. **D**omus Levi benedicite Domino : qui timetis Dominum, benedicite Domino. **B**enedictus Dominus ex Sion, qui habitat in Hierusalem.

Ut supra. Benedictus Dominus Deus Israel a sæculo, et usque in sæculum, et dicet omnis populus : Fiat, fiat.

Oratio. Suavitas eximia Deus, quem omnis terra pro dulcedinis benignitate collaudat; rogamus ut, ablato a nobis vanæ superstitionis errore, tuis voluntatibus connectamur. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXXXV.) **C**onsternimini Domino quoniam bonus : quoniam in æternum misericordia ejus. **C**onsternimini Deo deorum : quoniam in æternum misericordia ejus. **C**onsternimini Domino dominorum : quoniam in æternum misericordia ejus. **Q**ui facit mirabilia magna solus : quoniam in æternum misericordia ejus. **Q**ui fecit cælos in intellectu : quoniam in æternum misericordia ejus. **Q**ui firmavit terram super aquas : quoniam in æternum misericordia ejus. **Q**ui fecit luminaria magna : quoniam in æternum misericordia ejus. **S**olem in potestatem diei : quoniam in æternum misericordia ejus. **L**unam et stellas in potestate noctis : quoniam in æternum misericordia ejus. **Q**ui percussit Ægyptum, cum primogenitis eorum : quoniam in æternum misericordia ejus. **Q**ui eduxit Israel in medio eorum : quoniam in æternum misericordia ejus. **I**n manu potenti et brachio excelso, quoniam in æternum misericordia ejus. **Q**ui divisit mare rubrum in divisiones : quoniam in æternum misericordia ejus. **E**t eduxit Israel per medium ejus : quoniam in æternum misericordia ejus. **E**t excussit Pharaonem et virtutem ejus in mari Rubro : quoniam in æternum misericordia ejus. **Q**ui traduxit populum suum per desertum : quoniam in sæculum misericordia ejus. **Q**ui percussit reges magnos : quoniam in æternum misericordia ejus. **E**t occidit reges

fortes : quoniam in æternum misericordia ejus. **A** regem Amorrhæorum : quoniam in æternum misericordia ejus. Et Og regem Basan : quoniam in æternum misericordia ejus. Et dedit terram eorum hæreditatem : quoniam in æternum misericordia ejus. Hæreditatem Israel servo suo ; quoniam in æternum misericordia ejus. Qui in humilitate nostra memor fuit nostri : quoniam in æternum misericordia ejus. Et redemit nos ab inimicis nostris : quoniam in æternum misericordia ejus. Qui dat escam omni carni : quoniam in æternum misericordia ejus. Confitemini Deo cœli : quoniam in æternum misericordia ejus. Confitemini Domino dominorum : quoniam in æternum misericordia ejus.

Ut supra. Domine refugium factus es nobis, a generatione et generatione.

Oratio. Memor humilitatis nostræ, miserere nobis omnipotens Deus, et qui quondam patribus nostris terram adversariorum in hæreditate donasti, nos a peccati macula liberatos in tua hæreditate constitue. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXLV.) Lauda, anima mea, Dominum, laudabo Dominum in vita mea : psallam Deo meo, quandiu fuero. Nolite confidere in principibus : in filiis hominum, in quibus non est salus. Exhibet spiritus ejus, et revertetur in terram suam, in illa die peribunt omnes cogitationes eorum. Beatus cujus Deus Jacob adjutor ejus, spes ejus in Domino Deo ipsius : qui fecit cœlum et terram, mare et omnia quæ in eis sunt. Qui custodit veritatem in sæculum, facit judicium injuriis patientibus : dat escam esurientibus. Dominus solvit compeditos : Dominus illuminat cæcos. Dominus erigit elisos : Dominus diligit justos. Dominus custodit advenas, pupillum, et viduam suscipiet : et vias peccatorum disperdet. Regnabit Dominus in sæcula, Deus tuus Sion, in generatione et generationem.

60 *Ut supra.* Exaltate Dominum nostrum, et adorare in monte sancto ejus, quoniam sanctus Dominus Deus noster.

Oratio. Gloriose omnipotens Deus, in quem beatorum animæ totam spei confidentiam ponunt ; concede nobis ut, adjutorio tuo illuminati, valeamus te jugiter mente pura diligere. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXLVI.) Laudate Dominum quoniam bonus est psalmus : Deo nostro sit jucunda decoraque laudatio. *Ædificans* Hierusalem Dominus, dispersiones Israelis congregabit. Qui sanat contritos corde : et alligat contritiones eorum. Qui numerat multitudinem stellarum : et omnibus eis nomina vocat. Magnus Dominus noster, et magna virtus ejus : et sapientiæ ejus non est numerus. Suscipiens mansuetos Dominus : humilians autem peccatores usque ad terram. Precinute Domino in confessione : psallite Deo nostro in cithara. Qui operit cœlum nubibus : et parat terræ pluviam. Qui producit in montibus fenum,

et herbam servituti hominum. Qui dat jumentis escam ipsorum : et pullis corvorum invocantibus eum. Non in fortitudine equi voluntatem habebit : nec in tibiis viri beneplacitum erit ei. Beneplacitum est Domino super timentes eum : et in eis qui sperant super misericordia ejus.

Ut supra. Fiat misericordia tua, Domine, super nos, quemadmodum speravimus in te.

Oratio. *Ædificator* cœlestis Hierusalem Deus, qui multitudinem stellarum et concludis numero, et nominatim singulas vocas : sana, quæsumus, contritos corde, dispersos congrega, atque nos in innumerabili sapientia tua locupletare. Per.

PSALMUS.

B (PSAL. CXLVII.) Lauda Hierusalem Dominum : lauda Deum tuum, Sion. Quoniam confortavit seras portarum tuarum : benedixit filiis tuis in te. Qui posuit fines tuos pacem : et adipe frumenti satiat te. Qui emittit eloquium suum terræ : velociter currit sermo ejus. Qui dat nivem sicut lanam : nebulam sicut cinerem spargit. Mittit crystallum suum sicut buccellas : ante faciem frigoris ejus quis sustinebit ? Emittet verbum suum, et liquefaciet ea : *flabit* spiritus ejus, et fluent aquæ. Qui annuntiat verbum suum Jacob : justitias et judicia sua Israel. Non fecit taliter omni nationi : et judicia sua non manifestavit eis.

Ut supra. Confitebor Domino secundum justitiam ejus, et psallam nomini Domini Altissimi.

C *Oratio.* Conforta, Domine, portas Ecclesiæ tuæ, et pone terminis ejus pacem, eique adipem spiritualis tritici dignanter attribue. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXLVIII.) Laudate Dominum de cœlis : laudate eum in excelsis. Laudate eum omnes angeli ejus : laudate eum omnes virtutes ejus. Laudate eum sol et luna : laudate eum omnes stellæ et lumen. Laudate eum cœli cœlorum : et aquæ, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini. Quia ipse dixit, et facta sunt : ipse mandavit et creata sunt. Statuit ea in æternum et in sæculum sæculi : præceptum posuit, et non præteribit. Laudate Dominum de terra : dracones et omnes aliyssi. Ignis, grando, nix, glacies, spiritus procellarum : quæ faciunt verbum ejus. **D** Montes et omnes colles, ligna fructifera, et omnes cedri. Bestiæ, et universa pecora, serpentes et volucres pennatæ. Reges terræ et omnes populi, principes et omnes judices terræ. Juvenes et virgines, senes **61** cum junioribus laudent nomen Domini : quia exaltatum est nomen ejus solius. Confessio ejus super cœlum et terram : et exaltavit cornu populi sui. Hymnus omnibus sanctis ejus : filiis Israel populo appropinquanti sibi.

Ut supra. Mirabilis Deus in sanctis suis, Deus Israel, ipse dabit virtutem, et fortitudinem plebi suæ benedictus Deus.

Oratio. Excelsorum sedium supereminens et excelsa potestas Deus, concede famulis tuis, ut sicut

sancta, quæ cernimus, te jubente creata sunt: ita A
quæ præcepisti, te custode seruentur. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXLIX.) Cantate Domino canticum novum :
laus ejus in Ecclesia sanctorum. Lætetur Israel in eo,
qui fecit eum : et filia Sion exultent in rege suo.
Laudent nomen ejus in choro : in tympano et psal-
terio psallant ei. Quia beneplacitum est Domino in
populo suo : et exaltavit mansuetos in salutem.
Exultabant sancti in gloria : lætabuntur in cubili-
bus suis. Exultationes Dei in gutture eorum : et
gladii ancipites in manibus eorum. Ad faciendam
vindictam in nationibus, increpationes in populis.
Ad alligandos reges eorum in compedibus, et nobiles
eorum in manicis ferreis. Ut faciant in eis iudicium
conscriptum : gloria hæc est omnibus sanctis ejus.

Ut supra. Bonum est confiteri Domino, et psallere
nomini tuo, Altissime. Ad annuntiandum mane mi-
sericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem.

Oratio. Auctor totius bonitatis Deus, qui omnem
mansuetudinem te humiliter confitentem exaltas ;
præsta, ut sicut sanctos tuos exultare facis in glo-
ria, ita præsentem Ecclesiam custodire digneris per-
petuis temporibus ab hujus sæculi delectationibus im-
pollutam. Per Dominum.

PSALMUS.

(PSAL. CL.) Laudate Dominum in sanctis ejus :
laudate eum in firmamento virtutis ejus. Laudate
eum in virtutibus ejus : laudate eum secundum mul-
titudinem magnitudinis ejus. Laudate eum in sono
tuba: : laudate eum in psalterio et cithara. Laudate
eum in tympano et choro : laudate eum in chordis
et organo. Laudate eum in cymbalis benesonantibus,
laudate eum in cymbalis jubilationis : omnis spiri-
tus laudet Dominum.

Ut supra. Laudate nomen ejus, quoniam suavis
est Dominus, in æternum misericordia ejus, et usque
in generationem et generationem veritas ejus.

Sicpsalmum dicam nomini tuo in sæculum sæculi,
et reddam vota mea de die in diem.

Oratio. Harmoniæ nostræ, Deus, suavissimum me-
los, qui nostri pectoris modulamina nunc flatibus,
nunc botibus præcipis exercere ; præsta, ut dum illa
spiritali affectu concinimus, perpetualibus choris in-
serui, te eum omnibus sanctis collaudemus. Per. D

HYMNUS TRIUM PUERORUM.

(DAN. III.) Benedicite omnia opera Domini Do-
mino : laudate et superexaltate eum in sæcula. Be-
nedicite angeli Domini Domino : benedicite cæli
Domino. Benedicite aquæ omnes, quæ super cælos
sunt, Domino : benedicite omnes virtutes Domini Do-
mino. Benedicite sol et luna Domino : benedicite
stellæ cæli Domino. Benedicite imber et ros Do-
mino : benedicite omnis spiritus Dei Domino. Bene-
dicite ignis et æstus Domino : benedicite frigus et
æstus Domino. Benedicite rores et pruina Domino :
benedicite gelu et frigus Domino. Benedicite glacies
62 et nives Domino : benedicite noctes et dies Do-

PATROL. CI.

mino. Benedicite lux et tenebræ Domino : benedicite
fulgura et nubes Domino. Benedicat terra Dominum :
laudet et superexaltet eum in sæcula. Benedicite
montes et colles Domino : benedicite universa ger-
minantia in terra Domino. Benedicite fontes Do-
mino : benedicite maria et flumina Domino. Benedi-
cite cætæ et omnia, quæ moventur in aquis, Do-
mino : benedicite omnes volucres cæli Domino.
Benedicite omnes bestias et pecora Domino : be-
nedicite filii hominum Domino. Benedicat Israel
Domino : laudet et superexaltet eum in sæcula. Be-
nedicite sacerdotes Domini Domino : benedicite servi
Domini Domino. Benedicite spiritus et animæ Justo-
rum Domino : benedicite sancti et humiles corde
Domino. Benedicite Anania, Azaria, Misael Domino :
laudate et superexaltate eum in sæcula. Benedicamus
Patrem et Filium, cum sancto Spiritu : laudemus et
superexaltemus eum in sæcula. Benedictus es, Domi-
ne, in firmamento cæli : laudabilis et gloriosus et su-
perexaltatus in sæcula.

Oratio. Deus, per quem fides ignem non sentit, et
infidelitas sine igne exurit ; qui beatissimos tres
pueros fide armatos, coniectos in camino ignis, læto
vultu omni ex parte illesos hymnum tibi canere de-
fisti : obsecramus, ut pari dignatione, fide et devo-
tione nos armare, et timoris tui vigore implere digneris,
ut a camino vitiorum liberati hymnum dicere, et
exaltare nomen tuum in perpetuum mereamur.

LITANIA.

Parce, Domine, parce populo tuo, quem redemi-
sti, Christe, sanguine tuo : ne in æternum irascaris
nobis.

Christe, audi nos.

Præsta mihi, Deus, ut te primum bene rogem.

Deinde ut me dignum facias exaudiri.

Deinde ut exaudias.

Sancta Maria, ora pro nobis.

Sancta Maria, intercede pro me peccatore.

Sancta Maria, adjuva me in die exitus mei ex hac
præsentī vita.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Petre, ora pro nobis.

Sancte Paule, ora pro nobis.

Sancte Andrea, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Joannes, ora pro nobis.

Sancte Thoma, ora pro nobis.

Sancte Jacobe, ora pro nobis.

Sancte Philippe, ora pro nobis.

Sancte Bartholomæe, ora pro nobis.

Sancte Malthæe, ora pro nobis.

Sancte Tathæe, ora pro nobis.

Omnes sancti apostoli, orate pro nobis.

Sancte Stephane, ora pro nobis.

Sancte Line, ora pro nobis.

Sancte Clete, ora pro nobis.

Sancte Clemens, ora pro nobis.

Sancte Sixte, ora pro nobis.

Sancte Corneli, ora pro nobis.

Sancte Cypriaue, ora pro nobis.
 Sancte Dionysi cum sociis tuis, ora pro nobis.
 Sancte Laurenti, ora pro nobis.
 Sancte Maurici cum sociis tuis, ora pro nobis.
 Sancte Cosme, ora pro nobis.
 Sancte Damiane, ora pro nobis.
 Omnes sancti martyres, orate pro nobis.
 Sancte Hilari, ora pro nobis.
 Sancte Martine, ora pro nobis.
 Sancte Silvester, ora pro nobis.
 Sancte Leo, ora pro nobis.
 Sancte Ambrosi, ora pro nobis.
 Sancte Gregori, ora pro nobis.
 Sancte Germane, ora pro nobis.
 Sancte Remigi, ora pro nobis.
 Sancte Amande, ora pro nobis.
 Sancte Chredoberte, ora pro nobis.
 Sancte Hieronyme, ora pro nobis.
 Sancte Benedicte, ora pro nobis.
 Sancte Maure, ora pro nobis.
 Sancte Babolene, ora pro nobis.
 Omnes sancti confessores, orate pro nobis.
 Sancta Felicitas, ora pro nobis.
 Sancta Perpetua, ora pro nobis.
 Sancta Agatha, ora pro nobis.
 Sancta Lucia, ora pro nobis.
 Sancta Cæcilia, ora pro nobis.
 Sancta Agnes, ora pro nobis.
 Sancta Anastasia, ora pro nobis.
 Sancta Euphemia, ora pro nobis.
 Sancta Petronilla, ora pro nobis.
 Sancta Susanna, ora pro nobis.
 Sancta Brigida, ora pro nobis.
62 Omnes sanctæ virgines, orate pro nobis.
 Propitius esto, parce nobis, Domine.
 Propitius esto, libera nos, Domine.
 Ab omni malo, libera nos, Domine.
 Ab omni tentatione, libera nos, Domine.
 Ab omni cogitatione mala, libera nos, Domine.
 Ab omni iniquitate, libera nos, Domine.
 Ab omni immunditia cordis et corporis, libera nos, Domine.
 Per crucem tuam, libera nos, Domine.
 Peccatores, te rogamus audi nos.
 Ut pacem nobis donare digneris, Domine Jesu, te rogamus audi nos.
 Ut indulgentiam delictorum nostrorum nobis donare digneris, Domine Jesu, te rogamus audi nos.
 Ut remissionem peccatorum nostrorum nobis donare digneris, Domine Jesu, te rogamus audi nos.
 Ut gratiam sancti Spiritus cordibus nostris clementer infundere digneris, Domine Jesu, te rogamus audi nos.
 Ut intercessionem sanctorum tuorum nobis do-

A nare digneris, Domine Jesu, te rogamus audi nos.

Ut sanctam charitatem tuam nobis donare digneris, Domine Jesu, te rogamus audi nos.

Ut fidem rectam nobis donare digneris, Domine Jesu, te rogamus audi nos.

Ut spem firmam in tua bonitate nobis donare digneris, Domine Jesu, te rogamus audi nos.

Ut vitam æternam nobis donare digneris, Domine Jesu, te rogamus audi nos.

Ut laudem sancto nomini tuo nobis donare digneris, Domine Jesu, te rogamus audi nos.

Fili Dei, te rogamus audi nos.

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi, miserere nobis.

B Christe audi nos. Kyrie eleison, Kyrie eleison, Kyrie eleison. Pater noster.

Miserere mei, Deus, miserere mei: quoniam in te condidit anima mea. Exaltare super caelos Deus, et super omnem terram gloriam tuam, ut liberentur dilecti tui. Adjutor meus tibi psallam, quia Deusceptor meus: Deus meus, misericordia mea. Benedicam Dominum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo. Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat.

C *Oratio.* Harmoniæ nostræ suavissimum melos, Deus, qui nostri pectoris modulamina nunc facibus [Al., flatibus], nunc flatibus præcipis exercere: præsta quæsumus, Domine, ut qui illa spiritali [affectu] concinimus, perpetualibus choris inserti cum sanctis omnibus gloriari mereamur. Per.

FERIA II.

CONFESSIO PECCATORUM PURA ALCUINI .

b Deus inestimabilis misericordiæ, Deus immensus pietatis, Deus conditor et reparator humani generis, qui confitentium tibi corda purificas, et accusantes se ante conspectum divinæ clementiæ tuæ ab omni vinculo iniquitatis absolvis; virtutem tuam totis exoro gemitibus, ut secundum multitudinem miserationum tuarum, de omnibus peccatis meis, de quibus me mea conscientia accusat, puram mihi coram te concedas agere confessionem; veramque ex his omnibus et condignam mihi tribuas poenitentiam, quæcumque peccavi in cogitationibus pessimis, in meditationibus pravis, in consensu malo, in consilio iniquo, in concupiscentia atque delectatione immananda, in verbis otiosis, in factis malitiosis, in visu, in auditu, in gustu, in odoratu et tactu. Tu enim, misericors Deus, ad operandum mihi animæ meæ salutem membra singula humanis uisibus apta dedisti; sed ego miserimus omnium et peccator, te æternæ salutis auctorem contempsi, et æterna mihi inimico incendia præparanti suadente consensu [Cod. Reg., et æterna mihi incendia præparanti consensu]. Lapsus sum in peccatis, corruï in deliciis [Al. delictis].

Discip., pag. 647.

b Pro usu primo, supra, col. 486.

^a Exstat in libello precationum Caroli Calvi, pag. 44, sub hoc titulo: *Confessio quam Alcuinus composuit Carolo imperatori.* Apud Marten. de ant. Eccl.

In membris singulis naturæ modum excessi, et impiis me laboribus obnoxium feci. Pedes mei ad currendum in malum, sequendo libidinem, supra modum veloces fuerunt, et in obedientia mandatorum tuorum imbecilles. Crura mea ad me sustinendum in malum fortes [Cod. Reg., fortia]. Genua mea ad fornicationem potius quam ad **64** orationem flexi. In femoribus et in genitalibus meis supra modum in omnibus me immunditiis contaminare [Cod. Reg., in omnibus immunditiis contaminari] non metui, et reum me omni hora peregi. Venter meus et viscera omnia crapula sunt jugiter et ebrietate distenta. In renibus et lumbis, illusionem diabolicam ac flamma libidinis, turpissimo ardeo desiderio. Latera enim mea luxuriæ malitiam [Cod. Reg., luxuriam malitiæ] non formidant perpetrare. Dorsum meum ad iniqua roboravi opera, et collum meum in carnali erexi superbia. Humera (*Nove dictum*) mea ad portanda nequitiae onera subdidi, et brachia illecebrosi jugiter amplexibus præbui. Manus meæ plenæ sunt sanguine, omnibusque sordibus sunt pollutæ; promptæ ad omne opus pravum, pigræ ad aliquid operandum bonum. Os meum nefario pollutum est osculo, et iniqua est concupiscentia maculatum, verbisque luxuriosis ac fabulis otiosis superabundanter me et mendacio cinguinavi. Gulæ semper et ebrietati deditus, carnalibus nunquam desiderii satiatus. Sed et lingua mea omni est fallacia profanata. Guttur meum insatiabili semper ardet ingluvie. Aures meæ dolosis sunt obtusæ [Al., obtusæ] loquelis, promptæ ad omne malum, surdæ ad omne bonum. In naribus namque sæpius iniquis delectatus sum odoribus, in quibus etiam putredinem delictorum minime horruï. Quid igitur dicam de oculis, qui omnibus me fecerunt obnoxium, omnemque sensum cordis mei averterunt, quibus in omni consensu libidine? Qui et me, quamvis raro in sanctuario tuo, Domine, te adorantem intuitu perverterunt iniquo, omnemque motum corporis mei ad immunda pertraxerunt desideria. Caput vero meum omnibus supereminens membris, raro unquam ad te Deum creatorem meum incurvavi; sed etiam cæteris membris [Vox membris in cod. Reg. omit.] in omni malitia consentaneum feci. Cor meum plenum dolo et malitia, nunquam pura purgavi poenitentia: semperque diabolica pollui illusionem, nunquam vera ablui confessione. Non enim hæc narrans tuam, Domine, in me blasphemam creaturam: sed meam a te, piissime Deus, exposco medicinam, qui etiam in omnibus membris meis me reum intelligo super mensuram: quia ut astra cœli atque arenam maris, mea ita innumerabilia cognosco delicta. Insuper etiam ira, tristitia, acedia, jactantia atque desidia, omnibusque octo principalibus vitiis obnoxium me esse profiteor. Sed tu, Domine, occultorum cognitor, qui dixisti poenitentiam te malle peccatorum quam mortem, tibi omnia cordis mei revelabo arcana.

^a In Cod. Reg. Titulus: *Incipiunt psalmi poenitentiales numero VII, quæ unaquæque anima quæ Deo placere desiderat, pro remissione peccatorum suorum*

A Respice in me, et miserere mei, fontemque lacrymarum et remissionem omnium peccatorum, intiniam mihi cordis confessionem tribue poscenti. Renova, innova [Cod. Reg., innova in me], piissime Pater, quidquid actione, quod verbo, quod ipsa denique cogitatione diabolica fraude vitiatum est; et unitati corporis Ecclesiæ membrum tuæ redemptionis annecte; et non habentem fiduciam nisi in tua misericordia, ad sacramentum tuæ reconciliationis admitte, Per Jesum Christum unigenitum Filium tuum Dominum et Salvatorem nostrum, qui tecum una cum sancto Spiritu unus est Dominus, per immortalia regnans sæcula sæculorum. Amen

^a **PSALMI POENITENTIALES** ^b.

PSALMUS I.

B (PSAL. VI.) Domine, ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripas me. Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum: sana me Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde: sed tu Domine usquequo? Convertere Domine, et eripe animam meam, salvum me fac propter misericordiam tuam. Quoniam non est in morte, qui memor sit tui: in inferno autem quis constabit tibi? Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes lectum meum: lacrymis meis stratum meum rigabo. Turbatus est a furore oculus meus: inveteravi inter omnes inimicos meos. Discedite a me, omnes qui operamini iniquitatem: quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei. Exaudivit Dominus deprecationem meam, Dominus orationem **65** meam suscepit. Erubescant, et conturbentur vehementer omnes inimici mei: convertantur et erubescant valde velociter.

Ut supra. Domine, convertere, et eripe animam meam; salvum me fac propter misericordiam tuam. Respice, et exaudi me, Domine Deus meus, illumina oculos meos: ne unquam obdormiam in morte, ne quando dicat inimicus meus: Prævalui adversus eum. Ab occultis meis munda me, Domine, et ab alienis parce servo tuo.

Oratio. Exauditor omnium Deus, exaudi nostrorum fletuum supplicem vocem, et tribue infirmitatibus nostris perpetuam firmitatem [Cod. Reg., perpetuam sospitatem]: ut dum dignanter gemitum nostri laboris suscipis, tua nos semper misericordia consoleris. Per Dominum.

PSALMUS II.

(PSAL. XXXI.) Beati quorum remissæ sunt iniquitates: et quorum tecta sunt peccata. Beatus vir, cui non imputavit Dominus peccatum: nec est in spiritu ejus dolus. Quoniam tacui, inveteraverunt ossa mea: dum clamarem tota die. Quoniam die ac nocte gravata est super me manus tua: conversus sum in ærunna, dum configitur spina. Delictum meum cognitum tibi facti: et injustitiam meam non abscondi. Dixi, canere debet.

^b Exstant in libello Caroli Calvi, pag. 16 seq., absque orationibus.

fitelbor adversum me injustitiam meam Domino : et tu remisisti impietatem peccati mei. Pro hac orabit ad te omnis sanctus in tempore opportuno. Verumtamen in diluvio aquarum multarum , ad eum non approximabunt. Tu es refugium meum a tribulatione, quæ circumdedit me : exsultatio mea erue me a circumdantibus me. Intellectum tibi dabo, et instruum te in via hac, qua gradieris : firmabo super te oculos meos. Nolite fieri sicut equus et mulus : quibus non est intellectus. In chamo et freno maxillas eorum constringe : qui non approximant ad te. Multa flagella peccatoris : sperantem autem in Domino, misericordia circumdabit. Lætamini in Domino et exsultate justi [*Quercet.*, *injusti*, *mendose*] : et gloriamini omnes recti corde.

Ut supra. Delicta juventutis meæ, et ignorantias meas ne memineris Domine. Secundum magnam misericordiam tuam memento mei tu : propter bonitatem tuam Domine. Propter nomen tuum, Domine, propitiaberis peccato meo : multum est enim. Delictum meum cognitum tibi feci, et injustitiam meam non abscondi.

Oratio. Sancte Domine, qui remissis delictis beatitudinem te confessis attribuis, exaudi vota præsentis familiæ [*Al.*, *Ecclesiæ*], et confractis peccati aculeis spiritali nos exultatione perfunde. Per Dominum nostrum.

PSALMUS III.

(*PSAL.* XXXVII.) Domine ne in furore tuo arguas me : neque in ira tua corripas me. Quoniam sagittæ tuæ iustitiæ sunt mihi : et confirmasti super me manum tuam. Non est sanitas in carne mea a facie iræ tuæ : non est pax ossibus meis a facie peccatorum meorum. Quoniam iniquitates meæ supergressæ sunt caput meum : et sicut onus grave gravatæ sunt super me. Putruerunt et corruptæ sunt cicatrices meæ : a facie insipientiæ meæ. Miser factus sum et curvatus sum usque in finem : tota die contristatus ingrediebar. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus : et non est sanitas in carne mea. Afflictus sum et humiliatus sum nimis : rugiebam a gemitu cordis mei. Domine, ante te omne desiderium meum : et gemitus meus a te non est absconditus. Cor meum conturbatum est, dereliquit me virtus mea : et lumen oculorum meorum, et ipsum non est mecum. Amici mei et proximi mei adversum me appropinquaverunt et steterunt. Et qui juxta me erant de longe steterunt : et vim faciebant, qui quærebant animam meam. Et qui inquirebant mala mihi, locuti sunt vanitates : et dolos tota die meditabantur. Ego autem tanquam surdus non audiebam : et sicut mutus non aperiens os suum. Et factus sum sicut homo non audiens : et non habens in ore suo redargutiones. Quoniam in te, Domine, speravi, tu exaudies me, Domine Deus meus. Quia dixi : nequando supergaudeant mihi inimici mei : et dum commoventur pedes mei, super me magna locuti sunt. Quoniam ego in flagella paratus sum : et dolor meus in conspectu meo semper. Quoniam iniquitatem meam annuntiabo, et cogitabo

A pro peccato meo. Inimici autem mei vivunt, et confirmati sunt super me : et multiplicati sunt, qui oderunt me inique. Qui retribuunt mala pro bonis, detrahebant mihi : quoniam sequebar bonitatem. Ne derelinquas me, Domine Deus meus : ne discesseris a me. Intende in adjutorium meum, Domine Deus salutis meæ.

Preces ut supra. Domine, ante te omne desiderium meum, et gemitus meus a te non est absconditus. Exaudi orationem meam, Domine, et deprecationem meam : auribus percipe lacrymas meas. Complaceat tibi, Domine, ut eruas me : Domine ad adjuvandum me respice.

Oratio. Emitte, Domine, salutare tuum infirmitatibus nostris, vulnerum cicatricumque mortalium potentissime medicator ; ut omnem gemitum doloremque nostrum coram te deplorantes, valeamus evincere insultationes adversantium vitiorum. Per Dominum nostrum.

PSALMUS IV.

(*PSAL.* L.) Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Et secundum multitudinem miserationum tuarum : dele iniquitatem meam. Amplius lava me ab iniquitate mea : et a peccato meo munda me. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco : et peccatum meum contra me est semper. Tibi soli peccavi, et malum coram te feci : ut justificeris in sermonibus tuis, et vincas cum judicaris. Ecce enim in iniquitatibus conceptus sum : et in peccatis concepit me mater mea. Ecce enim veritatem dilexisti : incerta et occulta sapientiæ tuæ manifestasti mihi. Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor ; lavabis me, et super nivem dealbabor. Auditui meo dabis gaudium et lætitiā : et exsultabunt ossa humiliata. Averte faciem tuam a peccatis meis : et omnes iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me Deus : et spiritum rectum innova in visceribus meis. Ne projicias me a facie tua : et Spiritum sanctum tuum ne auferas a me. Redde mihi lætitiā salutaris tui : et spiritu principali confirma me. Docebo iniquos vias tuas : et impii ad te convertentur. Libera me de sanguinibus Deus, Deus salutis meæ : et exsultabit lingua mea justitiā tuam. Domine labia mea aperies : et os meum annuntiabit laudem tuam. Quoniam si voluisses sacrificium, dedissem utique : holocaustis non delectaberis. Sacrificium Deo spiritus contribulatus : cor contritum et humiliatum, Deus, non despicies. Benigne fac, Domine, in bona voluntate tua Sion : ut ædificentur muri Jerusalem. Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes et holocausta : tunc imponent super altare tuum vitulos.

Ut supra. Domine miserere mei, sana animam meam, quia peccavi tibi. Miserere mei, Deus, miserere mei, quoniam in te confidit anima mea. Domine, averte faciem tuam a peccatis meis, et omnes iniquitates meas dele. Ne memineris, Domine, iniquitatum nostrarum antiquarum : cito anticipent nos misericordiam tuam, quia pauperes facti sumus nimis. Adjuva nos, Deus, salutaris noster : propter gloriam nominis tui,

Domine, libera nos ; et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum.

Oratio. Profluzæ miserationis ineffabile nomen Trinitatis Deus [Cod. Reg., Persolve miserationes tuas, nobis ineffabile nomen tuum, Trinitas Deus], qui humani pectoris antrum emundans vitiis, super candorem efficis nivis ; innova, quæsumus, in visceribus nostris Spiritum sanctum tuum, quo laudem tuam annuntiare possimus : ut recto principalique spiritu confirmati, mereamur æternis sedibus in Hierusalem cœlestem componi. Per.

67 PSALMUS V.

(PSAL. CI.) Domine, exaudi orationem meam : et clamor meus ad te veniat. Non avertas faciem tuam a me : in quacunque die tribulor, inclina ad me aurem tuam. In quacunque die invocavero te : velociter exaudi me. Quia defecerunt sicut fumus dies mei : et ossa mea sicut cremium aruerunt. Percussus sum ut fenum, et aruit cor meum : quia oblitus sum comedere panem meum. A voce gemitus mei adhæsit os meum carni meæ. Similis factus sum pellicano solitudinis : factus sum sicut nycticorax in domicilio. Vigilavi, et factus sum sicut passer solitarius in tecto. Tota die exprobrabant mihi inimici mei : et qui laudabant me, adversum me jurabant. Quia cinerem tanquam panem manducabam, et potum meum cum fletu miscebam. A facie iræ indignationis tuæ : quia elevans allisisti me. Dies mei sicut umbra declinaverunt : et ego sicut fenum arui. Tu autem, Domine, in æternum permanes : et memoriale tuum in generatione et generationem. Tu exurgens misereberis Sion : quia tempus miserendi ejus, quia venit tempus. Quoniam placuerunt servis tuis lapides ejus : et terræ ejus miserebuntur. Et timebunt gentes nomen tuum, Domine, et omnes reges terræ gloriam tuam. Quia ædificavit Dominus Sion : et videbitur in gloria sua. Respexit in orationem humilium : et non sprexit precem eorum. Scribantur hæc in generatione altera : et populus, qui creabitur, laudabit Dominum. Quia propexit de excelso sancto suo, Dominus de cœlo in terram aspexit. Ut audiret gemitus compeditorum, ut solveret filios interemptorum. Ut annuntient in Sion nomen Domini : et laudem ejus in Hierusalem. In conveiando populos in unum et reges terræ : ut serviant Domino. Respondit ei in via virtutis suæ : paucitatem dierum meorum nuntia mihi. Ne revoces me in dimidio dierum meorum : in generatione et generationem anni tui. Initio tu, Domine, terram fundasti, et opera manuum tuarum sunt cœli. Ipsi peribunt, tu autem permanes : et omnes sicut vestimenta veterascent. Et sicut opertorium mutabis eos, et mutabuntur : tu autem idem ipse es, et anni tui non deficient. Filii servorum tuorum habitabunt : et nomen eorum in sæculum dirigetur.

Ut supra. Deus, tu scis insipientiam meam, et delicta mea a te non sunt abscondita. In multitudine misericordiæ tuæ exaudi me, in veritate salutis tuæ.

Exaudi me Domine, quoniam benigna est misericordia tua : secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me. Et ne avertas faciem tuam a puero tuo ; quoniam tribulor, velociter exaudi me. Intende animæ meæ. et libera eam : propter inimicos meos eripe me.

Oratio. Exorabilis Domine, intende in orationem supplicum tuorum, ut, qui in peccatis detenti tanquam fenum aruimus, respectu cœlestis misericordiæ sublevemur. Per.

PSALMUS VI.

(PSAL. CXXIX.) De profundis clamavi ad te Domine : Domine exaudi vocem meam. Fiant aures tuæ intendentes in vocem deprecationis meæ. Si iniquitates observaveris, Domine, Domine, quis sustinebit ? Quia apud te propitiatio est : et propter legem tuam sustinui te, Domine. Sustinuit anima mea in verbo ejus : speravit anima mea in Domino. A custodia matutina usque ad noctem speret Israel in Domino. Quia apud Dominum misericordia, et copiosa apud eum redemptio. Et ipse redimet Israel, ex omnibus iniquitatibus ejus.

Ut supra. Domine, vide humilitatem meam et laborem meum : et dimitte universa delicta mea. Ne perdas, Domine, cum impiis animam meam ; et cum viris sanguinum vitam meam. Redime me, Domine, et miserere mei.

Oratio. Intendant [Cod. Reg., Intende], quæsumus Domine, pietatis tuæ aures in oratione [Ibid., in orationem] supplicum, quia apud te est propitiatio peccatorum : ut non observes iniquitates nostras, sed impertias nobis misericordias tuas. Per Dominum.

PSALMUS VII.

(PSAL. CXLII.) Domine, exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua : exaudi me in tua justitia. Et non intres in iudicium cum servo tuo : quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens. Quia persecutus est inimicus animam meam : humiliavit in terra vitam meam. Collocavit me in obscuris sicut mortuos sæculi, et anxius est super me spiritus meus : in me turbatum est cor meum. Memor fui dierum antiquorum, meditatus sum in omnibus operibus tuis : in factis manuum tuarum meditabar. Expandi manus meas ad te : anima mea sicut terra sine aqua tibi. Volociter exaudi me, Domine : defecit spiritus meus. Non avertas faciem tuam a me : et similis ero descendentibus in lacum. Auditam fac mihi manum misericordiam tuam : quia in te speravi. Notam fac mihi viam in qua ambulem : quia ad te levavi animam meam. Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi : doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam : propter nomen tuum, Domine, vivificabis me in æquitate tua. Educes de tribulatione animam meam, et in misericordia tua disperdes omnes inimicos meos. Et perdes omnes

qui tribulant animam meam : quoniam ego servus A tuus sum.

Ut supra. Clamavi ad te, Domine, dixi : Tu es spes mea, portio mea in terra viventium. Intende ad deprecationem meam, quia humiliatus sum nimis. Libera me a persequentibus me, quia confortati sunt super me. Educ de custodia animam meam ad confitendum nomini tuo : me exspectant justi, donec retribuas mihi.

Oratio. Deus qui matutinam sacræ resurrectionis tuæ auditam fecisti jucunditatem ; cum ex inferno rediens replesti terram gaudiis, quam reliqueras in obscuris : rogamus potentiae tuæ ineffabilem majestatem, ut sicut tunc catervam apostolicam gaudere fecisti sacra in anastasi [*Cod. Reg.*, sacra anastasi] : ita hanc Ecclesiam, tuam misericordiam B expansis manibus flagitantem, splendore cœlestis jubaris illustrare digneris. Per Dominum.

Litania ut supra.

PRECES.

Ego dixi, Domine, miserere mei, sana animam meam, quia peccavi tibi. Deus, Deus meus, respice in me, quare me dereliquisti? longe a salute mea verba delictorum meorum. Ego autem sum vernis, et non homo : opprobrium hominum, et abjectio plebis. Quoniam tu es, Domine, qui extraxisti me de ventre, spes mea ab uberibus matris meæ : in te projectus sum ex utero. Salva me ex ore leonis : et a cornibus unicornium humilitatem meam. Ne avertas faciem tuam a me, ne declines in ira a servo tuo. Adjutor meus esto, ne derelinquas me : neque despicias me, Deus salutaris meus. Ne simul tradas me cum peccatoribus, et cum operantibus iniquitatem ne perdas me. Amplius lava me ab iniquitate mea, et a peccato meo munda me. Quoniam iniquitatem meam ego cognosco, et peccatum meum contra me est semper. Asperges me hyssopo, et mundabor : lavabis me, et super nivem dealbabor. Exsurge, Domine, adjuva nos : et libera nos propter nomen tuum. Domine Deus virtutum, converte nos, et ostende faciem tuam : et salvi erimus. Convertete nos, Deus salutaris noster, et averte iram tuam a nobis. Deus tu conversus vivificabis nos, et plebs tua letabitur in te. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis. Domine, exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat. Miserere mei Deus, secundum magnam misericordiam tuam.

69 *Oratio.* Quæsumus, omnipotens Deus, afflicti populi lacrymas respice, et iram tuæ indignationis averte, ut qui reatum nostræ infirmitatis agnoscerimus, tua consolatione liberemur. Per.

Añia. Deus, qui conspicis omni nos virtute destituti, interius exteriusque custodi : ut et ab omnibus adversitatibus muniamur in corpore, et a pravis cogitationibus mundemur in mente. Per.

Item oratio. Propitiare, Domine, iniquitatibus no-

^a Oratio fer. II et quæ sequuntur usque ad orat. fer. III desunt in cod. ms. Regio.

stris, et exorabilis tuis esto supplicibus, ut concessa venia, quam precamur, perpetuo misericordiae tuæ munere gloriamur. Per.

ORATIO FERIA II, SI QUIS SE IN TRIBULATIONIBUS DERELICTUM INTELLIGAT, DECANTANDA ^a.

^b Deus, qui contritorum non despicias gemitum, et mœrentium non aspernaris affectum, adesto precibus nostris, quas pietati tuæ pro tribulatione nostra fundere præsumimus : implorantes, ut eas clementer suscipere digneris, tribuasque, ut quidquid contra nos diabolicæ atque humanæ moliuntur adversitates, ad nihilum redigas, et consilio pietatis tuæ allidas, ut nullis adversitatibus læsi, sed erepti de omni tribulatione et angustia, læti tibi in Ecclesia tua sancta gratias referamus, per Christum Dominum nostrum : per quem te, summe Deus, rogamus, ut preces has attendas propitiabili dignatione, et ad hanc nostram orationem respicias, quam tibi pro ereptione et relevatione nostra a pressura nostræ infirmitatis offerimus. Jam, Domine, respice super nos vultu placabili, et misericordia singulari a nobis amove, quod sævitia malorum permittit, quod inimicorum pravitas infert, quod pravorum in consiliis adversitas alligat, quod ex judicio imminet, quod ex sententia pendet, quod conspiratione machinatur, quod accusatione confingitur, quod propriæ merentur iniquitates, quod alienis fictionibus alligatur : quod pressuris dejicimur, quod cruciatibus premimur, quod angustiis angustiamur. Non justitia tua, Domine, quæsumus, injustitias nostras exerceas : sed potius pietatem tuam in nostris iniquitatibus manifesta. Non nos in persecutione dejicias : non per intolerantiam perdas, sed per tribulationem exerce, per pietatem attolle, per misericordiam rege : quo per te ab inimicorum jaculis tuti, a præsentī tribulatione exempti, te Deum unum in Trinitate consona colaudemus voce. Qui cum eo unigenito Filio tuo Domino nostro Jesu Christo, sanctoque paracleto Spiritu vivis et regnas, Domine Deus omnipotens, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

PSALMUS.

(PSAL. XII.) Usquequo, Domine, oblivisceris me in finem : usquequo avertis faciem tuam a me? Quandiu ponam consilia in anima mea : dolorem in corde meo per diem? Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? respice et exaudi me, Domine Deus meus. Illumina oculos meos, ne unquam obdormiam in morte nequando dicat inimicus meus, prævalui adversus eum. Qui tribulant me, exultabunt, si motus fuero : ego autem in misericordia tua speravi. Exultabit cor meum in salutari tuo : cantabo Domino, qui bona tribuit mihi, et psallam nomini Domini altissimi.

Ut supra. Ego autem in multitudine misericordiae tuæ introibo in domum tuam, adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo. Domine deduc me in

^b Pro usu sexto, supra, col. 467.

Justitia tua propter inimicos meos, dirige in conspectu tuo viam meam.

Oratio. Ne avertas faciem tuam a nobis omnipotens Deus, ne inimici nostri exultentur adversus nos sed ita cor nostrum salutaris tui exultatione perfunde, ut faciat nos somnum secundæ mortis evadere. Per.

70 PSALMUS.

(PSAL. LXX.) In te, Domine, speravi, non confundar in æternum: in justitia tua libera me et eripe me. Inclina ad me aurem tuam: et salva me. Esto mihi in Deum protectorem, et in locum munitum: ut salvum me facias. Quoniam firmamentum meum et refugium meum es tu. Deus meus, eripe me de manu peccatoris: et de manu contra legem agentis et iniqui. Quoniam tu es patientia mea, Domine; Domine, spes mea a juventute mea. In te confirmatus sum ex utero: de ventre matris meæ tu es protector meus. In te cantatio mea semper: tanquam prodigium factus sum multis, et tu adjutor fortis. Repleatur os meum laude, ut cantem gloriam tuam: tota die magnitudinem tuam. Ne projecias me in tempore senectutis: cum defecerit virtus mea, ne derelinquas me. Quia dixerunt inimici mei mihi: et qui custodiebant animam meam, consilium fecerunt in animum, dicentes: Deus dereliquit eum, persequimini, et comprehendite eum: quia non est, qui eripiat. Deus ne elongeris a me: Deus meus in auxilium meum respice. Confundantur et deficiant detrahentes animæ meæ: operiantur confusione et pudore, qui quærent mala mihi. Ego autem semper sperabo: et adjiciam super omnem laudem tuam. Os meum annuntiabit justitiam tuam: tota die salutare tuum. Quoniam non cognovi litteraturam, introibo in potentias Domini: Domine memorabor justitiæ tuæ solius. Deus docuisti me a juventute mea: et usque nunc pronuntiabo mirabilia tua. Et usque in senectam et senium: Deus ne derelinquas me. Donec annuntiem brachium tuum generationi omni, quæ ventura est. Potentiam tuam et justitiam tuam Deus usque in altissima, quæ fecisti, magna: Deus quis similis tibi? Quantas ostendisti mihi tribulationes multas et malas? et conversus vivificasti me: et de abyssis terræ iterum reduxisti me. Multiplicasti magnificentiam tuam: et conversus consolatus es me. Nam et ego confitebor tibi in vasis psalmi veritatem tuam Deus: psallam tibi in cithara sanctus Israel. Exsultabunt labia mea, cum cantavero tibi: et anima mea, quam redemisti. Sed et lingua mea tota die meditabitur justitiam tuam, cum confusi et reveriti fuerint, qui quærent mala mihi.

Ut supra. Tu es, Domine, refugium meum; a tribulatione, quæ circumdedit me, exsultatio mea erue me a circumstantibus me. Ne derelinquas me, Domine Deus meus, ne discesseris a me. Intende in adjutorium meum, Domine salutis meæ.

Oratio. Immensam multitudinem dulcedinis tuæ, piissime Domine, suppliciter exoramus; ut dum ve-

ritatem tuam requirimus, tumorem execrabilis superbiæ conteramus. Per.

Alia. Excelsi solii regnator, æterne Deus, qui sperantes in te damnari æternis confusionibus non pateris, reple, quæsumus, labia nostra laude tua, et his nos semper meditationibus honorum insinuate exerce. Per.

PSALMUS.

(PSAL. XLIII.) Deus auribus nostris audivimus, patres nostri annuntiaverunt nobis. Opus quod operatus es in diebus eorum, in diebus antiquis. Manus tua gentes disperdidit, et plantasti eos: afflixisti populos, et expulisti eos. Nec enim in gladio suo possederunt terram: et brachium eorum non salvavit eos. Sed dextera tua, et brachium tuum, et illuminatio vultus tui: quoniam complacui in eis. Tu es ipse Rex meus et Deus meus: qui mandas salutes Jacob. In te inimicos nostros ventilabimus cornu: et in nomine tuo spernemus insurgentes in nos. Non enim in arcu meo sperabo: et gladius meus non salvabit me. Salvasti enim nos de affligentibus nos: et odientes nos confundisti. In Deo laudabimur tota die: et in nomine tuo confitebimur in sæcula. Nunc autem repulisti et confundisti nos: et non egredieris Deus in virtutibus nostris. Avertisti nos retrorsum post inimicos nostros: et qui oderunt nos, diripiebant sibi. Dedisti nos tanquam oves escarum: et in gentibus dispersisti nos. Vendidisti 71 populum tuum sine pretio: et non fuit multitudo in commotionibus eorum. Posuisti nos opprobrium vicinis nostris, subsannationem et derisum his, qui sunt in circuitu nostro. Posuisti nos in similitudinem gentibus: commotionem capitis in populis. Tota die verecundia mea contra me est: et confusio faciei meæ cooperuit me. A voce exprobrantis et obloquentis, a facie inimici et persequentis. Hæc omnia venerunt super nos, nec obliti sumus te, et inique non egimus in testamento tuo. Et non recessit retro cor nostrum, et declinasti semitas nostras a via tua. Quoniam humiliasti nos in loco afflictionis: et cooperuit nos umbra mortis. Si obliti sumus nomen Dei nostri: et si extendimus manus nostras ad Deum alienum. Nonne Deus requiret ista? ipse enim novit abscondita cordis. Quoniam propter te mortificamur tota die: æstimati sumus sicut oves occisionis. Exsurge, quare obdormis Domine? exsurge, et ne repellas in finem. Quare faciem tuam avertis: oblivisceris inopiæ nostræ et tribulationis nostræ? Quoniam humiliata est in pulvere anima nostra: conglutinatus est in terra venter noster. Exsurge, Domine, adjuva nos: et redime nos propter nomen tuum.

Ut supra. Deus in nomine tuo salvum me fac. Deus exaudi orationem meam; auribus percipe verba oris mei.

Oratio. Exsurge, Domine, in auxilium nostrum; et erue nos ab opprobriis vitiorum: et qui coram patribus nostris inimicarum gentium regna vicisti, a

persequentibus inimicis vultus tui illuminatione nos aut te et vespere et mane, meridieque laudantes, mereamur ab hujus sæculi tempestatibus defensari. Per. Per Dominum.

PSALMUS.

(PSAL. LIV.) Exaudi Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam, intende mihi, et exaudi me. Contristatus sum in exercitatione mea: et conturbatus sum a voce inimici, et a tribulatione peccatoris. Quoniam declinaverunt in me iniquitates: et in ira molesti erant mihi. Cor meum conturbatum est in me: et formido mortis cecidit super me. Timor et tremor venerunt super me: et conterunt me tenebræ. Et dixi, quis dabit mihi pennas sicut columbæ: et volabo, et requiescam? Ecce elongavi fugiens, et mansi in solitudine. Expectabam enim, qui salvum me fecit a pusillanimitate spiritus et tempestate. Præcipita, Domine, divide linguas eorum. Quoniam vidi iniquitatem et contradictionem in civitate. Die ac nocte circumdabit eam super muros ejus iniquitas, et labor in medio ejus, et justitia [L., injustitia]. Et non defecit de patetis ejus usura et dolus. Quoniam si inimicus meus maledixisset mihi: sustinuissem utique. Et si is, qui oderat me, super me magna locutus fuisset: abscondissem me forsitan ab eo. Tu vero homo unanims, dux meus et notus meus. Qui simul mecum dulces capiebas cibos: in domo Dei ambulavimus cum consensu. Veniat mors super illos: et descendant in Infernum viventes. Quoniam nequitiæ in habitaculis eorum in medio eorum. Ego autem ad Deum clamavi: et Dominus salvabit me. Vespere et mane, et meridie narrabo et annuntiabo: et exaudiet vocem meam: Redimet in pace animam meam ab his, qui appropinquant mihi: quoniam inter multos erant mecum. Exaudiet Deus, et humiliabit illos, qui est ante sæcula. Non enim est illis commutatio, et non timuerunt Deum: extendit manum suam in tribuendo. Contaminaverunt testamentum ejus, divisi sunt ab ira vultus ejus: et appropinquavit cor illius. Molliti sunt sermones ejus super oleum: et ipsi sunt jacula. Jacta super Dominum curam tuam, et ipse te enutriet: non dabit in æternum fluctuationem justo. Tu vero Deus deduces eos in puteum interitus. Viri sanguinum et dolosi, non dimidiabunt dies suos, ego autem sperabo in te Domine.

Ut supra. Ego autem cantabo fortitudinem tuam, et exaltabo mane misericordiam tuam. Quia factus es susceptor meus, et refugium meum in die tribulationis meæ. Adjutor meus, tibi psallam, quia Deus susceptor meus es, Deus meus, misericordia mea.

Oratio. Bellorum invisibilium optime propugnator Deus, qui in te confidentes ab inimicis obrui non permittis; exerge, precamur, ab oculis nostris 72 peccata lacrymarum, ut dum carnalia bella comprimimus, placere tibi in lumine viventium mereamur. Per.

Alia. Jesu Domine, qui ante sæcula cum Patre et Spiritu sancto manens, conditionemque humanam suscipiens, ab unanimo discipulo proditus mortem subiisti pro perditis: exaudi orationem supplicum,

Per. Per.

PSALMUS.

(PSAL. LV.) Miserere mei Deus, quoniam conculcavit me homo: tota die impugnans tribulavit me. Conculcaverunt me inimici mei tota die: quoniam multi bellantes adversum me. Ab altitudine diei timebo: ego vero in te sperabo. In Deo laudabo sermones meos, in Deo speravi: non timebo, quid faciat mihi caro. Tota die verba mea execrabantur: adversum me omnes cogitationes eorum in malum. Inhabitabant et abscondent: ipsi calcaneam meam observabunt. Sicut sustinuerunt animam meam, pro nihilo salvos facies illos: in ira populos confringes. Deus vitam meam annuntiavi tibi: posuisti lacrymas meas in conspectu tuo. Sicut et in promissione tua: tunc convertentur inimici mei retrorsum. In quacunque die invocavero te: ecce cognovi quoniam Deus meus es. In Deo laudabo verbum, in Domino laudabo sermonem: in Deo speravi, non timebo, quid faciat mihi homo. In me sunt Deus vota tua; quæ reddam laudationes tibi. Quoniam eripuisti animam meam de morte, et pedes meos de lapsu, ut placeam coram Deo in lumine viventium.

Ut supra. Quoniam probasti nos Deus, igne nos examinasti, sicut examinatur argentum. Induxisti nos in laqueum, posuisti tribulationes in dorso nostro: imposuisti homines super capita nostra. Da nobis, Domine, auxilium de tribulatione; et vana salus hominis.

Oratio. Transfer, Domine, iniquitatem familiæ hujus sub tuarum alarum umbra sperantis, ut missam de cælo misericordiam tuam, a nequissimis, quibus insidiamur, foveis eruamur. Per.

Litania ut supra.

In die tribulationis meæ Deum exquisivi manibus meis nocte contra eum, et non sum deceptus. Domine Deus virtutum, converte nos, et ostende faciem tuam, et salvi erimus. Domine Deus virtutum, exaudi orationem meam, auribus percipe Deus Jacob. Protector noster aspice Deus, et respice in faciem Christi tui. Nunquid in æternum irasceris nobis, aut extendes iram tuam a generatione in generationem? Deus tu conversus vivificabis nos, et plebs tua letabitur in te. Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis. Respice in me, et miserere mei; quia unicus et pauper sum ego. Tribulationes cordis mei multiplicatæ sunt, de necessitatibus meis erue me. Adjutor meus esto, ne derelinquas me, neque despicias me, Deus salutaris meus. Ego autem in te speravi, Domine, dixi: Deus meus es tu, in manibus tuis sortes meæ. Eripe me de manu inimicorum meorum, et a persequentibus me. Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua, Domine, non confundar, quoniam invocavi te. Ne memineris, Domine, iniquitatum nostrarum antiquarum, cito anticipent nos

miseriordix tuæ, quia pauperes facti sumus nimis. A

Oratio. Adjuva nos, Deus salutaris noster, propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos, et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum. Dimitte, Deus, peccata nostra, et tribue nobis misericordiam tuam oris nostri deprecatus alloquio, ac humilitatem attende, vincula solve, delicta dele, tribulationem inspice, adversitatem repelle, effectumque petitionis nostræ largiens et benignus clementer exaudi. Per.

Omnipotens sempiternæ Deus, qui subvenis in periculis et necessitatibus laborantibus, majestatem tuam suppliciter exoramus, ut mittere digneris sanctum angelum tuum, qui nos in angustiis et necessitatibus nostris laborantes, consolationibus foveat tuis, quibus et de præsentis tribulatione consequamur auxilium, et æterna remedia comprehendere valeamus. Per.

73 FERIA III.

AD SPECIALES ORATIONES FACIENDAS.

^a Miserere Domine, miserere Christe : tu misericordia mea, miserere mihi [*Cod. Reg.*, miserere mei]. Miserere Domine, miserere Christe ; ut credam in te. Miserere Domine, miserere Christe ; ut diligam te. Miserere Domine, miserere Christe ; ut cognoscam te. Miserere Domine, miserere Christe ; ut sperem in te. Miserere Domine, miserere Christe ; ut anima mea vivat in te. Miserere Domine, miserere Christe ; ut caro mea exsultet in te. Miserere Domine, miserere Christe ; ut vita mea [*Cod. Reg.*, ut anima mea] proficiat in te [*Martene*, perficiatur in te]. Miserere Domine Deus Pater, gloria mea, vita mea. Miserere Christe Salvator, salus mea, fortitudo mea. Miserere Spiritus paraclitus, consolatio mea, illuminatio mea. Miserere Domine Deus, Trinitas et unitas. Te laudo, te adoro, te confiteor. Pax mea, spes mea, laus mea, lux mea, pulchritudo mea, beatitudo mea. Tibi laus ; tibi gloria, tibi gratiarum actio semper et ubique in sæcula sempiterna.

Deus adjutorium, *ter.*

PSALMUS.

(*PSAL. LVI.*) ^b Exaudi Domine justitiam meam : intende deprecationem meam. Auribus percipe orationem meam, non in labiis dolosis. De vultu tuo iudicium meum prodeat : oculi tui videant æquitatem. Probasti cor meum, et visitasti nocte : igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas. Ut non loquatur os meum opera hominum : propter verba labiorum tuorum ego custodivi vias duras. Perfice gressus meos in semitis tuis : ut non moveantur vestigia mea. Ego clamavi, quoniam exaudisti me Deus : inclina aurem tuam mihi, et exaudi verba mea. Mirifica misericordias tuas, qui salvos facis sperantes in te. A resistentibus dexteræ tuæ custodi me ut pupillam oculi. Sub umbra alarum tuarum

^a Apud Marten., de antiq. Eccl. Discipl., p. 655. — Pro usu secundo, supra, col. 463.

protege me, a facie impiorum, qui me afflixerunt. Inimici mei animam meam circumdederunt : adipem suum concluderunt, os eorum locutum est superbiam. Projicientes me, nunc circumdederunt me : oculos suos statuerunt declinare in terram. Susceperunt me sicut leo paratus ad prædam, et sicut catulus leonis habitans in abditis. Exsurge, Domine, præveni eum, et supplantam eum : eripe animam meam ab impio, frameam tuam ab inimicis manus tuæ. Domine a paucis de terra divide eos in vita eorum : de absconditis tuis adimpletus est venter eorum. Saturati sunt filii : et dimiserunt reliquias suas parvulis suis. Ego autem in justitia apparebo conspectui tuo : satiabor, cum apparuerit gloria tua.

Ut supra. Ego dixi, Domine, miserere mei, sana animam meam. Miserere mei, Domine, et exaudi orationem meam. Intende voci orationis meæ, Rex meus, et Deus meus. Quoniam ad te orabo, Domine, mane exaudies vocem meam.

Oratio. Convertite, Domine, oculos cordis vestri, ad cernendam tui iudicii veritatem, ut, dum hic igne spiritali probamur, de tuis in æternum conspectibus cum fructu justitiæ satiemur.

PSALMUS.

(*PSAL. XXIV.*) ^c Ad te Domine levavi animam meam : Deus meus in te confido, non erubescam. Neque irrideant me inimici mei : etenim universi, qui sustinent te, non confundentur. Confundantur omnes iniqua agentes supervacue. Vias tuas, Domine, demonstra mihi : et semitas tuas edoce me. Dirige me in veritate tua, et doce me : quia tu es Deus Salvator meus, et te sustinui tota die. Reminiscere miserationum tuarum, Domine, et misericordiarum tuarum, quæ a sæculo sunt. Delicta juventutis meæ, et ignorantias meas ne memineris. Secundum misericordiam tuam memento mei tu, propter bonitatem tuam, Domine. Dulcis et rectus Dominus : propter hoc legem dabit delinquentibus in via. Diriget mansuetos in iudicio : docebit mites vias suas. Universæ viæ Domini misericordia et veritas : requirentibus testamentum ejus, et testimonia ejus. **74** Propter nomen tuum Domine propitiaberis peccato meo : multum est enim. Quis est homo qui timet Dominum ? legem statuit ei in via, quam elegit. Anima ejus in bonis demorabitur : et semen ejus hæreditabit terram. Firmamentum est Dominus timentibus eum : et testamentum ipsius ut manifestetur illis. Oculi mei semper ad Dominum : quoniam ipse evellet de laqueo pedes meos. Respice in me, et miserere mei : quia unicus et pauper sum ego. Tribulationes cordis mei multiplicatæ sunt : de necessitatibus meis erue me. Vide humilitatem meam et laborem meum : et dimitte universa delicta mea. Respice inimicos meos, quoniam multiplicati sunt : et odio iniquo oderunt me. Custodi animam meam

^b In libello Caroli Calvi, pag. 32, absque orationibus.

^c Ibid., pag. 51, absque orationibus.

et erue me : non erubescam, quoniam speravi in te. Innocentes et recti adhaerunt mihi, quia sustinui te. Libera Deus Israel ex omnibus iniquitatibus suis.

Ut supra. Ego dixi, Domine, miserere mei : sana animam meam, quoniam peccavit tibi. Exaudi, Domine, vocem meam, qua clamavi : miserere mei, et exaudi me. Tibi dixit cor meum, exquisivit te facies mea : faciem tuam, Domine, requiram.

Oratio. Libera nos ab omnibus angustiis nostris, mitissime Deus, qui ad te animas nostras erigimus : obliviscere, quæsumus, delicta juventutis, et ignorantiae prioris; et si quid negligenter deliquimus, clementer ignosce. Per ^a.

PSALMUS.

(PSAL. LIII.) ^b Deus in nomine tuo salvum me fac : et in virtute tua iudica me. Deus exaudi orationem meam : auribus percipe verba oris mei. Quoniam alieni insurrexerunt adversum me, et fortes quaesierunt animam meam : et non proposuerunt Deum ante conspectum suum. Ecce enim Deus adjuvat me : et Dominus susceptor est animæ meæ. Averte mala inimicis meis : et in veritate tua disperde illos. Voluntarie sacrificabo tibi : et confitebor nomini tuo Domine, quoniam bonum est. Quoniam ex omni tribulatione eripuisti me : et super inimicos meos despexit oculus meus.

Ut supra. Ego dixi, Domine miserere mei. Ad te, Domine, clamabo, Deus meus, ne sileas a me : nequando taceas a me, et assimilabor descendentibus in lacum. Exaudi, Domine, vocem deprecationis meæ, dum oro ad te; dum extollo manus meas ad templum sanctum tuum. Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua : Domine, non confundar, quoniam invocavi te.

Oratio. Jesu Domine, qui ante sæcula manens, conditionemque humanam suscipiens ab unanimo discipulo proditus mortem subiisti pro perditis : exaudi orationem supplicum, et præsta, ut te vespere meridique laudantes mereamur ab hujus sæculi tempestatibus defensari, per te Deus noster, qui cum æterno Patre vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen ^c.

PSALMUS.

(PSAL. LXVI.) ^d Deus misereatur nostri, et benedicat nobis : illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri. Ut cognoscamus in terra viam tuam : in omnibus gentibus salutare tuum. Confiteantur tibi populi Deus : confiteantur tibi populi omnes. Lætentur et exsultent gentes, quoniam iudicas

^a In Cod. ms. Regio loco hujus orationis legitur sequens : « Vide, quæsumus, Domine, humilitatem nostram, et propitiare peccatis nostris, quia multa sunt : et præsta, ut ita desileamus præterita, ut præsentia caveamus. Per. »

^b In libello Caroli Calvi, pag. 41, absque orat.

^c In cod. Reg. oratione priori ommissa hæc habetur : « Salvifica, Domine, Ecclesiam in tui nominis protectione fidentem, ut despectis inimicis voluntaria te confessione magnificet. Per. »

A populos in æquitate. et gentes in terra dirigis. Confiteantur tibi populi, Deus, confiteantur tibi populi omnes, terra dedit fructum suum. Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus : et metuant eum omnes fines terræ.

Ut supra. Ego dixi, Domine, miserere mei. Adjuva nos Deus salutaris noster : propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos. Et propitius esto **75** peccatis nostris propter nomen tuum. Fiat, Domine, misericordia tua super nos : quemadmodum speravimus in te. Exaudi nos Deus salutaris noster, spes omnium finium terræ et in mari longe.

Oratio. Illumina, Domine, vultum tuum super nos, et misericordiam nobis uberem, benedictionemque largire. Per ^e.

PSALMUS.

(PSAL. LIX.) ^f Deus, in adjutorium meum intende : Domine, ad adjuvandum me festina. Confundantur et revereantur, qui quaerunt animam meam. Avertantur retrorsum et erubescant, qui volunt mihi mala. Avertantur statim erubescantes : qui dicunt mihi : Euge, euge ! Exsultent et lætentur in te omnes, qui quaerunt te : et dicant semper : magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum. Ego vero egenus et pauper sum : Deus adjuva me. Adjutor meus et liberator meus es tu : Domine, ne moreris.

Ut supra. Ego dixi, Domine miserere mei. Deus ne elongeris a me : Deus meus in auxilium meum respice. Ego autem in te, Domine, semper sperabo : et adjiciam super omnem laudem tuam. Adjuva me, Domine Deus meus : salvum me fac secundum misericordiam tuam.

Oratio. Inexhausti adjutorii Deus æterne, ad adjuvandum familiæ tuæ supplicanti [Cod. Reg., familiæ supplici] festinus occurre : ut evictis macularum [Cod. Reg., ut evictis malorum] opprobriis, tuis semper auxiliis muniamur.

PSALMUS.

(PSAL. XXX.) ^g In te Domine speravi, non confundar in æternum : in justitia tua libera me. Inclina ad me aurem tuam : accelera ut eruas me. Esto mihi in Deum protectorem, et in domum refugii : ut salvum me facias. Quoniam fortitudo mea et refugium meum es tu : et propter nomen tuum deduces me, et enutries me. Educes me de laqueo hoc, quem absconderunt mihi : quoniam tu es protector meus. In manus tuas commendo spiritum meum : redemisti me, Domine Deus veritatis. Odisti observantes vanitates supervacue. Ego autem in Domino speravi : exultabo et lætabor in misericordia tua.

^d Loco citato, pag. 42.

^e In eod. Codice loco prioris : « Illumina, Domine, vultum tuum super nos, benedicamque nobis perpetuam largire; ut confidentes tibi in timore sancto fructum justitiæ coram facie majestatis tuæ reportare mereamur. Per. »

^f Loc. cit., pag. 43.

^g Loc. cit., pag. 37.

Quoniam respexisti humilitatem meam, salvasti de necessitatibus animam meam. Nec conclusisti me in manibus inimici : statuisti in loco spatiose pedes meos. Miserere mei Domine, quoniam tribulor : conturbatus est in ira oculus meus, anima mea, et venter meus. Quoniam defecit in dolore vita mea, et anni mei in gemitibus. Infirmata est in paupertate virtus mea, et ossa mea conturbata sunt. Super omnes inimicos meos factus sum opprobrium : vicinis meis valde, et timor notis meis. Qui videbant me, foras fugerunt a me : oblivioni datus sum tanquam mortuus a corde. Factus sum tanquam vas perditum : quoniam audivi vituperationem multorum commorantium in circuitu. In eo dum convenirent simul adversum me : accipere animam meam conciliati sunt. Ego autem in te speravi Domine : dixi, Deus meus es tu, in manibus tuis sortes meæ. Eripe me de manu inimicorum meorum, et a persecutibus me. Illustra faciem tuam super servum tuum, salvum me fac in misericordia tua Domine : non confundar, quoniam invocavi te. Erubescant inpii, et deducantur in infernum : muta fiant labia dolosa, quæ loquuntur adversus justum iniquitatem in superbia, et in abusione. Quam magna multitudo dulcedinis tuæ, Domine, quam abscondisti timentibus te! Perfecisti eis, qui sperant in te, in conspectu filiorum hominum. Abscondes eos in abscondito faciei tuæ, a conturbatione hominum. Proteges eos in tabernaculo tuo, a contradictione linguarum. Benedictus Dominus : quoniam mirificavit misericordiam suam mihi in civitate munita. Ego autem dixi in excessu mentis meæ : projectus sum a facie oculorum tuorum. Ideo exaudisti vocem orationis meæ, dum clamarem ad te. **76** Diligite Dominum, omnes sancti ejus : quoniam veritatem requiret Dominus, et retribuet abundanter facientibus superbiam. Viriliter agite, et confortetur cor vestrum : omnes qui speratis in Domino.

Ut supra. Ego dixi, Domine, miserere mei. Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despexeris deprecationem meam : intende mihi, et exaudi me. Domine exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat. In quacunque die invocavero te, velociter exaudi me.

Oratio. Excelsi solii regnator immense [*Cod. Reg.*, regnator æterne], qui sperantes in te damnari æterna confusione non pateris : reple, quæsumus, labia nostra [laude tua] et in his nos semper meditationibus bonorum insinuator exerce [*Cod. Reg.*, exercere digneris]. Per.

PSALMUS.

(PSAL. LXXXV.) * Inclina Domine aurem tuam, et exaudi me : quoniam inops et pauper sum ego. Custodi animam meam, quoniam sanctus sum : salvum fac servum tuum Deus meus sperantem in te. Miserere mei, Domine, quoniam ad te clamavi tota die :

* Loco citato, pag. 44.

A lætifica animam servi tui, quoniam ad te, Domine, animam meam levavi. Quoniam tu Domine suavis et mitis : et multæ misericordiæ omnibus invocantibus te. Auribus percipe Domine orationem meam : intende voci deprecationis meæ. In die tribulationis meæ clamavi ad te : quia exaudisti me. Non est similis tui in diis, Domine : et non est secundum opera tua. Omnes gentes, quascunque fecisti, venient et adorabunt coram te Domine : et glorificabunt nomen tuum. Quoniam magnus es tu, faciens mirabilia : tu es Deus solus. Deduc me, Domine, in via tua, et ingrediar in veritate tua : lætetur cor meum, ut timeat nomen tuum. Confitebor tibi Domine Deus meus in toto corde meo : et glorificabo nomen tuum in æternum. Quia misericordia tua magna est super me : et **B** eruisti animam meam ex inferno inferiori. Deus iniqui insurrexerunt super me : et synagoga potentium quæsierunt animam meam : et non proposuerunt te in conspectu suo. Et tu, Domine Deus miserator et misericors, patiens et multæ misericordiæ, et verax. Respice in me, et miserere mei, da imperium tuum puero tuo : et salvum fac filium ancillæ tuæ. Fac mecum signum in bonum, ut videant qui oderunt me, et confundantur : quoniam tu, Domine, adjuvisti me et consolatus es me.

Ut supra. Ego dixi, Domine miserere mei. Ne derelinquas me, Domine, Deus meus : ne discesseris a me. Intende in adjutorium meum, Domine Deus salutis meæ. Adjutor meus, et protector meus, tu es Deus meus, ne tardaveris.

C *Oratio.* Lætifica, Domine, vultum familiæ tuæ [*Cod. Reg.*, vultum tuum super familiam tuam], et erue animas nostras ex inferno inferiori, ut tui vultus contemplatione protecti, desideria carnis spiritali dominatione calcemus. Per.

Litania ut supra.

Ego dixi, Domine Deus meus, in te speravi. Salvum me fac ex omnibus persecutibus me, et libera me. Ne quando rapiat ut leo animam meam, dum non est qui redimat, neque qui salvum faciat. Tu autem, Domine, ne elongaveris auxilium tuum a me : ad defensionem meam conspice. Judica, Domine, nocentes me, expugna impugnantem me. Apprehende arma et scutum, et exsurge in adjutorium mihi. Effunde frameam, et conlude adversus eos, qui sequuntur me : dic animæ meæ, Salus tua ego sum. Domine averte faciem tuam a peccatis meis, et omnes iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me, Deus, et spiritum rectum innova in visceribus meis. Ne projicias me a facie tua ; et Spiritum sanctum tuum ne auferas a me. Redde mihi lætitiā salutaris tui, et spiritu principali confirma me. Eripe me, Domine, ab homine malo, a viro iniquo eripe me. Non tradas, Domine, desiderio meo peccatori, cogitaverunt contra me : ne derelinquas me, ne forte exalitentur. Domine, clamavi ad te, exaudi me, intende voci meæ, cum clamavero ad te. Dirigatur oratio mea sicut incensum in conspectu tuo : elevatio manuum meæ

rum sacrificium vespertinum. Pone, Domine, custodiam ori meo; et ostium circumstantiæ tabili meis. Non declines cor meum in verba 77 malitiæ, ad excusandas excusationes in peccatis. Domine exaudi orationem meam, auribus percipe obsecrationem meam in veritate tua, exaudi me in tua justitia. Et non intres in iudicio cum servo tuo: quia non justificabitur in conspectu tuo omnis vivens. Auditam fac mihi mane misericordiam tuam, quia in te speravi. Notam fac mihi viam in qua ambulem, quia ad te levavi animam meam. Eripe me de inimicis meis, Domine, ad te confugi: doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Spiritus tuus bonus deducet me in terra recta, propter nomen tuum Domine: vivificabis me in æquitate tua. Educes de tribulatione animam meam, et misericordia tua disperdes inimicos meos. Et perdes omnes, qui tribulant animam meam, quoniam ego servus tuus sum. Domine exaudi orationem meam, et clamor meus ad te veniat. Miserere mei, Deus, secundum magnam etc. *

ORATIO SANCTI AUGUSTINI.

Tibi soli, Domine, peccavi, quia nullus hominum sine peccato: et ideo tibi soli peccavi, quia tu solus es sine peccato. Da, Domine, misericordiam misero, qui tandiu pepercisti criminoso. Aspice ad infelicem pietas immensa. Respice crudelem misericordia publica. Pene desperatus ad omnipotentem venio, vulneratus ad medicum curro. Serva, Domine, pietatem mansuetudinis, qui tandiu suspendisti gladium ultionis. Dele numerositatem criminum multitudine misericordiarum. . . *Hic nonnulla desunt.*

Et ego ad te, Domine, clamavi, et mane oratio mea præveniet te. Ut quid, Domine, repellis orationem meam, avertis faciem tuam a me? Pauper sum ego, et in laboribus a juventute mea: exaltatus autem, humiliatus et conturbatus. In me transierunt iræ tuæ: et terrores tui conturbaverunt me. Circumdederunt me sicut aqua tota die, circumdederunt me simul. Elongasti a me amicum et proximum, et notos meos a miseria.

Oratio. Redemptor omnium, ineffabilisque Salvator Deus, qui pro nobis inferna penetrans, factus es inter mortuos liber: exaudi matutinam precem: miserere, Domine, familiæ, et erue nos ab inimici insidiantis pessima servitute. Per.

Alia oratio. Palma totius beatitudinis Deus, qui fideles tuos, ut in lege tua ambulent, testimonia tua scrutentur, mandata custodiant, salubris provisor informas: concede nobis justificationes tuas toto corde quærere, eloquia intelligere, mirabilia prædicare: ut qui hactenus quasi perditæ oves erravimus, tuis piis humeris restitui paradiso gloriemur. Per.

Litania ut supra.

Deus, propitius esto mihi peccatori. Domine, miserere mei, sana animam meam, quia peccavi tibi. Quoniam lumbi mei impleti sunt illusionibus,

* Hic deficit cod. ms. Reg.

et non est sanitas in carne mea. Propter nomen tuum, Domine, propitiaberis peccato meo: multum est enim. Delicta quis intelligit? ab occultis meis munda me: et ab alienis parce servo tuo. Delicta juventutis meæ, et ignorantias meas ne memineris. Secundum misericordiam tuam memento mei tu, propter bonitatem tuam, Domine. Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam, dele iniquitatem meam.

ORATIO METRICA

AURELII PRUDENTII CLEMENTIS.

O Dee cunctipotens animæ dator, o Dee Christo
Cujus ab ore Deus subsistit spiritus unus,
Te moderante regor, te vitam principe duco:
B Judice te pallens trepido, te iudice eodem
Spem capio fore, quidquid ago, veniabile apud te,
Quamlibet indignum venia, faciamque loquarque,
Confiteor, dimitte libens, et parce fatenti.
Omne malum merui, sed tu, bonus arbiter, aufer
Quod merui; meliora favens largire precanti.
Dona animæ quandoque meæ, cum corporis hujus
78 Liquerit hospitium, nervis, cute, sanguine, felle
Os sibi exstructum corrupta quod incola luxu
Heu nimium complexa fovet, cum flebilis hora
Clauserit hos orbes, et conclamata jacebit
Materies, oculisque suis mens nuda fruetur,
Ne cernat truculentum aliquem de gente latronum
Iamitem, rabidum, vultuque et voce minacem,
Terribilem, qui me maculosum aspergine moruam
C In præceptis ut prædo trahat, nigrisque ruentem
Humergat specubus cuncta exacturus ad usque
Quadrantem minimum damnosæ debita vitæ.
Multa in thesauris patris est habitatio, Christe,
Disparibus secreta locis. Non posco beata
In regione domum, sint illic castra virorum.
Agmina, pulvereum quæ dedignantia censum
Divitias petiere tuas, sit flore perenni
Candida virginitas animum castrata recisum.
At mihi tartarei satis est si nulla ministri
Occurrat facies, avidæ nec flamma gehennæ
Devoret hanc animam, mersam fornacibus iimis
Esto, cavernoso, quia sic pro labe necesse est
Corporea, tristis me sorbeat ignis Averno.
Statim mitificos incendia lenta vapores
D Exhalent, æstuque calor languente tepescat.
Lux immensa alios, et tempora juncta coronis
Glorificet, me pœna levis clementer adurat.

Item preces de charitatis dono.

Diligam te, Domine, fortitudo mea.

De laude Dei.

Benedicam Dominum in omni tempore: semper laus ejus in ore meo.

Pro fide.

Domine auge nobis fidem.

Pro spe.

Exaudi nos Deus, salutaris noster, spes omnium finium terræ.

Pro custodia Dei.

Custodi me, Domine, ut pupillam oculi : sub umbrâ alarum tuarum protege nos.

Pro conversione.

Domine, dimitte me, ut refrigerer priusquam abeam, et amplius non ero.

Pro fortitudine.

Fortitudinem meam ad te custodiam, quia Deus susceptor meus : Deus meus, misericordia ejus præveniet me.

Pro gratia Dei.

Misericordia tua præveniet me, et misericordia tua subsequatur me omnibus diebus vitæ meæ.

Pro extremo die.

Quoniam tu es protector meus, Domine, in manus tuas commendabo spiritum meum.

Pro tentatione.

Erue, Domine, a frænea animam meam : et de manu canis unicam meam.

O Domine, libera animam meam, misericors Dominus, et justus, et Deus noster miseretur.

Pro visione Dei.

Unam petii a Domino, hanc requiram ; ut inhabitem in domo Domini omnibus diebus vitæ meæ. Ut videam voluntatem [L., voluptatem] Domini, et visitem templum ejus. Beati qui habitant in domo tua, Domine, in sæcula sæculorum laudabunt te.

ORATIO ALCUINI.

De agnitione Dei, et indulgentia delictorum, et de ereptione diversarum tribulationum.

A Miserere Domine, miserere Christe : tu misericordia mea, miserere mihi. Miserere Domine, miserere Christe : ut bene rogem te. Miserere Domine, miserere Christe : ut dignum me facias exaudiri. Miserere Domine, miserere Christe : ut exaudias me. Miserere Domine, miserere Christe : ut sanctam voluntatem tuam doceas me. Miserere Domine, miserere Christe : ut in charitate tua enutrias me. Miserere Domine, miserere Christe : ut Spiritu sancto tuo **79** illumines me. Miserere Domine, miserere Christe : ut credam in te. Miserere Domine, miserere Christe : ut cognoscam te. Miserere Domine, miserere Christe : ut diligam te. Miserere Domine, miserere Christe : ut sperem in te. Miserere Domine, miserere Christe : ut a morte perpetua eripias me. Miserere Domine, miserere Christe : ut de omnibus peccatis meis veram pœnitentiam tribuas mihi. Miserere Domine, miserere Christe : ut remissionem omnium peccatorum tribuas mihi. Miserere Domine, miserere Christe : ut ab omni tribulatione eripias me. Miserere Domine, miserere Christe : ut ab omni immunditia cordis et corporis liberer me. Miserere Domine, miserere Christe : ut fontem libidinis exstinguas in me. Miserere Domine, miserere Christe : ut ab insidiis diaboli liberer me. Miserere Domine, miserere Christe : ut ab omni malo liberer me. Miserere Domine, miserere Christe : ut ab immunda cogitatione liberer me. Miserere Domine, mi-

^a Marten., loco citato, pag. 653.

A serere Christe : ut anima mea vivat in te. Miserere Domine, miserere Christe : ut caro mea exsultet in tē. Miserere Domine, miserere Christe : ut vita mea proficiat in te. Miserere Domine Deus Pater, gloria mea, vita mea. Miserere Christe Salvator, salus mea, fortitudo mea. Miserere Spiritus paraclitus, consolatio mea, illuminatio mea. Miserere Domine Deus, Trinitas, et unitas. Te laudo, te adoro, te confiteor, pax mea, spes mea, laus mea, lux mea, pulchritudo mea, beatitudo mea. Tibi laus, tibi gloria, tibi gratiarum actio semper ubique in sæcula sempiterna.

FERIA IV.

ORATIO BEATI AMBROSII,

In qua pro suis peccatis veniam postulat.

B Miserator et misericors, patiens, et multum misericors, magne et terribilis Deus : tibi confiteor delicta mea, tibi patefacio vulnera mea. Tu propter ineffabilem bonitatem tuam confer mihi misero medicinam. Tu enim mitissime, dignatus es dicere : Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur, et vivat. Confiteor, inique egi : perversa est in conspectu tuo via mea. Lapsa est in lacum miseræ vita mea, exstincta est in iniquitatibus anima mea. Superbia, libido, ira, impatientia, malitia, invidia, gula, ebrietas, concupiscentia, rapina, mendacium, perjurium, scurrilitas, stultiloquium, ignorantia, negligentia, seu cæteræ pestes occiderunt animam meam. Pollutum est cor meum, et labia mea ; visus meus et auditus, gustus, odoratus et tactus : et omnimodis cogitatione, locutione, sive actione perditus sum. Quæso te, Domine Deus, cujus miseratio nullum habet finem, attrahe me sicut attraxisti mulierem peccatricem. Dona mihi, sicut donasti illi, non cessare osculari pedes tuos, rigare lacrymis, extergere capillis. Concede mihi, ut secundum magnitudinem iniquitatum mearum sit magna dilectio mea in te : ut propter immensam pietatem tuam omnia dimittas mihi. Largire mihi de præteritis veniam, de presentibus malis continentiam, de futuris cautelam. Fac me, priusquam moriar, consequi plenissime misericordiam tuam, et ne dies meos ante fluiri sinas, quam peccata dimittas : sed sicut vis, et sicut scis, miserere mei.

PSALMI PRO QUACUNQUE TRIBULATIONE CANTANDI.

PSALMUS.

(PSAL. XXI.) **b** Deus, Deus meus, respice in me : quare me dereliquisti ? longe a salute mea verba delictorum meorum. Deus meus clamabo per diem, et non exaudies : et nocte, et non ad insipientiam mihi. Tu autem in sancto habitas, laus Israel. In te speraverunt patres nostri : speraverunt, et liberaisti eos. Ad te clamaverunt, et salvi facti sunt : in te speraverunt, et non sunt confusi. Ego autem sum vermis, et non homo : opprobrium hominum et abjectio plebis. Omnes videntes me, deriserunt me : locuti sunt labiis, et moverunt caput. Speravit in Domino, eripiat eum : salvum faciat eum, quoniam

^b Pro usu quarto, supra, col. 467.

vult eum. Quoniam tu es, qui extraxisti me de ventre : spes mea ab uberibus matris meae. In te projectus sum ex utero : de ventre matris meae Deus meus es tu ; ne **Q** disceaseris a me. Quoniam tribulatio proxima est, quoniam non est qui adjuvet. Circumdederunt me vituli multi : tauri pingues obsederunt me. Aperuerunt super me os suum : sicut leo rapiens et rugiens. Sicut aqua effusus sum : et dispersa sunt omnia ossa mea. Factum est cor meum tanquam cera liquescens, in medio ventris mei. Aruit tanquam testa virtus mea, et lingua mea adhesit faucibus meis : et in pulverem mortis deduxisti me. Quoniam circumdederunt me canes multi : consilium malignantium obsedit me. Foderunt manus meas et pedes meos, et dinumeraverunt omnia ossa mea. Ipsi vero consideraverunt et inspexerunt me : diviserunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam miserunt sortem. Tu autem, Domine, ne elongaveris auxilium tuum a me : ad defensionem meam conspice. Erue a framea animam meam : et de manu canis unicam meam. Salva me ex ore leonis, et a cornibus unicornium humilitatem meam. Narrabo nomen tuum fratribus meis : in medio Ecclesiae laudabo te. Qui timetis Dominum, laudate eum : universum semen Jacob glorificate eum. Timeat eum omne semen Israel : quoniam non sprevit, neque despexit deprecationem pauperis. Nec avertit faciem suam a me : et cum clamarem ad eum, exaudivit me. Apud te laus mea in Ecclesia magna : vota mea reddam in conspectu timentium eum. Edent pauperes, et saturabuntur : et laudabunt Dominum, qui requirunt eum : vivent corda eorum in saeculum saeculi. Reminiscentur, et convertentur ad Dominum universi fines terrae. Et adorabunt in conspectu ejus universae familiae gentium. Quoniam Domini est regnum : et ipse dominabitur gentium. Manducaverunt et adoraverunt omnes pingues terrae : in conspectu ejus cadent omnes, qui descendunt in terram. Et anima mea illi vivet : et semen meum serviet ipsi. Annuntiabitur Domino generatio ventura : et annuntiabunt caeli justitiam ejus populo, qui nascetur, quem fecit Dominus.

Ut supra. Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? multi insurgunt adversum me. Multi dicant animae meae, non est fœdus [*Al*, salus] ipsi in Deo ejus. Tu autem, Domine, susceptor meus es : gloria mea, et exaltans caput meum.

Oratio. Caput misericordiae Deus, qui propter nos descendens in uterum, addictus ligno, perfossus clavo, vestimentis insuper sorte divisis, surrexisti liber ab infernis : precamur, ut hujus sancti commercii non immemor sis, populi ab hoste leonis ereptor, qui fuisti quondam patribus in te sperantibus liberator. Per Dominum.

PSALMUS.

(*PSAL. LXIII.*) Exaudi Deus orationem meam cum deprecor : a timore inimici eripe animam meam. Protexisti me a conventu malignantium : a multitu-

A dine operantium iniquitatem. Quia exacerunt ut gladium linguas suas, intenderunt arcum rem amarum : ut sagittent in occultis immaculatum. Subito sagittabunt eum, et non timebunt : firmaverunt sibi sermonem nequam. Narraverunt ut absconderent laqueos : dixerunt : Quis videbit eos? Scrutati sunt iniquitates : defecerunt scrutantes scrutinio. Accedet homo ad cor altum : et exaltabitur Deus. Sagittae parvulorum factae sunt plagae eorum, et infirmatae sunt contra eos linguae eorum. Conturbati sunt omnes qui videbant eos : et timuit omnis homo. Et annuntiaverunt opera Dei, et facta ejus intellexerunt. Laetabitur in Domino, et sperabit in eo : et laudabuntur omnes recti corde.

Ut supra. Adjutor in opportunitatibus, in tribulationibus, quae invenerunt nos nimis. Sperent in te omnes, qui noverunt nomen tuum Domine ; quoniam non dereliquisti quaerentes te, Domine. Deus qui sedes super thronum, et judicas aequitatem, esto refugium pauperum, quia tu solus laborem et dolorem consideras.

Oratio. Tutela omnium credentium, Deus, custodi Ecclesiam tuam a conventu malignantium, qui eam occultis jaculis oppugnare nituntur : ut te salubri rectoque retinens intellectu, justorum meritis perpetualiter collaetur.

81 PSALMUS.

(*PSAL. LXXVIII.*) Salvum me fac Deus : quoniam intraverunt aquae usque ad animam meam. Infixus sum in limo profundi : et non est substantia. Veni in altitudinem maris : et tempestas demersit me. Laboravi clamans, rauce factae sunt fauces meae : defecerunt oculi mei, dum spero in Deum meum. Multiplicati sunt super capillos capitis mei, qui oderunt me gratis. Confortati sunt qui persecuti sunt me inimici mei injuste : quae non rapui, tunc exsolvebam. Deus tu scis insipientiam meam ; et delicta mea a te non sunt abscondita. Non erubescant in me, qui exspectant te Domine virtutum. Non confundantur super me, qui quaerunt te, Deus Israel. Quoniam propter te sustinui opprobrium : operuit confusio faciem meam. Extraneus factus sum fratribus meis : et peregrinus filiis matris meae. Quoniam zelus domus tuae comedit me : et opprobria exprobrantium tibi ceciderunt super me. Et operui in jejuniis animam meam, et factum est in opprobrium mihi. Et posui vestimentum meum in cilicium : et factus sum illis in parabolam. Adversum me loquebantur, qui sedebant in porta, et in me psallebant, qui hibeant vinum. Ego vero orationem meam ad te Domine : tempus beneplaciti Deus. In multitudine misericordiae tuae exaudi me : in veritate salutis tuae. Eripe me de luto, ut non infigar : libera me ab his, qui oderunt me, et de profundis aquarum. Non me demergat tempestas aquae, neque absorbeat me profundum : neque urgeat super me puteus os suum. Exaudi me, Domine, quoniam benigna est misericordia tua : secundum multitudinem miserationum tuarum respice in me. Et ne avertas faciem tuam a puero tuo : quo-

niam tribulor, velociter exaudi me. Intende animæ mee et libera eam : propter inimicos meos eripe me. Tu sis improprium meum : et confusionem meam, et reverentiam meam. In conspectu tuo sunt omnes, qui tribulant me : improprium expectavit eor meam et miseriam. Et sustinui, qui simul contristaretur, et non fuit : et qui consolaretur, et non inveni. Et dederunt in escam meam fel : et in siti mea potaverunt me aceto. Fiat mensa eorum coram ipsis in laqueum : et in retributiones et in scandalum. Obscurentur oculi eorum, ne videant, et dorsum eorum semper incurva. Effunde super eos iram tuam : et furor iræ tuæ comprehendat eos. Fiat habitatio eorum deserta : et in tabernaculis eorum non sit, qui inhabitet. Quoniam quem tu percussisti, persecuti sunt : et super dolorem vulnerum meorum addiderunt. Appone iniquitatem super iniquitatem eorum : et non intrent in justitiam tuam. Deleantur de libro viventium : et cum justis non scribantur. Ego sum pauper et dolens : salus tua Deus suscepit me. Laudabo nomen Dei cum cantico : et magnificabo eum in laude. Et placebit Deo super vitulum novellum, cornua producentem et ungulas. Videant pauperes et latentur : quærite Deum, et vivet anima vestra. Quoniam exaudivit pauperes Dominus : et victos suos non despexit. Laudent illum cæli et terra : mare, et omnia reptilia in eis. Quoniam Deus salvam faciet Sion : et ædificabuntur civitates Judæ. Et inhabitabunt ibi, et hæreditate acquirant eam. Et semen servorum ejus possidebit eam, et qui diligunt nomen ejus, habitabunt in ea.

Ut supra. In tribulatione invocavi Dominum, et ad Deum meum clamavi. Et exaudivit de templo sancto suo vocem meam, et clamor meus in conspectu ejus introibit in aures ejus. Deus noster refugium et virtus : adjutor in tribulationibus, quæ invenerunt nos nimis.

Oratio. Benignissime Domine exaudi nos in veritate salutis tuæ, ut eruti ab squalore peccati mereamur in libro vitæ digito cælesti conscribi. Per.

Educes de tribulatione animam meam. Et perdes omnes, qui tribulant animam meam. Exaudi Deus orationem meam, cum deprecor.

ORATIO SANCTI AMBROSII.

Christe summa Dei virtus, una et indiscreta majestas, orationis meæ tota substantia, invoco nomen sanctum tuum : exaudi me meo mecum corde luctantem, agnoscentem peccata facinorum, et cogitationum crimina confitentem. **¶** Frange, Domine, artes diaboli ; fingit enim labiis aliud suggerendo, ipsamque orationem captivat. Respice, Domine ; mei supplicis lacrymas ; et cum lacrymæ non sint, indulgentiæ tuæ pietatem infunde. Custodi in me immaculatam fidem, meque cum proximis semper in pace reconcilia. Fructuos [F., os fructus] tuos panis. . . . propria largitate distribue. Tibi inclino cervicem. Tibi genua flecto. Te Dominum Deum,

A cum sis unus, in sancta Trinitate confiteor. Frange, Domine, contra me inimicorum potestates, erue me de periculis, tuere me in omnibus causis, et in criminatione defende. Ægro me jacente, et ea, quæ explere non possum, quasi sint expleta concede.

ORATIO.

Pro familiaribus nostris et cunctis fidelibus defunctis.

Te, Domine sancte Pater omnipotens æterne Deus, supplices deprecamur pro spiritibus famulorum et famularum tuarum, quos ab origine sæculi hujus ad te accersire præcepisti ; ut digneris, Domine, dare eis locum lucidum, locum refrigerii et quietis ; et ut liceat eis transire portas infernorum, et vias tenebrarum, maneatque in mansionibus sanctorum, et in luce sancta, quam olim Abrahamæ promisisti et semini ejus. Nullam læsionem sustineant animæ eorum, sed cum magnus ille dies resurrectionis ac remunerationis advenerit, resuscitare eos digneris Domine, una cum sanctis et electis tuis : et ut deleas eorum delicta atque peccata, usque ad novissimum quadrantem, tecumque immortalitatis vitam et regnum consequantur æternum.

Ut supra. Ne tradas bestiis. Requiem æternam. Justorum animæ.

PSALMUS.

(PSAL. v.) Verba mea auribus percipe, Domine : intellige clamorem meum. Intende voci orationis meæ, Rex meus et Deus meus. Quoniam ad te adorabo, Domine : mane exaudies vocem meam. Mane astabo tibi et videbo : quoniam non Deus volens iniquitatem tu es. Neque habitabit juxta te malignus : neque permanent inusti ante oculos tuos. Odisti omnes qui operantur iniquitatem : perdes omnes qui loquuntur mendacium. Virum sanguinum et dolosum abominabitur Dominus. Ego autem in multitudine misericordiarum tuarum introibo in domum tuam : adorabo ad templum sanctum tuum in timore tuo. Domine deduc me in justitia tua : propter inimicos meos dirige in conspectu tuo viam meam. Quoniam non est in ore eorum veritas : cor eorum vanum est. Sepulcrum patens est guttur eorum : linguis suis dolose agebant, judica illos Deus. Decidant a cogitationibus suis, secundum multitudinem impietatum eorum expelle eos, quoniam irritaverunt te Domine. Et latentur omnes, qui sperant in te : in æternum exsultabunt et habitabis in eis. Et gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum : quoniam tu benedices justo. Domine ut scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti nos.

Ut supra. A porta inferi. Pretiosa est in conspectu Domini.

Oratio. Pie Domine, qui attriti cordis gemitum, priusquam proferatur, intelligis, effice nos, quæso, templum Paracliti, ut mereamur scuto cælestis benevolentis coronari. Per.

Alia oratio. Supplicationibus clamoris nostri, quæsumus, Domine, aures tuæ pietatis clementer accommoda : ut animæ famulorum famularumque tuarum,

omnium christianorum, ab omni mortis exutæ contagio, cœlesti perfrui regno mereantur. Per te Christe Jesu qui vivis et regnas.

PSALMUS.

(PSAL. VI.) Domine ne in furore tuo arguas me : neque in ira tua corripas me. Miserere mei Domine, quoniam infirmus sum : sana me Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde : sed tu Domine usquequo? Convertere Domine, et eripe animam meam, salvum me fac propter misericordiam tuam. Quoniam non est in morte, qui memor sit tui : in inferno autem quis confitebitur tibi? Laboravi in gemitu meo, lavabo per singulas noctes **SS** lectum meum : lacrymis meis stratum meum rigabo. Turbatus est a furore oculus meus : inveteravi inter omnes inimicos meos. Discedite a me, omnes qui operamini iniquitatem : quoniam exaudivit Dominus vocem fletus mei. Exaudivit Dominus deprecationem meam : Dominus orationem meam suscepit. Erubescant et conturbentur vehementer omnes inimici mei : convertantur et erubescant valde velociter.

Ut supra. In memoria æterna erit justus. Animæ eorum in bonis demorabuntur.

Oratio. Ut ne in furore et ira tua animas famulorum tuorum, Domine, arguas, deprecamur : sed cuncta peccaminum labe mundatos, tuæ pietatis dono refrigerii locum concede. Per Dominum.

PSALMUS.

(PSAL. XXXIX.) Expectans expectavi Dominum : et intendit mihi. Et exaudivit preces meas, et eduxit me de lacu miseriæ, et de luto faciis. Et statuit supra petram pedes meos, et direxit gressus meos. Et immisit in os meum canticum novum, carmen Deo nostro. Videbunt multi et timebunt : et sperabunt in Domino. Beatus vir, cujus est nomen Domini spes ejus : et non respexit in vanitates, et insanias falsas. Multa fecisti tu Domine Deus meus mirabilia tua, et cogitationibus tuis non est, qui similis sit tibi. Annuntiavi et locutus sum : multiplicati sunt super numerum. Sacrificium et oblationem noluisti : aurea autem perfecisti mihi. Holocaustam et pro peccato non postulasti : tunc dixi, ecce venio. In capite libri scriptum est de me, ut facerem voluntatem tuam, Deus meus volui, et legem tuam in medio cordis mei. Annuntiavi justitiam tuam in Ecclesia magna : ecce labia mea non prohibebo, Domine tu scisti. Justitiam tuam non abscondi in corde meo : veritatem tuam et salutare tuum dixi. Non abscondi misericordiam tuam et veritatem tuam a consilio multo. Tu autem Domine ne longe facias miserationes tuas a me, misericordia tua et veritas tua semper susceperunt me. Quoniam circumdederunt me mala, quorum non est numerus : comprehenderunt me iniquitates meæ, et non potui ut viderem. Multiplicate sunt super capillos capitis mei : et cor meum dereliquit me. Complaceat tibi Domine ut eruas me : Do-

mine ad adjuvandum me respice. Confundantur et revereantur simul : qui quærunt animam meam, ut auferant eam. Convertantur retrorsum et revereantur, qui volunt mihi mala. Ferant confestim confusionem suam, qui dicunt mihi : Euge, euge. Exsultent et lætentur super te omnes quærentes te, et dicant semper : Magnificetur Dominus, qui diligunt salutare tuum. Ego autem mendicus sum et pauper : Dominus sollicitus est mei. Adjutor meus et protector meus tu es : Deus meus ne tardaveris.

Ut supra. Exsurge, Domine, in requiem tuam. Justi in perpetuum vivent.

Oratio. Partem beatæ resurrectionis obtineant, Domine, animæ servorum tuorum, vitamque æternam habere mereantur in cœlis, per te Christe Jesu, qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus sancti, per immortalia sæcula sæculorum. Amen.

Alia oratio. Expectatio tuorum unica famulorum Deus, quem venturum in mundum caput libri principalis edocuit : insere, precamur, legem tuam in medio cordis nostri, ut tuas..... nuntiantes ab imminenti periculis eruamur. Per.

Oratio pro qualicumque homine defuncto. Omnipotens et misericors Deus, tuam deprecamur clementiam, quia judicio tuo et nascimur et finimur : ut animam fratris nostri, quem tua pietas de incolatu hujus mundi transire præcepit, in requiem æternam suscipias, et in consortio electorum tuorum in resurrectione sociari permittas, ut in æterna beatitudine una cum illis sine fine permaneat. Per.

Animam, quam redemisti, suscipe Domine, cum servis tuis ; et qui te confessus est in vita communi, constituas eum in vita perenni.

Alia oratio. Libera, Domine, animam servi tui de periculis infernorum, et de periculis tenebrarum, et de persecutionibus multis, et de flammarum gehennæ ignibus. Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Abraham **SS** de Ur Chaldæorum. Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Lotum de civitate Sodomorum. Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti populum Israel de manu Ægyptiorum. Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Moysen de manu Pharaonis, qui antecedebat populum Israel in deserto. Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti David de manu Saulis, et de manu Goliathæ gigantis. Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Eliam et Enoch de hoc mundo. Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti tres pueros de camino ignis ardentis. Libera, Domine, animam servi tui, sicut liberasti Susannam de manu principum. Libera Domine, animam servi tui, sicut liberasti Daniel de lacu leonum. Sicut liberasti, Domine, Jonam de ventre ceti, sic animam fratris nostri ab omnibus periculis pœnarum liberare digneris, et bonis æternis cum electis tuis eam perfrui jubeas. Per.

In memoria æterna. Requiem æternam. Requiescat in pace.

FERIA V.

CONFESSIO PECCATORUM POST ACCEPTAM
QUIETEM.

• Confiteor tibi, Domine, omnia peccata mea, quaecunque feci, et egi, et gessi omnibus diebus vite mee. Deus, qui creasti omnia, tu nosti peccata mea : indulge et miserere mei, quia nimium peccavi tibi, Domine, miserere mei. Per intercessionem omnium angelorum atque archangelorum, miserere mei. Per intercessionem patriarcharum et prophetarum miserere mei. Per intercessionem apostolorum, martyrum, confessorum et virginum te deprecor, miserere mei. Domine, si in te peccavi, tamen te non dereliqui, deos alienos non adoravi : miserere mei, Domine, veniam peto a te pro omnibus culpis meis. Pius Deus, tibi confiteor peccata mea, quia crimina agnosco in me. Deus propitius esto mihi peccatori servo tuo : non me deseras, non me derelinquas, Deus meus. Pius Deus, sanctus fortis, sanctus et immortalis : misericors Deus clementissime, adjuva me peccatorem famulum tuum. Da mihi cor, quod timeat te, sensum qui te intelligat, oculos qui te videant, aures quæ te audiant, nares qui te odorem percipiant. Domine, mollifica cor meum durum et lapideum, qui sum cinis mortuus. Salva me, Domine, vigilantem, custodi me dormientem ; ut dormiam in pace, et vigilem in Christo. Amen. Deprecor te, Domine, ut omnes, qui mihi bona volunt aut faciunt, reddere illis in æternum : et si qui mihi mala volunt aut faciunt, da illis indulgentiam. Misericors Deus, da mihi famulo tuo remissionem peccatorum, et finem perfectum ; perduc me ad viam salutis.

Alia oratio. Fiat mihi quæso, Domine, fides firma in corde, galea salutis in capite, signum Christi in fronte, verbum veritatis in ore, voluntas bona in mente, dilectio Dei in pectore, præcinctio castitatis in circuitu, honestas in actione, sobrietas in conscientia, humilitas in prosperitate, patientia in tribulatione, spes in Creatore, perseverantia usque in finem, amor vite æternæ. Præstante Domino.

ORATIO SANCTI BENEDICTI.

Digneris mihi donare, Pater pie et sancte, intellectum, qui te intelligat, sensum qui te sentiat, animum qui te sapiat, diligentiam quæ te quærat, sapientiam quæ te inveniat, animum qui te cognoscat, viscera quæ te ament, cor quod te cogitet, actum qui te augeat, auditum qui te audiat, oculos qui te videant, linguam quæ te prædicet, conversationem quæ tibi placeat, patientiam quæ te sustineat, perseverantiam quæ te expectet, finem perfectum, præsentiam tuam sanctam, resurrectionem bonam, retributionem, vitam æternam. Amen.

PSALMUS.

(PSAL. XXXIII.) Benedicam Dominum in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. In Domino laudabitur anima mea : audiant mansueti et læten-

• Initium in libello Caroli Calvi, pag. 113. — Pro usu septimo, supra, col. 467.

A tur. Magnificate Dominum mecum : et exaltemus nomen ejus in idipsum. Exquisivi Dominum, **85** et exaudivit me : et ex omnibus tribulationibus meis eripuit me. Accedite ad eum, et illuminamini : et facies vestræ non confundentur. Iste pauper clamavit, et Dominus exaudivit eum : et ex omnibus tribulationibus ejus salvavit eum. Immittet angelus Domini in circuitu timentium eum : et eripiet eos. Gustate et videte, quoniam suavis est Dominus : beatus vir qui sperat in eo. Timete Dominum omnes sancti ejus : quoniam non est inopia timentibus eum. Divites egerunt et esurierunt : inquirentes autem Dominum non minuentur omni bono. Venite, filii, audite me : timorem Domini docebo vos. Quis est homo, qui vult vitam : diligit dies videre bonos?

B Prohibe linguam tuam a malo, et labia tua ne loquantur dolum. Diverte a malo et fac bonum, inquiri pacem, et persequere eam. Oculi Domini super justos : et aures ejus in preces eorum. Vultus autem Domini super facientes mala : ut perdat de terra memoriam eorum. Clamaverunt justi, et Dominus exaudivit eos : et ex omnibus tribulationibus eorum liberavit eos. Juxta est Dominus his, qui tribulato sunt corde : et humiles spiritu salvabit. Multæ tribulationes justorum : et de omnibus his liberavit eos Dominus. Custodit Dominus omnia ossa eorum : unum ex his non conteretur. Mors peccatorum pessima : et qui oderunt justum, delinquent. Redimet Dominus animas servorum suorum : et non delinquent omnes, qui sperant in eo.

C *Ut supra.* Protexisti me a conventu malignantium.

Oratio. Angelorum et totius creaturæ dispensator Deus, emitte angelum tuum in circuitu nostro, cujus ambitione muniti, mereamur a peccatorum morte pessima liberari. Per Dominum.

Alia Oratio. Inquirentes te, Domine, dignanter exaudi, et ut benedicamur tam in adversis, quam et in prosperis, benignus indulge : atque ut in te laudetur anima nostra, propitius indulget imperti. Et quia juxta es his, qui tribulato sunt corde, aures tuas ad contritionis nostræ spiritus aperi ; et pacem tuam, quæ exsuperat omnem sensum [Add. concede, vel simile], et corpora nostra et corda purificet. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXLIV.) Exaltabo te, Deus meus rex : et benedicam nomini tuo in sæculum, et in sæculum sæculi. Per singulos dies benedicam tibi : et laudabo nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi. Magnus Dominus et laudabilis nimis, et magnitudinis ejus non est finis. Generatio et generatio laudabit opera tua : et potentiam tuam pronuntiabunt. Magnificentiam gloriæ sanctitatis tuæ loquentur : et mirabilia tua narrabunt. Et virtutem terribilium tuorum dicent : et magnitudinem tuam narrabunt. Memoriam abundantie suavitalis tuæ eructabunt :

et in iustitia tua exsultabunt. Misericors et misericors Dominus, patiens et multum misericors. Suavis Dominus universis : et miserationes ejus super omnia opera ejus. Confiteantur tibi, Domine, omnia opera tua : et sancti tui benedicant tibi. Gloriam regni tui dicent : et potentiam tuam loquentur. Ut notam faciant filiis hominum potentiam tuam et gloriam magnificentiae regni tui. Regnum tuum regnum omnium saeculorum : et dominatio tua in omni generatione et generationem. Fidelis Dominus in omnibus verbis suis : et sanctus in omnibus operibus suis. Allevat Dominus omnes, qui corruunt, et erigit omnes elisos. Oculi omnium in te sperant, Domine : et tu das escam illorum in tempore opportuno. Aperis tu manum tuam : et imple omne animal benedictione. Justus Dominus in omnibus viis suis : et sanctus in omnibus operibus suis. Prope est Dominus omnibus invocantibus eum : omnibus invocantibus eum in veritate. Voluntatem timentium se faciet, et deprecationem eorum exaudiet : et salvos faciet eos. Custodit Dominus omnes diligentes se : et omnes peccatores disperdet. Laudationem Domini loquetur os meum : et benedicat omnis caro nomini sancto ejus in saeculum, et in saeculum saeculi.

Ut supra. Misit de summo, et accepit me : assumpsit me de aquis multis. Eripuit me de inimicis meis fortissimis, et ab his qui oderunt me, quoniam **86** confortati sunt super me. Prævenērunt me in die afflictionis meae, et factus est Dominus protector meus.

Oratio. Regnator omnium saeculorum, Domine, qui spirituales cibum omni animae opportuno ministras in tempore : concede nobis te perpetualiter benedicere, tuamque potentiam cum electis tuis fiducialiter exaltare. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

Capitulum. Liberasti nos, Domine, ex affligentibus nos, et eos, qui nos oderunt, confundisti. Laus tibi, Domine Rex aeternae gloriae.

GRATIARUM ACTIO.

Tibi ago laudes et gratias, Deus meus, misericordia mea, qui me ad tuam cognitionem perducere, et per sacri me baptismatis ablutionem inter adoptionis tuae filios aggregare dignatus es. Tibi ago laudes et gratias, qui me ab ipsis rudimentis infantiae usque ad hanc horam per multa defluentem vitia, immensae bonitatis tuae patientia ad emendationem expectas. Te laudo et glorifico, qui me saepissime de multis tribulationibus et angustiis, calamitatibus et miseriis liberasti, qui me haecenus de aeternis suppliciis, de corporis hujus cruciatibus exemisti. Te laudo et glorifico, qui mihi sospitatem membrorum, tranquillitatem temporum, et honorem, affectum et charitatem : si qua etiam dona sunt in me tuae pietatis, conferre dignatus es. Quæso, Domine Deus, inestimabilem suavitatis tuae clementiam ; ut inchoata in me bona perficias. Quicquid in me tibi displicet,

^a Marten., loc. cit., pag. 624.

A repellas ; a cunctis me, quae supersunt, tribulationibus, iniquitatibus ac diversis malis eripias. Cogitationes meas, locutiones pariter et actus in tua voluntate dirigas ; et ne auferas animam meam de hoc mundo, priusquam emendari studeat in tua voluntate. Inter adversa me et prospera gradientem semper et ubique custodias : et ad tuae me visionis iterata gaudia quandoque perducas. Amen.

ORATIO ISIDORI PRO OMNIBUS CHRISTIANIS.

Pie exaudibilis Domine, Deus noster Jesu Christe, clementiam tuam cum omni supplicatione deposcimus, ut per interventum et meritum beatae et gloriosae semper virginis Mariae, omniumque sanctorum angelorum, archangelorum, patriarcharum, prophetarum, apostolorum, martyrum, virginum, confessorum, monachorum, et omnium civium superiorum, Ecclesiae tuae sanctae catholicae fidem augeas, pacem tribuas rectoribus nostris, et nobis indulgentiam et remissionem peccatorum concedas : infirmis salutem, lapsis reparationem, aerum commoditatem, navigantibus atque itinerantibus fidelibus prosperam iter ac salutis portum, tribulantibus [*L., tribulatis*] gaudium, oppressis relevationem, captivis, victis, et peregrinis remissionem, absolutionem, ad patriam reversionem, mutuum discordantibus charitatem, infidelibus veram fidem, et defunctis fidelibus requiem. Angelum tuum sanctum nobis hic et ubique custodem et defensorem propitius donare digneris, qui cum Patre et Spiritu sancto vivis et regnas Deus per omnia saecula saeculorum. Amen.

HYMNUS SANCTI AMBROSII PRO INFIRMIS.

^a Christe coelestis, medicina Patris,
Verus humanae Medicus salutis :
Providae plebi precibus potenter
Pande favorem.

En ob infirmos tuae [*Marten., tibi*] supplicamus,
Quos nocens pestis valetudo quassat :
Ut pius morbum relevet jacentem,
Quo patiuntur.

Qui potestate manifestus exstans,
Mox Petri socrum febribus jacentem,
Reguli prolem, puerumque salvas
Centurionis.

Ferto [*Marten., festo*] languenti populo vigorem,
Efflue largam populo salutem :
Pristinis more solito reformans
Viribus agros.

Corporum morbos, animumque [*Marten., anima-*
que] sana.

Vulnerum causis adhibe medelam,
Ne sine fructu cruciatus urat
Corpora nostra.

Omnis impulsus perimens recedat,
Omnis incursum crucians liquescat,
Vigor optatae foveat salutis
Membra dolentis.

87 Jam Deus noster miserate fletus,
Sic quibus te nunc petimus medere,
Ut tuam omnis recubans medelam
Sentiat æger.

Quo per illata mala dum teruntur,
Eruditorum numero decori,
Compotes intrent sociante fructu
Regna polorum.

Gloria Patri, genitæque Proli,
Et ibi compar utriusque semper
Spiritus almæ, Deus unus omni
Tempore seclî.

Gloria psallat chorus, et resultat,
Gloriam dicat, canat et resolvat, [*Marten. re-*
volat],

Spiritus almæ, Deus unus omni
Tempore seclî.

PRO FAMILIARIBUS ORATIO.

Libera nos, quæsumus, Domine sancte Pater omnipotens, æternæ Deus, ab omnibus vitis et de insidiis inimici. Protege nos ab omni tribulatione et potestate iniqua, ut magnificetur nomen tuum et majestas tua: ne dicant gentes, Ubi est Deus eorum? Deus autem noster in cælo, omnia quæcumque voluit, fecit. Custodi nos, Domine, ut pupillam oculi, sub umbra alarum tuarum protege nos: ne ulla potestas humana iniqua nobis nocere valeat in anima, in corpore, in mente, in ambulando, in dormiendo, in stando, in sedendo, in visu, in auditu, in tactu, in odoratu, in gustu, in potu, in usu, in gressu, in lectione, in oratione, in sensu, in locutione, in cogitatione, in separatione, in congregatione, in itinere, in navigatione. Libera nos, clemens Trinitas, ab omni malo præterito, præsentis, et futuro: sicut liberasti servos tuos ab initio mundi, Noe a diluvio, Abraham de Ur Chaldæorum, Lot de civitate Sodomorum, Moysen et populum Israel de mari Rubro et de manibus Pharaonis, David de manu Saflis et Goliath, Eliam et Enoch de hoc mundo, Tobiam de dolore oculorum, tres pueros de camino ignis ardentis, Susannam de manu principum, Daniel de lacu leonum, Jonam de ventre ceti, Ezechiam de infirmitate, Naaman Syrum de ægritudine, et Jesum filium Næn de præliis Chananæorum, Ninivem de morte minante, Isaac de gladio patris sui, Job de tribulationibus suis, Gedeon de barbaris, Petrum de fluctibus maris et de carcere, Paulum de multis tribulationibus et periculis. Sic sancta Trinitas æternæ Deus, nos famulos tuos ab omnibus in hoc sæculo insidiis diaboli liberare, et in tuo sancto conservare digneris illæsos servitio: ut in futuro tecum præmia consequi mereamur æternæ, qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

PSALMUS.

(PSAL. XIX.) Exaudiat te Dominus in die tribulationis: protegat te nomen Dei Jacob. Mittat tibi auxilium de sancto: et de Sion tueatur te. Memor sit omnis sacrificii tui: et holocaustum tuum pin-

A gue fiat. Tribuat tibi secundum cor tuum: et omne consilium tuum confirmet. Lætabimur in salutari tuo: et in nomine Dei nostri magnificabimur. Impleat Dominus omnes petitiones tuas: nunc cognovi quoniam salvum fecit Dominus Christum suum. Exaudiet illum de cælo sancto suo in potentatibus salus dexterae ejus. Hi in curribus, et hi in equis: nos autem in nomine Domini Dei nostri invocabimus. Ipsi obligati sunt et ceciderunt: nos autem surreximus et erecti sumus. Domine, salvum fac regem: et exaudi nos in die, qua invocaverimus te.

Ut supra. Fiat misericordia tua, Domine, super nos.

Oratio. Imple, Domine, petitiones nostras, et tanquam pinguisimum nos holocaustum assume, ut inimicorum curribus obligatis, salutaris tui opulatione lætemur. Per.

Alia Oratio. Imple, Domine, petitiones nostras, et mitte nobis auxilium de sancto: memor esto sacrificii nostri, quod tibi non solum oblatione et oratione offertur, ac preces nostras, quas in quacunque die tibi tam manu linguæ, quam genu cordis offerimus, propitius audire dignare. Per.

88 PSALMUS.

(PSAL. XL.) Beatus vir, qui intelligit super egenum et pauperem: in die mala liberabit eum Dominus. Dominus conservet eum, et vivificet eum, et beatum faciat eum in terra: et non tradat eum in animam inimicorum ejus. Dominus opem ferat illi super lectum doloris ejus: universum stratum ejus versasti in infirmitate ejus. Ego dixi: Domine, miserere mei: sana animam meam, quia peccavi tibi. Inimici mei dixerunt mala mihi: quando morietur et peribit nomen ejus? Et si ingrediebatur, ut videret, vana loquebatur: cor ejus congregavit iniquitatem sibi. Egrediebatur foras: et loquebatur in elipsum. Adversum me susurrabant omnes inimici mei: adversum me cogitabant mala mihi. Verbun iniquum constituerunt adversum me: Nunquid qui dormit, non adjiciet ut resurgat? Etenim homo pacis meæ in quo speravi: qui edebat panes meos, magnificavit super me supplantationem. Tu autem, Domine, miserere mei, et resuscita me: et retribuas eis. In hoc cognovi, quoniam voluisti me: quoniam non gaudebit inimicus meus super me. Me autem propter innocentiam suscepisti: et confirmasti me in conspectu tuo in æternum. Benedictus Dominus Deus Israel a sæculo et usque in sæculum: fiat, fiat.

Ut supra. Dispersit, dedit pauperibus.

Oratio. Nostrorum peccaminum mitis indultor, æternæ Deus, qui das effugere diem malum, si misericordia subsequatur egenum: fer opem, quæsumus, doloribus nostris, ut dum carnalia delicta clementer arguis, medicamentum animæ placabiliter largiaris. Per Dominum.

Alia. Confirma nos in conspectu tuo, Domine, in æternum; ut defixum iter nostrum nullo alieno sollicitetur aspectu. Per.

PSALMUS.

(PSAL. LXXVI.) Deus misereatur nostri : et benedicat nobis : illuminet vultum suum super nos, et misereatur nostri. Ut cognoscamus in terra viam tuam : in omnibus gentibus salutare tuum. Confiteantur tibi populi, Deus : confiteantur tibi populi omnes. Lætentur et exsultent gentes, quoniam iudicas populos in æquitate, et gentes in terra dirigis. Confiteantur tibi populi, Deus, confiteantur tibi populi omnes, terra dedit fructum suum. Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus, et metuant eum omnes fines terræ.

Ut supra. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

Oratio. Humina, Domine, vultum tuum super nos, et misericordiam nobis uberem, benedictionemque largire. Per.

Alia Oratio. Cognoscentes in terra viam tuam, Domine, in omnibus gentibus salutare tuum, Christum Dominum, et viam esse confitemur et patriam, per quem in directum gradimur, et ad profectum plenissimum pervenimus. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXXXI.) Memento, Domine, David, et omnis mansuetudinis ejus. Sicut juravit Domino, votum vovit Deo Jacob. Si introiero in tabernaculum domus meæ, si ascendero in lectum strati mei. Si dederò somnum oculis meis, et palpebris meis dormitationem. Et requiem temporibus meis : donec inveniam locum Domino, tabernaculum Deo Jacob. Ecce audivimus eam in Ephrata : invenimus eam in campis silvæ. Introibimus in tabernaculum ejus : adorabimus in loco, ubi steterunt pedes ejus. Surge, Domine, in requiem tuam : tu et arca sanctificationis tuæ. Sacerdotes tui induantur justitiam : et sancti tui exsultent. Propter David servum tuum, non avertas faciem Christi tui. Juravit Dominus David veritatem, et non frustrabitur eam : de fructu ventris tui ponam super sedem tuam. Si custodierint filii tui testamentum meum : et testimonia mea hæc, quæ docebo eos. Et filii eorum usque in sæculum, sedebunt super sedem tuam. Quoniam elegit Dominus Sion : elegit eam in habitationem sibi. Hæc requies mea in sæculum sæculi : hic habitabo, quoniam elegi eam. **SS** Viduam ejus benedicens benedicam : pauperes ejus saturabo panibus. Sacerdotes ejus induam salutari : et sancti tui exultatione exsultabunt. Illuc producam cornu David, paravi lucernam Christo meo. Inimicos ejus induam confusione : super ipsum autem effloret sanctificatio mea.

Ut supra. Salvos fac nos, Domine Deus noster.

Oratio. In omni ingressu nostro memor esto nobis, omnipotens æterne Deus ; indue nos sacerdotali justitia, ut induci mereamur in tabernacula sempiterna. Per.

Alia. Exsurge, Domine, et corda nostra tibi præparentur in requiem ; sitque in singulis arcæ tuæ sanctificatio, meditatioque sanctitatis, et operum

nostrorum lucerna, Christus Dominus noster ; ut hæc eo præparante, fructu justitiæ repleamur ad gratiam, et verbo vitæ contineamur ad gloriam. Per.

PSALMUS.

(PSAL. CXXXII.) Ecce quam bonum et quam jucundum, habitare fratres in unum. Sicut unguentum in capite, quod descendit in barbam, barbam Aaron. Quod descendit in oram vestimenti ejus : sicut ros Hermon, qui descendit in montem Sion. Quoniam illic mandavit Dominus benedictionem, et vitam usque in sæculum.

Ut supra. Non mortui laudabunt te, Domine.

Oratio. Infunde, Domine, in Ecclesiam tuam charitatem fraternitatis et pacis, ut rore spiritalis unguenti aspersi, benedictionis tuæ gratia jucundemur. Per.

Alia. Christe Domine, cujus sacrum nomen, unguento effuso, sapientiæ comparavit odorem ; da, quæsumus, unguentum verticis tui in barbam decoris populi tui, te profundente, descendere, ac in ipsa vestimenti ora, quæ præsentis vitæ induitur, pervenire. Per Dominum.

PSALMUS.

(PSAL. CXXXIII.) Ecce nunc benedicite Dominum, omnes servi Domini. Qui statis in domo Domini, in atris domus Dei nostri. In noctibus extollite manus vestras in sancta : et benedicite Dominum. Benedicat te Dominus ex Sion : qui fecit cælum et terram.

Ut supra. Propter fratres meos et proximos meos.

Oratio. Benedicentes te omnes servi tui, Domine, deprecamur, ut nos mundi hujus nocte contactas illuminare digneris, quatenus dum manus nostras in bonis operibus elevamus, benedictionem a te largissimam consequamur. Per.

Alia Oratio. Præsta, Domine, ut cunctis gradibus perfectionis ascensis in virtutum culmine, te laudemus ; et stantes in domo tua atque in atris tuis, manus nostras ad te benedicendum diebus ac noctibus extendamus, benedictione a te percepta, cæli ac terræ Domino et Salvatore.

DEPRECATIO

Quam papa Gelasius pro universali Ecclesia constituit canendam esse.

D Dicamus omnes, Domine, exaudi et miserere.

Patrem unigeniti, et Dei Filium genitoris ingeniti, et sanctum Deum Spiritum fidelibus animis invocamus.

Pro immaculata Dei vivi Ecclesia, sacerdotibus ac ministris, divinam bonitatis opulentiam deprecamur.

Pro sanctis Dei magni sacerdotibus et ministris, cunctisque Deum verum colentibus populis, Christum Dominum supplicamus.

Pro universis recte tractantibus verbum veritatis, multiformem Verbi Dei sapientiam peculiariter obsecramus.

Pro his, qui se mente et corpore propter cælo-

rum regna castificent, et spiritualium labore desudant, largitorem spiritualium munerum obsecramus.

Pro religiosioribus principibus, omnique militia eorum, qui iudicium et iustitiam diligunt, Domini potentiam obsecramus.

Pro iucunditate et serenitate pluviae, atque aurarum vitalium blandimentis, ac prospero diversorum operum cursu, rectorem mundi Dominum deprecamur.

Pro his, quos prima Christiani nominis initiatio agnitio, quos jam desiderium **90** gratiae caelestis accendit, omnipotentis Dei misericordiam obsecramus.

Pro his, quos humanae infirmitatis fragilitas, et quae nequitiæ spiritalis invidia, vel variis sæculi horror involvit, Redemptoris nostri misericordiam **B** imploramus.

Pro his, quos peregrinationis necessitas, aut iniquæ potestatis impietas, vel hostilis vexat ærumna, Salvatorem Dominum supplicamus.

Pro iudaica falsitate, aut hæretica pravitate deceptis, vel gentilium superstitione perfusis, veritatis Dominum deprecamur.

Pro operariis pietatis, et his qui necessitatibus laborantium fraterna charitate subveniant, misericordiarum Dominum deprecamur.

Pro omnibus intransitibus in hæc sanctæ domus Dei atria religioso corde, et supplici devotione convenienter Dominum gloriæ deprecamur.

Pro emundatione animarum corporumque nostrorum omnium, ac venia peccatorum, clementissimum **C** Dominum supplicamus.

Pro refrigerio fidelium animarum, præcipue sanctorum Domini sacerdotum, qui huic Ecclesiæ præfuerunt catholice, Dominum spirituum, et universæ carnis iudicem deprecamur.

Mortificatam vitii carnem, et viventem fide animam præsta, Domine, præsta.

Castum timorem, et veram dilectionem præsta, Domine, præsta.

Gratum vitæ ordinem, et probabilem exitum præsta, Domine, præsta.

Angelum pacis, et solatia sanctorum præsta, Domine, præsta.

Nosmetipsos, et omnia nostra, quæ orta, quæ **D** acta, per Dominum ipso auctore suscepimus, ipso custode retinemus, ipsiusque misericordiæ et arbitrio providentiæ commendamus. Domine, miserere.

QUOTIDIE PRO FAMILIARIBUS.

Dicamus omnes, Domine, exaudi et miserere, Domine, miserere. Hanc nostram auribus tuæ pietatis, clementissime Pater, orationem exaudire digneris, quam tibi, fraternæ charitatis affectu stimulante, pro fratribus et sororibus nostris supplici voce fundimus, qui et quæ pro nobis quotidie indefessa oratione intercedere studentes nostris se commendaverunt

• Potius Mamerti Claudiani. Vide Sirmond. in not. ad epist. 3 Sidonii, pag. 933.

orationibus, nec non pro omnibus tua præstante clementia, propter nomen tuum bene nobis facientibus. Et pro his qui spiritali stimulo compuncti sua nobis confessi sunt peccata.

Hos ergo, omnipotens Deus, omnes, quorum hic nomina scripta habentur, ab omnibus in hoc sæculo insidiis diaboli in tuo sancto conservare digneris illæsos servitio, ut in futuro tecum præmia consequi mereantur æterna.

Salvos fac servos tuos. Mitte eis, Domine, auxilium de sancto. Nihil proficiat inimicus in eis. Per merita, Domine, et orationes sanctorum omnium libera, custodi, confirma, pacifica, purifica, et dimitte eis delicta eorum, et conserva eos in nomine tuo, sicut vis et sicut scis, Domine. Benedictio, et claritas, et sapientia, et gratiarum actio, et honor, et virtus, et fortitudo Deo nostro in sæcula sæculorum. Amen.

FERIA VI.

IN MEMORIAM INCARNATIONIS, PASSIONIS ET RESURRECTIONIS, SIVE ASCENSIONIS DOMINI.

HYMNUS FORTUNATI •

DE NATIVITATE ET CRUCE CHRISTI.

• Pange, lingua, gloriosi
Prælium certaminis,
Et super crucis trophæo
Da triumphum nobilem;
Qualiter Redemptor orbis
Immolatus vicerit.

De parentis protoplasti
Fraude factor condolens,
Quando pomi noxialis
Morte morsu corrui:
Ipse ligno tunc notavit,
Damna ligui ut solveret.

Hoc opus nostræ salutis
Ordo depoposcerat,
Multiformis perditoris
Arte ut artem falleret;
Et medelam ferret inde
Hostis unde læserat.

91 Quando venit ergo sacri
Plenitudo temporis,
Missus est ab arce Patris
Natus orbis Conditor,
Atque ventre virginali
Caro factus prodiit.

Vagit infans inter arcta
Conditus præsepia,
Membra pannis involuta
Virgo mater alligat,
Et pedes, manusque, crura
Stricta pangit [Al., cingit] fascia.
Lustra sex qui jam peracta

• Pro usu nono, supra, col. 467

Tempus implens corporis,
Se volente, natus ad hoc
Passioni deditus,
Agnus in crucis levatur
Immolandus stipite.

Hic acetum, fel, arundo,
Sputa, clavi, lancea,
Mite corpus perforatur
Sanguis unda profluit:
Terra, pontus, astra, mundus,
Quo lavantur flumine.

Cruce fidelis inter omnes
Arbor una nobilis,
Nulla talem silva profert
Fronde, flore, germine;
Dulce lignum, dulcem clavum [Al., dulces clavos] B
Dulce pondus sustinens.

Flecte ramos arbor alta,
Tensa laxa viscera,
Et rigor lentescat illo,
Quem dedit nativitas,
Ut superni membra Regis
Mittenda [L., mitti tendas] stipite.

Sola digna tu fuisti
Ferre pretium seculi,
Atque portum præparare
Nauta mundo naufrago:
Quam sacer cruor perunxit
Fusus agni stipite [L., agni corpore].

EJUSDEM.

Cruce benedicta nitet, Dominus qua carne pependit,
Atque cruore suo vulnera nostra lavit.
Mitis amore pio pro nobis victima factus,
Traxit ab ore lupi qua sacer agnus oves.
Transfixis palmis ubi mundum clade redemit,
Atque suo clausit funere mortis iter.
Illic manus illa fuit clavis confixa cruentis,
Quæ eripuit Paulum crimine, morte Petrum.
Fertilitate potens, o dulce et nobile lignum!
Quando tuis ramis tam nova poma geris.
Cujus odore novo defuncta cadavera surgunt,
Et redeunt vitæ qui caruere die.
Nullum uret æstus sub frondibus arboris hujus,
Luna nec in noctem, sol neque meridie.
Tu plantata micæ, secus est ubi cursus aquarum,
Spargis et ornatas flore recente comas.
Appensa est vitis inter tua brachia, de qua
Dulcia sanguineo vina rubore fluunt.

PSALMUS DE INCARNATIONE.

(PSAL. II.) Quare fremuerunt gentes: et populi
meditati sunt inania? Astiterunt reges terræ et prin-
cipes convenerunt in unum adversus Dominum, et
adversus Christum ejus. Dirumpamus vincula eorum,
et projiciamus a nobis jugum ipsorum. Qui habitat
in cœlis, iridebit eos: et Dominus subsannabit eos.
Tunc loquetur ad eos in ira sua: et in furore suo
conturbabit eos. Ego autem constitutus sum Rex ab
eo super Sion montem sanctum ejus, prædicans præ-

ceptum ejus. Dominus dixit ad me: Filius meus es
tu, ego hodie genui te. Postula a me, et dabo tibi
gentes hæreditatem tuam, et possessionem tuam
terminos terræ. Reges eos in virga ferrea, et tan-
quam vas figuli confringes eos. Et nunc, reges, intel-
ligite: eradicimini qui judicatis terram. Servite Do-
mino in timore, et exultate ei cum tremore. Appre-
hendite disciplinam, nequando irascatur Dominus,
et pereatis de via justa. Cum exarserit in brevi ira
ejus, beati omnes, qui confidunt in eo.

92 *Ut supra.* Exortum est in tenebris. Suscepi-
mus Deus misericordiam tuam.

Oratio. Effice nos, Domine, tanquam fructuosissi-
mum lignum ante conspectum tuum, ut tuis imbribus
mitigati, mereamur tibi suavium fructuum uber-
tate placere. Per.

Alia. Servientes tibi, Domine, ob metum in timore
judicii, exsultantes cum tremore propter fiduciam
spei, doce nos apprehendere disciplinam, qui judi-
cas terram, ut te propitiante veteris hominis figu-
lum confringentes exterioris terræ purgamenta cal-
cemus.

PSALMUS DE PASSIONE DOMINI.

(PSAL. XXXIV.) Judica, Domine, nocentes me:
expugna impugnantes me. Apprehende arma et scu-
tum, et exsurge in adjutorium mihi. Effunde fra-
meam, et conclude adversus eos, qui persequuntur
me: dic animæ meæ, salus tua ego sum. Confun-
dantur et revereantur; querentes animam meam.
C Avertantur retrorsum, et confundantur: cogitantes
mihi mala. Fiant tanquam pulvis ante faciem venti,
et angelus Domini coarctans eos. Fiat via illorum
tenebræ et lubricum, et angelus Domini persequens
eos. Quoniam gratis absconderunt mihi interitum
laquei sui: supervacue exprobaverunt animam meam.
Veniat illi laqueus, quem ignorat, et captio quam
abscondit, apprehendat eum, et in laqueum cadat
in ipsum. Anima autem mea exsultabit in Domino:
et delectabitur super salutari suo. Omnia ossa mea
dicent: Domine, quis similis tibi? Eripies inopem
de manu fortiorum ejus: egenum et pauperem a
diripientibus eum. Surgentes testes iniqui, quæ
ignorabam, interrogabant me. Retribuebant mihi
mala pro bonis: sterilitatem animæ meæ. Ego au-
tem cum mihi molesti essent, induebar cilicio. Hu-
miliabam in jejuniis animam meam, et oratio mea
in sinu meo convertetur. Quasi proximum, et quasi
fratrem nostrum, sic complacebam: quasi lugens et
contristatus sic humiliabar. Et adversus me lætati
sunt, et convenerunt: congregata sunt super me fla-
gella, et ignoravi. Dissipati sunt nec compuncti;
tentaverunt me, subsannaverunt me subsannatione:
D fenduerunt super me dentibus suis. Domine, quan-
do respicies? restitue animam meam a malignitate
eorum, a leonibus unicam meam. Confitebor tibi in
Ecclesia magna: in populo gravi laudabo te. Non
supergaudeant mihi, qui adversantur mihi inique,
qui oderunt me gratis, et annuunt oculis. Quoniam

mihi quidem pacifice loquebantur : et in iracundia A terræ loquentes, dolos cogitabant. Et dilataverunt super me os suum, dixerunt : Euge, euge, viderunt oculi nostri. Vidisti, Domine, ne sileas : Domine, ne discedas a me. Exsurge et intende iudicio meo : Deus meus, et Dominus meus in causam meam. Judica me secundum justitiam tuam, Domine Deus meus : et non supergaudeant mihi. Non dicant in cordibus suis : Euge, euge! animæ nostræ, nec dicant : devorabimus eum. Erubescant et revereantur simul, qui gratulantur malis meis. Induantur confusione et reverentia, qui maligna loquuntur super me. Exsultent et lætentur qui volunt justitiam meam, et dicant semper : magnificetur Dominus, qui volunt pacem servi ejus. Et lingua mea meditabitur justitiam tuam, tota die laudem tuam.

Ut supra. Adjutor et liberator meus esto, Domine, ne moreris.

Oratio. Protectio salusque animæ nostræ, operi nos galea spei, et scuto inexpugnabilis munimenti ; ut a te in causis nostræ necessitatis adjuti, mereamur cum te diligentibus lætitia et exultatione perfundi. Per.

Alia Oratio. Domine, quando respicies, dicesque nobis : salus vestra ego sum? Et ad solitudinem atque implorationem nostram quando propitius convertes? Ad quam jam convertere, Domine, et intende iudicium nostrum, et ipse judicantes nos fortis propugnator expugna ; ut oratio nostra, quæ nunc in sinum nostrum pro secretorum suorum compunctione convertitur, ante conspectum tuum purgata, cordis gemitu dirigatur.

93 PSALMUS DE RESURRECTIONE.

(PSAL. III.) Domine, quid multiplicati sunt, qui tribulant me? multum surgunt [*Al.*, multi insurgunt] adversum me. Multi dicunt animæ meæ, non est salus ipsi in Deo ejus. Tu autem, Domine, susceptor meus : gloria mea, et exaltans caput meum. Voce mea ad Dominum clamavi, et exaudivit me de monte sancto suo. Ego dormivi, et soporatus sum, et exurrexi : quia Dominus suscepit me. Non timebo millia populi circumdantis me, exsurge, Domine, salvum me fac, Deus meus. Quoniam tu percussisti omnes adversantes mihi sine causa, dentes peccatorum contrivisti. Domini est salus, et super populum tuum benedictio tua.

Ut supra. Tenuisti manum dexteram meam.

Oratio. Effunde, Domine, benedictionem tuam super populum tuum, ut tua resurrectione muniti, non timeamus ab adversantium vitiorum malitia circumdari. Per.

Alia. Domine, contra multiplicationem tribulationum nobis fortis propugnator accurre, et adversus multitudinem insurgentium in nos pius defensor assiste, sitque benedictio tua super populum tuum : ut qui salutem animæ nostræ in te esse negant, te salvatorem nostrum ipsa sua expugnatione cognoscant.

ITEM PSALMUS DE EADEM.

(PSAL. XXIX.) Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me : nec delectasti inimicos meos super me. Domine Deus meus, clamavi ad te : et sanasti me. Domine, eduxisti ab inferno animam meam : salvasti me a descendantibus in lacum. Psallite Domino sancti ejus : et confitemini memoriæ sanctitatis ejus. Quoniam ira in indignatione ejus : et vita in voluntate ejus. Ad vesperum demorabitur fletus : et ad matutinum lætitia. Ego autem dixi in abundantia mea : non movebor in æternum. Domine, in voluntate tua præstitisti decori meo virtutem. Avertisti faciem tuam a me : et factus sum conturbatus. Ad te, Domine, clamabo, et ad Deum meum deprecabor. Quæ utilitas in sanguine meo, dum descendero in corruptionem? Nunquid confitebitur tibi pulvis, aut annuntiabit veritatem tuam? Audivit Dominus, et misertus est mei : Dominus factus est adjutor meus. Convertisti planctum meum in gaudium mihi : concidisti sæcum meum, et circumdedisti me lætitia. Ut canteat tibi gloria mea et non compungar : Domine Deus meus, in æternum confitebor tibi.

Ut supra. Ego dormivi.

Oratio. Susceptor omnium clementissime Deus, ne permittas delectari inimicos nostros super nos ; sed ita nos tua virtute corrobora, ut conversum planctum nostrum in sanctitatis tuæ gaudium, memoria jugiter excolamus. Per.

Alia. Audi, Domine, et miserere nostri, et confidentes memoriæ sanctitatis tuæ, lætitia confessionis accinge : et quia in voluntate tua vita est nostra, voluntatis ipsius munus impertire ; ut dum nobis vita ex voluntate tua tribuitur, voluntas tua vite ipsius munere impleatur. Per.

PSALMUS DE ASCENSIONE.

(PSAL. VIII.) Domine Dominus noster, quam admirabile est nomen tuum in universa terra! Quoniam elevata est magnificentia tua super cælos. Ex ore infantium et lactentium perfecisti laudem propter inimicos tuos, ut destruas inimicum et ultorem. Quoniam videbo cælos tuos, opera digitorum tuorum : lunam et stellas, quæ tu fundasti. Quid est homo, quod memor es ejus : aut filius hominis, quoniam visitas eum? Minuisti eum paulo minus ab angelis : gloria et honore coronasti eum, et constituisti eum super opera manuum tuarum. Omnia subiecisti sub pedibus ejus : oves et boves universas, insuper et pecora campi. Volucres cæli, et pisces maris, qui perambulant semitas maris. Domine Dominus noster : quam admirabile est nomen tuum in universa terra!

Ut supra. Ascendit Deus in jubilo. Regnabit Deus super gentes.

94 *Oratio.* Quid est homo, Domine, quod memor es ejus? aut cur es tu filius hominis, nisi ut eum, ne in perpetuum periret, redimeres? Da ergo nobis auxilium necessarium, qui dedisti pro nobis sanguinem pretiosum ; et præsta, ut quos mors tua redimit, eorum te vita glorificet.

Secundum nomen tuum, Deus. Exaudivit de templo sancto suo vocem meam. Psallite Deo nostro, quoniam rex omnis terræ Deus.

Oratio. Admirabile nomen tuum, omnipotens Domine, supplices exoramus, ut qui omnem creaturam mundi ad usum hominum subiecisti, nos ad tuæ servitutis officium dignos digneris efficere. Per.

Item Oratio. Exaudi, Domine, sancte Pater omnipotens æternæ Deus, orationes nostras, quas pietati tuæ fundimus in memoriam sacræ incarnationis, nativitatæ, passionis, resurrectionis, ascensionis Domini nostri Jesu Christi, qui pro nobis incarnari, nasci, mori, resurgere, cælosque ascendere, nostram sua virtute captivitatem ducens captivam, dignatus est; ejus gubernatione, protectione, misericordia, a cunctis muniamur diabolicæ fraudis insidiis, qui tecum vivit in unitate Spiritus sancti per immortalia sæcula sæculorum.

FERIA ITEM VI ORATIO SANCTI CYPRIANI MARTYRIS.

Domine sancte Pater agios, ad te levavi animam meam. Deus meus, quis enim major te? Tibi gratias et laudem refero. Deus Abraham, Deus Isaac, Deus Jacob, Deus patrum nostrorum, Deus apostolorum, Deus prophetarum, Deus martyrum; qui es, et qui fuisti ante mundi constitutionem. Deus vivorum, venturus judicare vivos et mortuos, qui es Deus verax, qui sedes super cherubim, et prospicis abyssos: qui vides cuncta, priusquam nascantur, qui habes potestatem occidere, et rursus restituere; qui habes potestatem de arido viridem facere. Tu omnium Deus dominator, libera me ab hoc sæculo. Exaudi me orantem, sicut exaudisti filios Israel de terra Ægypti, et non tibi crediderunt, nec famulo tuo Moysi. Væ peccatis meis! cum te levaveris confringere terram; sub quam fissuram petrarum me absconsurus sum ante virtutem tuam? Cui monti dicturus sum, cade super me: et cui colli, tege me ante metum Domini, cum te levaveris confringere terram? Rogo, Domine, subveni mihi, et noli secundum actum meum me judicare: nihil enim in præceptis tuis paravi. Exaudi me rogantem. Sicut exaudisti Jonam de ventre ceti, sic exaudias me et ejicias me de morte ad vitam. Sicut Ninivite induerunt cinerem et cilicium, et pœnitentiam egerunt, ita et ego exhomogesis faciens ante conspectum tuum pro universis peccatis meis, qui es amator pœnitentiæ, miserere mei. Sed et David dicit: Domine, propter nomen tuum dele peccatum meum; et ego deprecans majestatem tuam: dele universa peccata mea. Exaudi me orantem sicut exaudisti tres pueros de camino ignis, Ananiam, Azariam, Misael: et misisti angelum tuum cum nimbo roris. Confusus est Nabuchodonosor præpositus regni, quoniam tu es Rex regnantium, et Dominus dominantium, qui solus habes immortalitatem, et lucem inaccessibilem, quem nemo hominum videt, nec videre potest. Exaudi me orantem, sicut exaudisti Danielem de lacu

leonum, et misisti Habacuc prophetam, et attulit ei prandium, et dixit: *Prande prandium quod tibi misit Dominus*, Et dixit Daniel: *Non relinquit Dominus quærentes se*. Exaudi me orantem, sicut exaudisti Tobiam et Saram, dum orarent in atrio domus suæ: tunc obtulit pro eis Raphael angelus orationem eorum; sic exaudias preces meas, et admittas ad aulam sanctam tuam orationes meas: et continenter mittas angelum tuum, qui deleat universa commissa mea, sicut delesti spiritum immundum a Sara, filia Raquel. Illumines cor meum, sicut illuminasti oculos Tobiae. Exaudi me orantem, sicut exaudisti Susannam, et liberasti eam de manibus seniorum, sic et me libera ab hoc sæculo, quia tu es amator puræ consentiæ. Exaudi me orantem, sicut exaudisti

Ezechiam regem Judæ, et delesti ab eo infirmitatem carnis; sic et a me auferas infirmitatem corporis et animæ, et augeas mihi fidem, sicut auxisti illi annos xv ad vitam. Liberes me de medio sæculi hujus, sicut liberasti Theclam de medio amphitheatro; sic libera me de omni infirmitate carnis. Te deprecor, Pater, qui in fine temporum commemoratus es nostri, mittens nobis Jesum Christum Filium tuum Dominum Salvatorem nostrum, natum ex Maria virgine de Spiritu sancto, annuntiante Gabriel angelo, per quem nos liberasti de periculo mortis imminenti. Et te deprecor, Fili Dei viventis, qui fecisti magnalia in Cana Galilææ, de aqua vinum fecisti propter Israel: qui cæcis oculos aperuisti, qui surdum audire fecisti, qui paralyticos ad sua membra revocasti, linguas blesorum dæmonio vexante sanasti, claudos currere fecisti velut cervos, mulierem profluxu sanguinis liberasti, mortuos suscitasti, super aquam pedibus ambulasti: qui mare fundasti, et terminos ei imposuisti in tua virtute. Te deprecor, Fili Dei vivi, propter universa commissa mea, qui es in cælis Filius in Patre, Pater in te sempiterno; qui sedes super cherubim et seraphim, sedem honoris tui. Tibi assistunt angeli, numerus inestimabilis, timentes et paventes honorem et virtutem tuam, clamantes voce magna, et dicentes: *Sanctus, sanctus, sanctus Dominus, Deus Sabaoth*. Tu ipse nobiscum testamentum fecisti, et paulo post dixisti: *Petite et accipietis, quærite et invenietis, pulsate et aperietur vobis. Quodcumque a Patre meo petieritis in nomine meo, accipietis*. Ego Patrem peto, ut accipiam; ego quæro, ut inveniam; ego pulso, ut aperiat mihi. Ego in tuo nomine peto, ut tu Patrem petas, et detur mihi venia. Paratus sum propter nomen tuum victimam sanguinis fundere, et quodcumque tormentum sustinere. Tu es adjutor meus, defensor meus, defende ab adversario animam meam. Angelus tuus lucis protegat me, quoniam tu dixisti: *Quod credentes petieritis per orationem, dabitur vobis*. Omnis homo mendax; tu solus verax. Sicut tu repromisisti, potestatem habes dare. Domine, revela mihi sacramentum tuum celeste, ut dignus sim faciem sanctorum tuorum videre. Spiritus sanctus in me operetur voluntatem

tuam, quam tibi spondisti omnibus diebus vitæ meæ. Qui passus es sub Pontio Pilato bonam confessionem. Crucifixus es, descendisti, et conculcasti aculeum mortis. Qui dixisti, ubi es mors, quæ regnabas? Ubi es, aculeus mortis? Victa es mors, devictus inimicus diabolus. Tu resurrexisti a mortuis, et apparuisti apostolis tuis. Ascendisti ad cælos, sedes ad dexteram Patris, venturus judicare vivos et mortuos. Qui nostri dominaris, libera me de manu quærentis animam meam. Per nomen sanctum tuum deprecor, libera me ab adversarii parte, ut operam des vincendi inimicum meum; quoniam tu es potens assertor, et advocatus precum; et ad petitionem nostram die et nocte, Domine, interpellans pro peccatis meis, orationem meam perferas ad Patrem tuum. Digneris respicere super preces meas, sicut respexisti super munera Abel justii tui. Digneris me liberare ab igne perenni posnarum, et ab omni tormento, quod parasti iniquis, per bonum et beneficium Jesum Christum Salvatorem nostrum, per quem tibi est honor, virtus, gloria in sæcula sæculorum. Amen.

ALIA ORATIO.

Largire mihi, Domine, munditiam laborum, puritatem et innocentiam cordis, rectitudinem operis. Dona mihi humilitatem, patientiam, abstinentiam, castitatem, sobrietatem, prudentiam, justitiam, fortitudinem, sive temperantiam. Largire mihi spiritum sapientiæ et intellectus, consilii et fortitudinis, scientiæ et pietatis atque timoris tui. Da mihi irriguum inferius, et irriguum superius. Præbe mihi gominum charitatis effectum, fidem rectam, spem inconcusam. Da mihi benedictionem de rore cæli, et pinguedine terræ. Fac me toto corde meo, tota anima mea exquirere faciem tuam. Concede mihi in tuo conspectu cor habere contritum et humiliatum, tuæ charitati nihil præponere, tuo quandoque amore mundo funditus exstingui. Fac me in tuo sacrificio hostiam vivam fieri, tuæ clementiæ holocausta medullata offerre. Summa, æterna et ineffabilis sapientia, depelle a me cæcitatibus et ignorantibus tenebras. Summa æterna virtus, libera me. Summa æterna fortitudo, adjuva me. Summa et incomprehensibilis lux, illumina me. Summa et infinita misericordia, miserere mei. Amen.

96 COLLECTIO PSALTERII BEDE ^a.

PSAL. I. Beatus vir qui non abiit in consilio impiorum, et in via peccatorum non stetit, et in cathedra derisorum non sedit. Sed in lege Domini voluntas ejus, et in lege ejus meditabitur die ac nocte. Et erit tanquam lignum transplantatum juxta rivulos aquarum, quod fructum suum dabit in tempore suo. Et folium ejus non defluet, et omne, quod fecerit, prosperabitur.

II. Nunc ergo, reges intelligite, erudimini iudices terræ. Servite Domino in timore, et exsultate ei in

tremore. Adorate pure, ne forte irascatur, et pereatis de via.

III. Tu autem, Domine, clypeus circa me; gloria mea, et exaltans caput meum. Surge, Domine, saluum me fac, Deus meus.

IV. Miserere mei, et exaudi orationem meam.

V. Verba mea audi, Domine, intellige murmur meum. Rex meus, et Deus meus: quoniam ad te deprecor. Domine, deduc me in justitia tua, propter insidiatores meos: dirige ante faciem meam viam tuam.

VI. Domine, ne in furore tuo arguas me: neque in ira tua corripas me. Miserere mei, Domine, quoniam infirmus sum: sana me, Domine, quoniam conturbata sunt ossa mea. Et anima mea turbata est valde, et tu, Domine, usquequo? Revertere, Domine, et erue animam meam: salva me propter misericordiam tuam.

VII. Domine Deus meus, in te speravi: salva me ab omnibus persequentibus me, et libera me. Ne forte rapiat, ut leo animam meam laceret, et non sit qui eruat.

VIII. Domine, dominator noster, grande est nomen tuum in universa terra.

IX. Lætabor, et gaudebo in te, canam nomini tuo, Altissime. Exsurge, Domine Deus, leva manum tuam, noli oblivisci pauperum.

X. Dominus justum probat.

XI. Salva nos, Domine.

XII. Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? Convertere, et exaudi me, Domine Deus meus: ne quando dicat inimicus meus: Prævalui adversus eum.

XIII. Exsultabit Jacob, et lætabitur Israel.

XIV. Timentes autem Dominum glorificat.

XV. Custodi me, Deus, quoniam speravi in te dicens Deo: Dominus meus es tu, bene mihi non est sine te.

XVI. Intende deprecationem meam, sustenta gressus meos in callibus tuis, et non labentur vestigia mea. Inclina aurem tuam mihi: audi eloquium meum. Mirabilem fac misericordiam tuam, Salvator, sperantium in te. Custodi me quasi pupillam intus in oculo, in umbra alarum tuarum protege me. Ego autem in justitia videbo faciem tuam.

XVII. Diligam te, Domine, fortitudo mea.

XVIII. Ab occultis meis munda me, a superbis quoque libera servum tuum. Sint placentes sermones oris mei, Domine, fortitudo mea, et redemptor meus.

XIX. Nos autem nominis Domini recordabimur.

XX. Exaltare, Domine, in fortitudine tua, cantabimus et psallemus fortitudines tuas.

XXI. Tu autem, Domine, ne longe fias fortitudo mea: in auxilium meum festina. Erue a gladio animam meam, salva me ex ore leonis.

^a Hujus psalterii meminit Alcuinus in epist. 153, ad Arnonem.

xxii. Et benignitas et misericordia tua subsequatur me omnibus diebus vite.

xxiii. Et accipiam benedictionem a Domino.

xxiv. Ad te, Domine, animam meam levo. Vias tuas, Domine, ostende mihi: et semitas tuas doce me. Deduc me in veritate tua, doce me, quia tu es Deus Salvator meus. Peccatorum adolescentiæ meæ et scelerum meorum, ne memineris. Secundum misericordiam tuam recordare mei. Propter nomen tuum propitiare iniquitati meæ, quoniam grandis est. Respice in me, et miserere mei: de angustiis meis educ me. Vide afflictionem meam, et porta omnia peccata mea. Custodi animam meam, et libera me.

97 xxv. Domine, dilexi habitaculum domus tuæ. Ne auferas cum peccatoribus animam meam: redime me, et miserere mei.

xxvi. Dominus lux mea, et salutare meum, quem timebo? Audi, Domine, vocem meam invocantis: miserere mei, et exaudi me. Ne abscondas faciem tuam a me, ne declines in furore a servo tuo. Auxilium meum fuisti, ne derelinquas me, et ne dimittas me, Deus Salvator meus. Ostende mihi, Domine, viam tuam, et deduc me in semita recta, propter insidiatores meos. Ne tradas me, Domine, animæ tribulantium me. Ego autem credo, quod videam bona Domini in terra viventium.

xxvii. Audi, Domine, deprecationem meam, cum clamavero ad te. Ne tradas me cum impiis, et cum operantibus iniquitatem.

xxviii. Dominus fortitudo mea, et scutum meum. Adorate Dominum in decore sancto.

xxix. Audi, Domine, et miserere mei. Domine, esto adjutor, ut laudet te gloria, et non taceat. Domine Deus meus, in sempiternum confitebor tibi.

xxx. In te, Domine, speravi, non confundar in æternum: in justitia tua salva me. Inclina ad me aurem tuam, velociter libera me: quia petra mea, et munitio mea tu es. In manu tua commendo spiritum meum. In manu tua tempora mea. Libera me de manu inimicorum meorum, et persequentium me. Ostende faciem tuam super servum tuum, salva me in misericordia tua.

xxxi. Beatus, cui dimissa est iniquitas, et absconditum est peccatum. Peccatum meum notum facio tibi, et iniquitatem meam non abscondo. Tu es protectio mea, ab hoste custodies me.

xxxii. Ecce oculus Domini super timentes eum, et expectantes misericordiam ejus. Sit misericordia tua, Domine, super nos, sicut expectavimus te.

xxxiii. Benedicam Domino in omni tempore, semper laus ejus in ore meo. Magnificate Dominum mecum, et exaltemus nomen ejus pariter. Quæsi Dominum, et exaudivit me; et de omnibus angustiis meis liberavit me. Gustate, et videte, quoniam bonus est Dominus: beatus vir qui sperat in eo. Timeat Dominum sancti ejus, quoniam non est inopia timentibus eum. Quærentibus autem Dominum non deerit omne bonum. Dominus custodit omnia ossa eorum,

unum ex eis non confringetur. Redimet Dominus animas servorum suorum.

xxxiv. Judica, Domine, adversarios meos; pugna contra impugnantes me. Apprehende scutum et hastam, et consurge in auxilium meum. Dic animæ meæ, salus tua ego sum. Anima autem mea exsultabit in Domino, et lætabitur in salute sua. Confitebor tibi in Ecclesia grandi, et lingua mea meditabitur justitiam tuam, tota die laudem tuam.

xxxv. Domine, in cælo misericordia tua. Quam pretiosa est misericordia tua, Domine! Quoniam tecum est fons vite, et in lumine tuo videbimus lumen. Attrahere misericordiam tuam scientibus te, et justitiam tuam rectis corde. Non veniat mihi pes superbiæ, et manus impiorum non me commoveat.

xxxvi. Puer fui, siquidem senui: et non vidi justum derelictum. Quia Dominus diligit judicium, et non derelinquet sanctos suos. In æternum custoditi sunt, et auxiliabitur eis Dominus.

xxxvii. Domine, ne in ira tua arguas me, neque in furore tuo corripas me. Te enim, Domine, expectabam: tu exaudies, Domine Deus meus. Quia sequebar bonum, ne derelinquas me. Domine Deus meus, ne elongeris a me: festina in auxilium meum, Domine salutis meæ.

xxxviii. Præstolatio mea, tu es, ab omnibus iniquitatibus meis libera me. Opprobrium stulto ne ponas me, tolle a me plagas tuas.

xxxix. Expectans expectavi Dominum, et inclinatæ est ad me. Et audivit clamorem meum, Domine, ad adjuvandum me festina. Gaudcant et lætentur, qui quærun te, auxilium meum et salutare meum tu es, Deus meus, ne moreris.

98 xl. Ego dixi, Domine, miserere mei, sana animam meam, quia peccavi tibi. Tu autem, Domine, miserere mei.

xli. Sicut areola præparata ad irrigationes aquarum: sic anima mea præparata est ad te, Deus.

xlii. Judica me, Deus, et discerne causam meam a gente non sancta: a viro doloso et iniquo libera me. Tu enim es fortitudo mea, quare projecisti me?

xliii. Surge, auxiliare nobis: et redime nos propter misericordiam tuam.

xliiv. Thronus tuus, Deus, in sæculum: et in æternum. Propterea populi confitebuntur tibi in sæculum, et in æternum.

xlv. Deus misericors, spes et fortitudo: auxilium in tribulationibus inventus es validum.

xlvi. Rex magnus super omnem terram. Canite Deo, canite: canite Regi nostro, canite.

xlvii. Quia ipse est Deus, Deus noster, in sæculum et in perpetuum. Ipse erit dux noster in morte.

xlviii. Verumtamen Deus redimet animam meam de manu inferiori, cum assumpserit me.

xlix. Fortis Deus Dominus locutus est: non propter victimas tuas arguam te: et holocaustumata tua coram me sunt semper. Non accipiam de domo tua vitulum, neque de gregibus hircos: mea sunt enim omnia animalia silvarum. Scio omnes aves montium,

et universitas agri mecum est. Si esariero, non dicam tibi : meus est enim orbis, et plenitudo ejus. Immo la Deo laudes, et redde Altissimo vota tua. Et invoca me in die tribulationis : liberabo te, et glorificabis me. Qui immolat confessionem, glorificat me ; et qui ordinate ambulat, ostendam ei salutare meum.

L. Miserere mei, Deus, secundum magnam misericordiam tuam. Juxta multitudinem miserationum tuarum, dele iniquitates meas. Multum lava me ab iniquitate mea, et a peccato meo munda me. Quoniam iniquitates meas cognovi : et peccatum meum contra me est semper. Tibi soli peccavi, et malum coram te feci. Absconde faciem tuam a peccatis meis, et omnes iniquitates meas dele. Cor mundum crea in me, Deus, et spiritum stabilem renova in visceribus meis. Ne projicias me a facie tua, et Spiritum sanctum tuum ne auferas a me. Redde mihi lætitiã Jesu tui, et spiritu potenti confirma me. Libera me de sanguinibus, Deus, Deus salutis meæ : laudabit lingua mea justitiam tuam. Domine, labia mea aperies, et os meum annuntiabit laudem tuam. Sacrificium Deo spiritus contribulatus, cor contritum et humilatum, Deus, non despicias.

LI. Misericordia Dei tota est die. Ego autem sicut oliva virens in domo Dei, speravi in misericordia Dei in sæculum sempiternum.

LII. Exsultabit Jacob, et lætabitur Israel.

LIII. Deus, in nomine tuo salva me, et in fortitudine tua ulciscere me. Deus, exaudi orationem meam, auribus percipe verba oris mei.

LIV. Exaudi, Deus, orationem meam, et ne despicias deprecationem meam : attende mihi, et exaudi me. Ego autem fiduciam habeo tui.

LV. In quacunq̃ die territus fuero, ego in te confidam. Non timebo, quid faciat mihi caro, hoc scio, quia Deus meus es.

LVI. Miserere mei, Deus, miserere mei : quoniam in te sperat anima mea. In umbra alarum tuarum sperabo, donec transeant insidiæ. Invocabo Deum altissimum, Deum ultorem meum. Mittet de cœlo, et salvabit me.

LVII. Vere est Deus judicans in terra.

LVIII. Erue me de inimicis, Deus meus, et a resistentibus mihi protege me. Fortitudinem meam ad te servabo. Quoniam tu, Deus, elevator meus, Dei mei misericordia præveniet me. Quoniam factus es fortitudo mea, et refugium meum in die tribulationis meæ. Tibi cantabo quoniam Deus adjutor meus, fortitudo mea, Deus misericordia mea.

LIX. Da nobis auxilium in tribulatione, vana est enim salus ab homine. In Deo faciemus virtutem, et ipse conculcabit tribulantes nos.

LX. Exaudi, Deus, laudationem meam : intende orationi meæ. De novissimo terræ ad te clamabo, cum triste fuerit cor meum. Cum fortis elevabitur adversum me, tu eris ductor meus. 99 Fuiſti spes mea, turris munitissima a facie inimici. Habitabo in tabernaculo tuo, jugiter sperabo in protectione ala-

rum tuarum. Tu enim, Deus, exaudisti orationem meam : dedisti hæreditatem timentibus nomen tuum. Misericordia et veritas servavunt eum.

LXI. Ab ipso enim præstatio mea, ipse est fortitudo mea et salus mea : susceptor meus, non timebo.

LXII. Deus, fortitudo mea tu es, de luce consurgam ad te. Sitivit te anima mea : desideravit te caro mea. Sic in sancto apparui tibi, ut videam fortitudinem tuam et gloriam tuam. Melior misericordia tua quam vita : labia mea laudabunt te. Sic benedicam tibi in vita mea, in nomine tuo levabo manus meas. Quia fuisti auxilium meum, in umbra alarum tuarum laudabo te.

LXIII. Audi, Deus, vocem meam loquentis, a timore inimici serva vitam meam.

LXIV. Exaudi nos, Deus salvator noster.

LXV. Omnis terra adoret et canet tibi, canet nomini tuo. Benedicite populi Deo nostro, et auditam facite vocem laudis ejus. Qui posuit animam nostram in vita. Benedictus, qui non abstulit orationem meam, et misericordiam tuam a me.

LXVI. Deus misereatur nostri, et benedicat nobis, illustret faciem suam super nos. Benedicat nobis Deus, Deus noster, benedicat nobis Deus.

LXVII. Exsurgat Deus, et dispergantur inimici ejus, et fugiant qui oderunt eum a facie ejus. Justi autem lætentur et exsultent in conspectu Dei, gaudeant in lætitia.

LXVIII. Exaudi me, Domine, quoniam bona est misericordia tua ; secundum multitudinem miserationum tuarum respice ad me. Et ne abscondas faciem tuam a servo tuo, quoniam tribulor, cito exaudi me. Accede ad animam meam, et redime eam : propter inimicos meos libera me. Salus tua, Deus, suscepit me.

LXIX. Deus, ut libereris me, Domine, ut auxiliferis mihi festina. Gaudeant et lætentur in te omnes, qui quærun't te. Ego autem egenus et pauper ; Deus, festina pro me. Auxilium meum et salvator meus, tu Domine, ne moreris.

LXX. In te, Domine, speravi, non confundar in æternum : in justitia tua erue me, et libera me. Inclina ad me aurem tuam, et salva me. Deus meus, salva me de manu impii, de manu iniqui et nocentis ; quia tu es exspectatio mea, Domine. Deus, ne elongeris a me : Deus, ad auxiliandum mihi festina.

LXXI. Erit nomen tuum in æternum, ultra solem, perseverabit nomen tuum.

LXXII. Mihi autem appropinquare Deo bonum est, posui in Domino Deo spem meam.

LXXIII. Deus autem rex meus ab initio. Ne tradas bestiis animam eruditam lege tua : vitæ pauperum tuorum ne obliviscaris in perpetuum.

LXXIV. Ego autem annuntiabo in sempiternum, cantabo Deo Jacob.

LXXV. Cum surrexerit ad iudicandum Deus, ut salvos faciat omnes nites terræ.

LXXVI. Vocem meam ad Dominum clamavi ; vocem meam

ad Dominum, et exaudivit me. In die tribulationis A
meae Deum requisivi.

LXXVII. Ipse vero misericors propitiatur iniquitati,
et non disperdet.

LXXVIII. Ne recorderis iniquitatum nostrarum ve-
terum. Cito anticipent nos misericordiae tuae, quia
attenuati sumus nimis. Auxiliare nobis, Deus Jesus
noster, propter gloriam nominis tui, et libera nos. Et
propitiare peccatis nostris propter nomen tuum.

LXXIX. Suscita fortitudinem tuam, et veni : ut
salvos facias nos. Domine Deus exercituum, converte
nos, et ostende faciem tuam, et salvi erimus.

LXXX. Laudate Dominum, fortitudinem nostram.

LXXXI. Judicate pauperi et pupillo, egeno et inopi
juste facite. Salvate inopem ; et pauperem de manu
impiorum liberate.

LXXXII. Deus, ne taceas, ne sileas, et non quie-
scas, Deus. Et sciunt [F., sciant], quia nomen tuum
est, Domine, solus tu excelsus super omnem terram.

LXXXIII. Domine Deus exercituum, exaudi orationem
meam : Domine exercituum, beatus homo, qui
confidit in te.

100 LXXXIV. Converte nos Jesus noster, et solve
iram tuam adversum nos. Noli in æternum irasci nobis.
Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam,
et salutare tuum da nobis.

LXXXV. Inclina, Domine, aurem tuam, et exaudi
me : quia egenus et pauper ego sum. Miserere mei,
Domine, quoniam ad te clamabo tota die. Lætifica
animam servi tui, quia ad te animam meam levo. Tu
enim es, Domine, bonus et propitiabilis : et multas
misericordia omnibus, qui invocant te. Exaudi, Do-
mine, orationem meam : et ausculta vocem deprecationem
meam. In die tribulationis meae invocabo
te, quia exaudies me. Doce me, Domine, viam tuam :
ut ambulem in veritate tua. Unicum fac cor meum,
ut timeat nomen tuum. Confitebor tibi, Domine Deus
meus, in toto corde meo : et glorificabo nomen tuum
in sempiternum. Tu autem, Domine, Deus misericors
et clemens, respice ad me, et miserere mei : da
fortitudinem servo tuo, et salva filiam ancillae tuae.
Fac mecum signum in bonitate, et audiant, qui ode-
runt me, et confundantur. Quia tu, Domine, auxi-
liatus es mihi, et consolatus es me.

LXXXVI. Et cantabunt, quasi in choris, omnes
fortes mei in te.

LXXXVII. Ingrediatur ante te oratio mea : inclina
aurem tuam ad laudationem meam. Ego autem ad te,
Domine, clamavi : et mane oratio mea præveniet te.

LXXXVIII. Confitebuntur caeli mirabilia tua, Do-
mine : misericordia et veritas præcedent faciem
tuam.

LXXXIX. Appareat apud servos tuos opus tuum, et
gloria tua super filios eorum. Et sit decor Domini
Dei nostri super nos, et opus manuum nostrarum
confirma.

xc. Tu enim es, Domine, spes mea.

xcI. Quoniam lætificasti me, Domine, in opere
tuo.

xcII. Testimonia tua fidelia facta sunt nimis.

xcIII. Misericordia tua sustentabat me.

xcIV. Venite, adoremus et curvemur. Flectamus
genua ante faciem Domini factoris nostri : quia
ipse est Dominus Deus noster.

xcV. Gloria et decor ante vultum ejus.

xcVI. Qui diligitis Dominum, odite malum, custo-
dit animas sanctorum suorum : de manu impiorum
eruet eos.

xcVII. Recordatus est misericordiae suae. Et exal-
tate Dominum Deum nostrum.

xcVIII. Servite Domino in lætitia. Ingredimini
coram eo in laude.

xcIX. Scitote, quoniam Dominus ipse est Deus :
ipse fecit nos, et ipsius sumus.

B c. Misericordiam et iudicium cantabo tibi, Do-
mine, psallam et erudiar in via perfecta, quando
venias ad me.

ci. Domine, exaudi orationem meam, et clamor
meus ad te veniat. Ne abscondas faciem tuam a
me. In die tribulationis meae inclina ad me aurem
tuam. In quacunque die invocavero te, velociter
exaudi me.

cII. Benedic, anima mea, Domino, et noti oblivisci
omnium retributionum ejus. Qui propitiatur in cun-
ctis iniquitatibus : et sanat omnes infirmitates tuas.
Qui redimet de corruptione vitam tuam, et coronat
te in misericordia et miserationibus

cIII. Benedic anima mea Domino : Domine Deus
meus, magnificatus es nimis. Gloria et decore indu-
tus es. Sit gloria Domini in sempiternum : lætabitur
Dominus in operibus suis.

cIV. Quærite Dominum, et virtutem ejus : quærite
faciem ejus jugiter. Recordamini mirabilem ejus,
quæ fecit.

cV. Beati, qui custodiunt iudicium, et faciunt jus-
titiam in omni tempore. Salva nos, Domine Deus
noster, ut constitemur nomini sancto tuo : et canamus
laudantes : benedictus Dominus Deus Israel.

cVI. Confitemini Domino, quoniam bonus, quo-
niam in æternum misericordia ejus. Confitemini
Domino misericordiae ejus, et mirabilia ejus in filios
hominum. Quia saturavit animam vacuum, et ani-
mam esurientem implevit bonis.

cVII. Da nobis auxilium in tribulatione : vana est
enim salus ab homine. In Deo erimus fortes, et ipse
conculcabit hostes nostros.

101 cVIII. Tu autem Deus Domine, fac meum
propter nomen tuum : quoniam bona est misericor-
dia tua. Libera me, quoniam egenus et pauper sum
ego : adjuva me, Domine Deus meus. Salva me se-
cundum misericordiam tuam.

cIX. Dominare in medio inimicorum tuorum.

cx. Confitebor Domino in toto corde meo. Gloria
et decor opus ejus : opus manuum ejus veritas et
iudicium.

cxI. Beatus vir, qui timet Dominum : in mandatis
ejus volet nimis. In memoria sempiterna erit justus,

ab auditu malo non timebit. Sit nomen Domini be- A
dictum, modo usque in æternum.

CXII. Non nobis, Domine, non nobis : sed nomini
tuo da gloriam. Propter misericordiam tuam, et ve-
ritatem tuam.

CXIII. Obsecro, Domine, salva animam meam.

CXIV. Et nomen Domini invocabo. Gloriosa in
conspectu Domini mors sanctorum ejus.

CXV. Et veritas Domini in æternum.

CXVI. Dominus, Dominus meus es, non timebo
quid faciat mihi homo. Dominus mihi auxiliator, et
ego despiciam odientes me. Melius est sperare in
Domino, quam sperare in homine. Melius est spe-
rare in Domino, quam sperare in principibus. Con-
fitebor tibi, Domine, quoniam exaudisti me : et fa-
ctus es mihi in salutem.

CXVII. Confitebor tibi, Domine, in directione
cordis : cum didicero judicia justitiæ tuæ. Ne errare
facias me a mandatis tuis. Revela oculos meos, et
videbo mirabilia in lege tua. Viam mendacii aufer a
me, et legem tuam dona mihi. Inclina cor meum ad
testimonia tua et non ad avaritiam. Et veniant mihi
misericordiæ tuæ, Domine, et salus tua juxta elo-
quium tuum. Hæc est consolatio mea in afflictione
mea, quia eloquium tuum vivificavit me. Misericor-
dia tua completa est terra, præcepta tua doce me.
Antequam audirem ego ignoravi. Bonus tu et bene-
ficus, doce me præcepta tua. Sit, obsecro, miseri-
cordia tua in consolatione mea, sicut locutus es
servo tuo. Secundum misericordiam tuam vivifica
me, et custodiam testimonium oris tui. Nisi quod
lex tua meditatio mea est, forte periissem in pres-
sura mea. Quam dulce gutturi meo eloquium tuum ;
super mel ori meo. Voluntaria oris mei complacent
tibi, Domine, et secundum judicia tua doce me.
Confirma me secundum verbum tuum, et vivam :
auxiliare mihi, et salvus ero. Fac cum servo tuo
juxta misericordiam tuam, et præcepta tua doce me.
Respice ad me, et miserere mei, et doce me præ-
cepta tua. Justus es, Domine, et rectum judicium
tuum. Vocem meam audi juxta misericordiam tuam,
Domine : secundum judicium tuum vivifica me. Vide
afflictionem meam, et eripe me : juxta misericor-
diam tuam vivifica me. Pax multa diligentibus legem
tuam, et non est illis scandalum. Ingredietur
laus mea coram te, Domine, secundum verbum
tuum. Veniat deprecatio mea ante vultum tuum : se-
cundum eloquium tuum libera me.

CXVIII. Domine, libera animam meam a labio
mendacii, a lingua dolosa.

CXIX. Levabo oculos meos in montes, unde veniat
auxilium mihi.

CXX. Sit bene his, qui diligunt te.

CXXI. Miserere nostri, Domine, miserere nostri.

CXXII. Auxilium nostrum in nomine Domini, qui
fecit cælum et terram.

CXXIII. Benefac, Domine, bonis et rectis corde.

CXXIV. Convertete, Domine, captivitatem nostram,
sicut rivum in austro.

CXXV. Nisi Dominus custodierit civitatem, frustra
vigilat, qui custodit eam.

CXXVI. Beatus omnis, qui timet Dominum, qui
ambulat in viis ejus.

CXXVII. Benedictio Domini sit super nos.

CXXVIII. Domine, exaudi vocem meam. Fiant au-
res tuæ intendentes ad vocem deprecationis meæ.

CXXIX. Domine, non est exaltatum cor meum,
neque elati sunt oculi mei.

CXXX. Hæc est requies mea in sempiternum.

CXXXI. Quoniam ibi mandavit Dominus benedi-
ctionem, et vitam usque in æternum.

102 CXXXII. Qui statis in domo Domini.

CXXXIII. Laudate Dominum, quoniam bonus est.

CXXXIV. Confitemini Deo cœli, quoniam in æter-
num misericordia ejus.

CXXXV. Beatus homo, qui amat Dominum.

CXXXVI. Confitebor tibi, Domine, in toto corde
meo. Domine, misericordia tua in æternum, opera
manuum tuarum ne dimittas.

CXXXVII. Si ascendero in cælum, ibi es tu : si ja-
cuero in infernum, ibi ades.

CXXXVIII. Erue me, Domine, ab homine malo :
a viris iniquis salva me.

CXXXIX. Exaudi vocem meam clamantis ad te.
Dirigatur oratio mea, sicut incensum in conspectu
tuo.

CXL. Pone, Domine, custodiam ori meo : serva
paupertatem labiorum meorum. Educ de carcere
animam meam, ut consteatur nomini tuo.

CXLI. Domine, exaudi orationem meam, exaudi
me in justitia tua. Et non venias ad judicandum
cum servo tuo, quia non justificabitur in conspectu
tuo omnis vivens. Fac me audire mane miseri-
cordiam tuam, quoniam in te confido. Notam faci-
mihi viam, in qua ambulo, quoniam ad te levabo
animam meam. Libera me de inimicis meis, Do-
mine, a te protectus. Doce me, ut faciam volun-
tatem tuam, quia tu Deus meus. Spiritus tuus bonus
deducet me in terra recta, propter nomen tuum,
Domine, vivificabis me in justitia tua. Ego enim
sum servus tuus.

CXLII. Benedictus Dominus fortis meus, miseri-
cordia mea, et fortitudo mea : auxiliator meus, et
salvator meus.

CXLIII. In omni die benedicam tibi, et laudabo no-
men tuum in sempiternum jugiter.

CXLIV. Laudem Domini loquetur os meum, et be-
nedicat omnis caro nomini sancto ejus : in æter-
num et jugiter.

CXLV. Lauda, anima mea, Dominum, laudabo Do-
minum in vita mea : cantabo Deo meo, quandiu
sum.

CXLVI. Laudate Dominum, quoniam bonus est :
placetur Domino in his, qui timeant eum, et exspe-
ctant misericordiam ejus.

CXLVII. Flabit spiritu suo, et fluent aquæ.

CXLVIII. Laudate Dominum de cœlis, laudate eum
in excelsis. Laudate eum, omnes angeli ejus. Lau-

date eum omnes exercitus ejus. Laudate eum, sol et luna : laudate eum, stellæ luminis. Laudate eum, cœli cœlorum, et aquæ, quæ super cœlos sunt, laudent nomen Domini. Quoniam ipse mandavit, et creata sunt. Laudate Dominum, reges terræ, et omnes populi : principes, et universi iudices terræ. Juvenes et virgines, senes cum pueris laudent nomen Domini. Quoniam sublime nomen ejus solius, gloria ejus in cœlo et in terra. Exaltavit cornu populi, laus omnibus sanctis ejus.

CXLIX. Cantate Domino canticum novum, laus ejus in congregatione sanctorum. Exaltabit mansuetos in Jesu. Exsultabunt sancti in gloria, laudabunt in cœlibus suis. Exsultationes Dei in gutture eorum.

CL. Omne quod spirat laudet Dominum.

LITANIA UT SUPRA, ET PRECES.

Vivit anima mea, et laudabit te. Judica, Domine, nocentes me. Repleatur os meum laude. Domine, averte faciem tuam a peccatis meis. Cor mundum crea in me, Deus. Redde mihi lætitiã salutaris tui. Domine, ne simul tradas me cum peccatoribus. Domine, non secundum peccata nostra facies nobis. Domine, ne memineris iniquitatum nostrarum. Adjuva nos, Deus salutaris noster. Esto nobis, Domine, turris fortitudinis. Adjutor et liberator meus esto, Domine. Benedictus Dominus die quotidie. Ne intres in iudicio cum servo tuo. Delicta juventutis meæ. Eripe me, Domine, ab homine malo. Eripe me de inimicis meis, Deus meus. Eripe me de operantibus iniquitatem. Sic psalmum dicam nomini tuo in sæculum sæculi. Exaudi nos, Deus salutaris noster. Deus, in adiutorium meum intende. Sanctus Deus, sanctus fortis. Benedicat nos Deus Pater. O Domine, salvum me fac. Domine, salvum fac regem. Salvum fac populum tuum. Salvos fac servos tuos. Memento congregationis tuæ. Exaudi, Domine, vocem meam. Miserere mei, Deus, *totum.* Domine, exaudi.

103 ORATIO EUGENII TOLETANI EPISCOPI ^a.

Rex Deus, immensi quo constat machina mundi,
Quod miser imploro ^b, tu Christe, perfice clemens.
Sit mihi recta fides, et falsis obvia sectis.
Sit mihi præcipue morum correctio præsens.
Sim charus, humilis, verax, cum tempore prudens,
Secreti tacitus, et linguæ famine cautus.
Da fidem socium, da fixum semper amicum.
Da blandum, sobrium, parcum, castumque mini-
[strum.
Non me pauperies cruciet, nec languor obuncet.
Sit comes alma salus, et sufficientia victus.
Absint divitiæ, fastus, et jurgia, lites,
Invidiæ, luxus, et ventris pensio turpis.
Crimine nec lædam quemquam, nec crimine lædar.
Sic bene velle queam, quo pravum posse recedat.
Nil turpe cupiam, faciam, vel proloquar unquam.
Te mens desideret, lingua canat, actio promat.

^a Exstat hæc oratio primo loco inter alias orationes et carmina beati Eugenii tom. XII Bibl. PP. edit. Lugd. an. 1677, pag. 345.

A Da, Pater altitonans, undosum fletibus imbrem ;
Quo valeam lacrymis culparum solvere moles.
Da precor auxilium, possim quo vincere mundum,
Et vitæ stadium placido percurrere passu.
Cumque suprema dies mortis patefecerit urnam,
Concede veniam, cui tollit culpa coronam.

SABBATO.

SI CUI VITA PRÆSENS FASTIDIO SÏT, EI SUPERNA CONTEMPLARI JUVAT.

ORATIO SANCTI AUGUSTINI.

^c Deus universitatis conditor, præsta mihi primum, ut te bene rogem : deinde, ut me agam dignum, quem liberes ; postremo, ut liberes. Deus, per quem omnia quæ per se non essent, tendunt esse. Deus, qui ne id quidem, quod se invicem perdit, perire permittis. Deus, qui de nihilo mundum istum creasti, omnium quem sentiunt oculi pulcherrimum. Deus, qui malum non facis, et facis esse, ne pessimum fiat. Deus, qui paucis ad id, quod vere est, refugientibus, ostendis malum nihil esse. Deus, per quem universitas, etiam cum sinistra parte, perfecta est. Deus, a quo dissonantia usque in extremum nulla est, cum deteriora melioribus concinant. Deus, quem amat omne, quod potest amare, sive sciens, sive nesciens. Deus, in quo sunt omnia, cujus tamen universæ creatoræ nec turpitudine turpis est, nec malitia nocet, nec error errat. Deus, qui nisi mundos, verum te scire noluisti, Deus Pater veritatis, Pater sapientiæ, Pater veræ summæque vitæ, Pater beatitudinis, Pater boni et pulchri, Pater intelligibilis, lucis, Pater evigilationis atque illuminationis nostræ, Pater pignoris, quo admonemur redire ad te, te invoco. Deus veritas, in quo, et a quo, et per quem vera sunt, quæ vera sunt omnia. Deus sapientia, in quo, et a quo, et per quem sapiunt quæ sapiunt omnia. Deus vera et summa vita, in quo, et a quo, et per quem vivunt, quæ vere summeque vivunt omnia. Deus beatitudo, in quo, et a quo, et per quem beata sunt, quæ beata sunt omnia. Deus bonum et pulchrum, in quo, et a quo, et per quem bona et pulchra sunt, quæ bona et pulchra sunt omnia. Deus intelligibilis lux, in quo, et a quo, et per quem intelligibiliter lucent, quæ intelligibiliter lucent omnia. Deus, cujus regnum est totus mundus, quem sensus mortalis corporis ignorat. Deus, de cujus regno lex **D** etiam in ista regna describitur. Deus, a quo averti cadere, in quem converti resurgere, in quo manere consistere est. Deus, a quo exire mori, in quem redire reviviscere, in quo habitare vivere est. Deus, **104** quem nemo amittit nisi deceptus, quem nemo quaerit nisi admonitus, quem nemo invenit nisi purgatus. Deus, quem relinquere hoc est, quod perire, quem attendere hoc est, quod amare, quem videre hoc est, quod habere. Deus, cujus nos fides excitat, spes erigit, caritas jungit. Deus, per quem vincimus inimicum, te deprecor. Deus, quem accepimus, ne omnino periremus. Deus, a quo admonemur, ut vigi-

^b Eugen., *Quod miser Eugenius.*

^c Pro usu quinto supra col. 467.

lemus. Deus, per quem a malis bona separamus. Deus, per quem mala fugimus, et bona sequimur. Deus, per quem non cedimus adversitatibus. Deus, per quem bene servimus, et bene dominamur. Deus, per quem discimus aliena esse, quæ aliquando nostra; et nostra esse, quæ aliquando aliena putavimus. Deus, per quem malorum escis atque illecebris non inhæremus. Deus, per quem nos res minutæ non minuunt. Deus, per quem melius nostrum deterior subjectum non est. Deus, per quem mors absorbetur in victoria. Deus qui nos convertis. Deus, qui nos eo, quod non est, exuis, et eo, quod est, induis. Deus, qui nos exaudibiles facis. Deus, qui nos munis. Deus, qui nos in omnem veritatem inducis. Deus, qui nobis omnia bona loqueris, nec insanos facis, nec a quoquam fieri sinis. Deus, qui nos revocas in viam. Deus, qui facis ut pulsantibus aperiatur. Deus, qui nos deducis ad januam. Deus, qui das nobis panem vitæ. Deus, per quem sitimus potum, quo hausto nunquam sitiamus. Deus, qui arguis sæculum de peccato, de justitia, de judicio. Deus, per quem nos non movent, qui minime credunt. Deus, per quem improbamus eorum errorem, qui animarum merita nulla esse apud te putant. Deus, per quem non servimus infirmis et egenis elementis. Deus, qui nos purgas, et ad divina præparas præmia. Adveat mihi in auxilium propitius : tu quidquid a me dictum est, unus Deus : tu, tu veni, veni in auxilium mihi una, æterna, vera substantia, ubi nulla discrepantia, nulla confusio, nulla transitio, nulla indigentia, nulla mors : ubi summa concordia, summa evidentia, summa constantia, summa plenitudo, summa vita : ubi nihil deest, ubi redundat, ubi qui gignit, et quem gignit, unus sunt : cui serviunt, quæ serviunt omnia, cui obtemperat omnis bona anima, cujus legibus rotantur poli, cursus suos sidera peragunt, sol exercet diem, luna temperat noctem : omnisque mundus per dies, vicissitudine lucis et noctis, et per menses crementis decrementisque lunaribus, per annos veris, ætatis, autumnii, hiemis successionebus perlustrat, perfectione cursus solaris per magnos orbis recursus in ortus suos siderum magnam rerum continentiam, quantum sensibilis materia patitur, temporum ordinibus replicationibusque custodit. Cujus legibus in ævo stantibus motus instabilis rerum mutabilium perturbatus esse non sinitur, frenisque circumventum sæculorum semper ad similitudinem stabilitatis renovatur. Cujus legibus arbitrium animæ liberum est, bonisque præmia, et malis poenæ, fixis per omnia necessitatibus, distributæ sunt. A quo manant omnia bona usque ad nos, a quo coercentur usque a nobis omnia mala : supra quem nihil, extra quem nihil, sine quo nihil : sub quo totum, in quo totum, cum quo totum est : qui fecisti hominem ad imaginem et similitudinem tuam, quod qui se novit agnoscit. Exaudi, exaudi, exaudi me, Deus meus, Domine meus, Rex meus, Pater meus, causa mea, spes mea, res mea, honor meus, domus mea, patria mea, salus mea, lux mea, vita mea. Exaudi, exaudi, exaudi me

A more illo tuo, paucis notissimo. Nam te solum amo, te solum sequor, te solum quæro, tibi soli servire paratus sum, quia tu solus juste dominaris. Tui juris esse cupio, jube, quæso, atque impera, quidquid vis ; sed sana et aperi aures meas, quibus voces tuas audiam : Sana et aperi oculos meos, quibus nutus tuos videam : expelle a me insaniam, ut recognoscam te. Dic mihi, qua attendam, ut aspiciam te : et omnia me spero, quæ jusseris, esse facturum. Respice, oro, fugitivum tuum, Domine clementissime : jamjam satis poenas dederim : satis inimicis tuis, quos sub pedibus habes, servierim : satis fuerim fallaciarum ludibrium. Accipe me ab istis fugientem famulum tuum, quia et ista me, quando a te fugiebam, acceperunt alienum. Ad te mihi redeundum esse sentio, pateat mihi pulsanti janua tua, sed quomodo ad te perveniatur, doce me. Nihil aliud **105** habeo, quam voluntatem. Nihil aliud scio, nisi fluxa, et caduca spernenda esse, certa et æterna requirenda. Hoc facio, Pater, quia hoc solum novi : sed unde ad te perveniatur, ignoro. Tu mihi suggere, tu ostende, tu viaticum præbe. Si fide te inveniunt, qui ad te refugiunt, fidem da : si virtute, virtutem : si scientia, scientiam. Auge in me spem. Auge charitatem. O admiranda et singularis bonitas tua ! Ad te ambio, et quibus rebus a te ambiatur, ad te rursum peto. Tu enim si deseris, peritur hic : sed non deseris, quia tu es summum bonum, quod nemo recte quæsit, et minime invenit. Omnis autem recte quæsit, quem tu recte quærere fecisti, fac et me, Pater ; vindica me ab errore. Quærenti te mihi nihil aliud pro te occurrat : si nihil aliud desidero quam te, inveniam te jam, quæso, Pater. Si autem est in me superflui alicujus appetitio, tu ipse me munda, et fac idoneum ad videntem te. Cæterum, de salute hujus mortalis corporis mei, quandiu in hoc habitem, nescio, quid mihi ex eo utile sit, vel eis, quos diligo. Tibi illud committo, Pater sapientissime atque optime, et pro eo, quod admonueris ad tempus, deprecabor. Tantum oro excellentissimam clementiam tuam, ut me penitus ad te convertas, nihil mihi repugnare facias tendenti ad te, jubeasque me, dum hoc ipsum corpus ago atque porto, purum, magnanimum, justum prudentemque esse, perfectumque amatorem perceptoremque sapientiæ tuæ, et dignum habitatione, atque habitorem beatissimum regni tui. Amen.

Deus in adjutorium meum intende, *ter.*

PSALMUS.

(PSAL. XLI.) Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum, ita desiderat anima mea ad te, Deus. Sitivit anima mea ad Deum fortem vivum : quando veniam et apparebo ante faciem Dei ? Fuerunt mihi lacrymæ meæ panes die ac nocte : dum dicitur mihi quotidie, ubi est Deus tuus ? Hæc recordatus sum, et effudi in me animam meam : quoniam transibo in locum tabernaculi admirabilis usque ad domum Dei. In voce exultationis et confessionis sonus epulantis. Quare tristis es, anima mea ; et quare conturbas me ?

Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : salutare vultus mei, et Deus meus. Ad meipsum anima mea conturbata est : propterea memor ero tui de terra Jordanis, et Hermoniim a monte modico. Abyssus abyssum invocat in voce cataractarum tuarum. Omnia excelsa tua et fluctus tui super me transierunt. In die mandavit Dominus misericordiam suam, et nocte canticum ejus. Apud me oratio Deo vitæ meæ : dicam Deo, susceptor meus es. Quare oblitus es mei, et quare contristatus incedo, dum affligit me inimicus? Dum confringuntur ossa mea : exprobraverunt mihi, qui tribulant me, inimici mei. Dum dicunt mihi per singulos dies, ubi est Deus tuus? quare tristis es, anima mea; et quare conturbas me? Spera in Deo, quoniam adhuc confitebor illi : salutare vultus mei et Deus meus.

Ut supra. Diligam te, Domine, fortitudo mea. Dominus firmamentum meum, et refugium meum, et liberator meus. Deus meus adiutor meus, et sperabo in eum.

Oratio. Vultus nostri mirificum salutare, quem animæ fidelium ardentem sitiunt servulorum; tribuo, quæsumus, ut dum te visibili lacrymarum imbri postu roquirimus, invisibiliter te intra pectoris nostri tabernaculum collocemus. Per.

PSALMUS.

(PSAL. LXII.) Deus, Deus meus, ad te de luce vigilo. Sitivit in te anima mea, quam multipliciter tibi caro mea. In terra deserta, in via, et in aquosa : sic in sancto apparui tibi, ut viderem virtutem tuam et gloriam tuam. Quoniam melior est misericordia tua super vitas : labia mea laudabunt te. Sic benedicam te in vita mea : et in nomine tuo levabo manus meas. Sicut adipe et pinguedine repletur anima mea : et labiis exultationis laudabit os meum. Sic memor fui tui super stratum meum, in matutinis meditabor in te : quia fuisti adiutor meus. Et in velamento alarum tuarum exultabo, adhæsit anima mea post te : **106** me suscepit dextera tua. Ipsi vero in vanum quæsierunt animam meam, introibant in inferiora terræ, tradentur in manus gladii, partes vulpium erunt. Rex vero lætabitur in Deo, laudabuntur omnes, qui jurant in eo : quia obstructum est os loquentium iniqua.

Ut supra. Beatus quem elegisti et assumpsisti habitabit in atriis tuis.

Oratio. Ad te diluculo vigilantibus lumen largire perpetuum, auctor lucis æternæ; ut te labia nostra laudent, te vita benedicat, te meditatio matutina glorificet. Per.

PSALMUS.

(PSAL. LXXXIII.) Quam dilecta tabernacula tua, Domine virtutum : concupiscit et deficit anima mea in atria Domini. Cor meum et caro mea exultaverunt in Deum vivum. Etenim passer invenit sibi domum : et turtur nidum sibi, ubi reponat pullos suos. Altaria tua, Domine virtutum : Rex meus et Deus meus.

Beati, qui habitant in domo tua, Domine : in sæcula sæculorum laudabunt te. Beatus vir, cujus est auxilium abs te, ascensiones in corde suo disposuit in valle lacrymarum : in loco, quem posuit. Etenim benedictionem dabit legislator, ibunt de virtute in virtutem : videbitur Deus deorum in Sion. Domine Deus virtutum, exaudi orationem meam : auribus percipe, Deus Jacob. Protector noster aspice Deus, et respice in faciem Christi tui. Quia melior est dies una in atriis tuis super millia. Elegi abjectus esse in domo Dei mei : magis quam habitare in tabernaculis peccatorum. Quia misericordiam et veritatem diligit Deus : gratiam et gloriam dabit Dominus. Non privabit bonis eos, qui ambulant in innocentia : Domine virtutum, beatus homo qui sperat in te.

LITANIA UT SUPRA.

Confirma hoc, Deus, quod operatus es in nobis, a templo tuo in Hierusalem tibi offerunt reges munera. Emitte Spiritum tuum, et creabuntur, et renovabis faciem terræ. Sit gloria Domini in sæculum, lætabitur Dominus in operibus suis. Jucundum sit ei eloquium meum, ego vero delectabor in Domino. Lætetur cor quærentium Dominum, et confirmamini : quærite faciem ejus semper.

Oratio. Tabernaculorum cælestium fundator æterne Deus, dispone, quæsumus, ascensus in cordibus nostris, quibus ad tua tabernacula mereamur sine lapsu peccati conscendere. Per.

ORATIO SANCTI ISIDORI.

C Beatissimi servi illi, quos cum venerit Dominus, invenerit vigilantes (*Luc. XII, 37*). Beata vigilia, qua ad Dominum universalitatis amatorem vigilatur. Utinam me quoque vilem, licet tantum tamen servulum, ita digneris, Domine, de somno inertie excitare; ita illo divine charitatis igne accendere, quo de meo corde supra sidera exardesceret tuæ charitatis flamma, tuæ nimie dilectionis desiderium, semperque divinus ignis intra me arderet! Utinam illa ligna haberem, quibus ille ignis jugiter aleretur, pasceretur, succenderetur, et illa flamma nutrireretur, quæ exstingui nesciret, sed augeri sciret! Utinam talis essem meriti, ut mea lucerna semper tota nocte in templo Domini Dei mei arderet, ut omnibus domum Dei intrantibus luceret! Da mihi, Domine, rogo te, in nomine Jesu Christi, Filii tui Dei mei, illam, quæ nescit cadere, charitatem : ut mea lucerna accendi sciat, exstingui nesciat; mihi ardeat, aliis luceat. Tu ipse, Christe, lucernas nostras accendere digneris, ac lucidissime Salvator noster, quo perpetue luceant in templo tuo, ac pereant lumen a te, perenni lumine accipiant, ut tenebræ nostræ illuminentur, mundi autem tenebræ fugentur : sic lumen mese largiaris lucernæ, rogo te, Domine Jesu, ut illius luminis claritate, illa ita mihi sanctis sanctorum appareant, quæ te æternam pontificem æternorum in interioribus magni illius tui templi illo intrantem habeant, quo te jugiter tantummodo aspiciam, desiderem, expectem. Tantum te amans concupiscam. Tuum sit,

quæso, ita te nobis pulsantibus demonstrare, amantissime Salvator noster, ut te amplius intelligentes te tantum amemus, te solum die ac nocte meditetur, **107** semper de te cogitemus : et in tantum nobis tuam inspirare digneris dilectionem, quantum amari Deum decet ac diligi, ut omnia interiora nostra tua impleat dilectio, totosque nos tuos possideat amor, tua impleat charitas, ut tua igniti charitate præter te aliud amare nesciamus, quo tanta charitas aquis multis hujus aeris, hujus terræ, hujusque maris extinguere in nobis nequeat : juxta illud, *Aquæ multe non poterunt extinguere charitatem* : quod in nobis quoque compleri vel ex parte Deus faciat, donante Domino nostro Jesu Christo.

EJUSDEM ALIA ORATIO.

Apud nos fias, quæsumus, Domine, ut nos defendas in gloria : intra nos fias, ut nos recipias : circa nos fias, ut nos conserves : ante nos fias, ut nos deducas : pro nobis fias, ut pro nobis intercedas : super omnia fias, ut nos beneducas, et provoces ad tuum regnum, qui vivis et regnas.

ITEM SABBATO IN HONORE OMNIUM
SANCTORUM

ORATIO SANCTI GREGORII PAPÆ.

Deus omnipotens Pater et Filius et Spiritus sanctus, unica Trinitas in tribus personis, qui es idem et qui eras, et qui venturus es. Libera me, Domine, ab omnibus peccatis meis et ista mortalitate, et a morte pœnæ, a planta usque ad verticem, intus et foris. Intercedite pro me sancta cherubim, sancta seraphim, sancti throni, sanctæ dominationes, sancti principatus, sanctæ potestates, sanctæ virtutes, sancti angeli, sancti archangeli. Sancte Gabriel, sancte Michael, sancte Raphael, orate pro me. Intercedite pro me, sancti patriarchæ, sancti duces, sancti iudices, sancti sacerdotes, sancti prophetæ, sancti reges, sancti Machabæi, sancti Infantes. Intercedite pro me nativitas Christi, Christi circumcisio, Christi baptisma, Christi operatio, Christi virtutes, Christi doctrina, Christi crux, Christi anima, Christi caro, Christi resurrectio, Christi descensio, Christi ascensio. Sancta Maria, sancti apostoli, sancti discipuli, sancti successores, sancti baptistæ, sancti principes, sancti episcopi, sancti presbyteri, sancti diaconi, sancti subdiaconi, sancti lectores, sancti exorcistæ, sancti martyres, sancti confessores, sancti anachoretæ, sancti monachi, sancti clerici, sancti laici, sanctæ virgines, sanctæ uxores, sancti domini, sancti servi, sancti divites, sancti pauperes, sancti doctores, sancti fratres, sanctæ sorores. Horum omnium generaliter nomina, et memoriæ, et spiritus, et animæ, et sanctæ cogitationes, et sancta verba, et sancta opera, et merita in cælis, et reliquiæ in terris, et divitiæ bonitatis Dei, et longanimitatis, et patientiæ, et misericordiæ : hæc omnia in nomine Domini nostri Jesu Christi, sint scuta, sint galeæ, sint sanitates, sint suffragia, sint lorice animæ meæ, et

spiritus mei, et corporis mei cum omnibus personis meis intus et foris, a planta usque ad verticem : visui, auditui, odoratui, gustui, tactui, carni et sanguini cum omnibus ossibus, et nervis, et visceribus meis, venis, medullis, compagibus, artubus meis, cuti, meatibus meis. Per te enim, Jesu Christe, omnia vivificantur, et inspirantur, et mutantur, et sana sunt. Protege me, Domine, a dextris et a sinistris, ante et retro, subtus et supra, in aere, in terra, in aquis, in mari, in flexu, in erectione, in gressu, in sede, in stando, in ambulando, in vigilando, in dormiendo, in loco, in omni hora, in omni die, in omni nocte, in omni vita. Adjuva me, custodi me, Trinitas sancta, omnipotens Deus. Libera me, Domine, ab omni malo præterito, præsentis et futuro : de periculis terræ, et maris, et omnium bestiarum, et phantasmatum, et volucrum, et quadrupedum, et serpentium. Defende me ab igne et fulgure, a tonitruo, a grandine, a nive, a pluvia, a ventis, a hiatu terræ, a turbine, a terræ motu, ab omnibus hominibus malis, a beneficiis, ab invidis oculis. Ego confiteor impietatem peccati mei : peccator enim sum, et de peccato natus. Tu autem verus Deus omnipotens sine peccato. Rogo Patrem per Filium. Rogo Filium per Patrem. Rogo Spiritum sanctum per Patrem et Filium, ut et omnia vitia elongentur a me, et omnes sanctæ virtutes plantentur in me. Deus immense, **108** a quo omnia, per quem omnia sunt : in quo omnia facta sunt, visibilia et invisibilia, supra legens, et infra ferens, opera tua extra circumdans, intra replens. Custodi me, Domine, creaturam tuam usque in sempiternum. Hos omnes invoco in auxilium meum. Per.

PSALMUS IN HONORE S. MARIE.

(PSAL. XLIV.) Eructavit cor meum verbum bonum : dico ego opera mea Regi. Lingua mea calamus scribæ velociter scribentis. Speciosus forma præ filiis hominum, diffusa est gratia in labiis tuis : propterea benedixit te Deus in æternum. Accingere gladio tuo super femur tuum, potentissime. Specie tua et pulchritudine tua : intende, prospere, procede et regna. Propter veritatem et mansuetudinem et justitiam : et deducet te mirabiliter dextera tua. Sagittæ tuæ acutæ, populi sub te cadent in corda inimicorum regis. Sedes tua Deus in sæculum sæculi : virga directionis, virga regni tui. Dilexisti justitiam, et odisti iniquitatem : propterea unxit te Deus, Deus tuus oleo lætitiæ præ consortibus tuis. Myrrha et gutta et casia a vestimentis tuis a domibus eburneis : ex quibus delectaverunt te filię regum in honore tuo. Astitit Regina a dextris tuis in vestitu deaurato : circumdata varietate. Audi filia et vide, et inclina aurem tuam : et obliviscere populum tuum et domum patris tui. Et concupiscet Rex decorem tuum, quoniam ipse est Dominus Deus tuus, et adorabunt eum. Et filię Tyri in muneribus : vultum tuum deprecabuntur omnes divites plebis. Omnis gloria filię regis ab intus, in simbriis aureis, circumamicta va-

rietatibus. Adducentur regi virgines post eam : proxima ejus afferentur tibi. Afferentur in lætitia et exultatione : adducentur in templum regis. Pro patribus tuis nati sunt tibi filii : constitues eos principes super omnem terram. Memor ero nominis tui in omni generatione et generationem. Propterea populi confitebuntur tibi in æternum, et in sæculum sæculi.

Oratio. Christe Domine Verbum Patris, per quem cuncta creata sunt et creantur : custodi, quæsumus, Ecclesiam tuam varietate gentium congregatam, ut dum te ex ipsa credulitatis justitia corde puro diligimus, principatum æterni sæculi cum Patribus mereamur. Per.

Alia oratio. Domine Deus noster, cujus sedes in sæculum sæculi manet : præsta, ut tibi, Rex noster, opera nostra pandamus, cui antequam fiant nota, et per te præsentem potestates scimus. Per.

PSALMUS APOSTOLORUM.

(PSAL. XVIII.) Cœli enarrant gloriam Dei : et opera manuum ejus annuntiat firmamentum. Dies diei eructat verbum : et nox nocti indicat scientiam. Non sunt loquelæ neque sermones, quorum non audiantur voces eorum. In omnem terram exivit sonus eorum : et in fines orbis terræ verba eorum. In sole posuit tabernaculum suum : et ipse tanquam sponsus procedens de thalamo suo. Exultavit ut gigas ad currendam viam : a summo cœlo egressio ejus. Et occursum ejus usque ad summum ejus, nec est, qui se abscondat a calore ejus. Lex Domini immaculata convertens animas : testimonium Domini fidele, sapientiam præstans parvulis. Justitiæ Domini rectæ, lætificantes corda : præceptum Domini lucidum, illuminans oculos. Timor Domini sanctus permanet in sæculum sæculi : judicia Domini vera, justificata in semetipsa. Desiderabilia super aurum et lapidem pretiosum multum : et dulciora super mel et favum. Etenim servus tuus custodit ea : in custodiendis illis retributio multa. Delicta quis intelligit ? ab occultis meis munda me, et ab alienis parce servo tuo. Si mei non fuerint dominati, tunc immaculatus ero : et emundabor a delicto maximo. Et erunt, ut complacent eloquia oris mei, et meditatio cordis mei in conspectu tuo semper. Domine, adjutor meus et redemptor meus.

Ut supra. Sanctis, qui sunt ; in omnem terram exivit sonus eorum. Constitues eos. Nimis honorati sunt amici tui Deus.

109 *Oratio.* Domine, ante quem nullus absconditur, a cujus inquisitione quod latitat, non celatur ; ab occultis nostris munda nos, et ab alienis parce servis tuis, et præsta ut examinationis tuæ calore puritas a te concessa non aestuet.

PSALMUS MARTYRUM.

(PSAL. XXXII.) Exultate justi in Domino : rectos decet collaudatio. Confitemini Domino in cithara : in psalterio decem chordarum psallite illi. Cantate ei canticum novum : bene psallite ei in vociferatione.

Quia rectum est verbum Domini, et omnia opera ejus in fide. Diligit misericordiam et iudicium : misericordia Domini plena est terra. Verbo Domini cœli firmati sunt : et spiritus oris ejus omnis virtus eorum. Congregans sicut in utre aquas maris : ponens in thesauris abyssos. Timeat Dominum omnis terra : ab eo autem commoveantur omnes inhabitantes orbem. Quoniam ipse dixit, et facta sunt : ipse mandavit, et creata sunt. Dominus dissipat consilia gentium : reprobat autem cogitationes populorum, et reprobat consilia principum. Consilium autem Domini in æternum manet : cogitationes cordis ejus in generatione et generationem. Beata gens, cuius est Dominus Deus ejus : populus quem elegit in hæreditatem sibi. De cœlo respexit Dominus, vidit omnes filios hominum. De præparato habitaculo suo respexit super omnes qui habitant terram. Qui finxit singillatim corda eorum : qui intelligit omnia opera eorum. Non salvatur Rex per multam virtutem : et gigas non salvabitur in multitudine virtutis suæ. Fallax equus ad salutem, in abundantia autem virtutis suæ non salvabitur. Ecce oculi Domini super metuentes eum, et in eis qui sperant super misericordiam ejus. Ut eruat a morte animas eorum, et alat eos in fame. Anima nostra sustinet Dominum : quoniam adjutor et protector noster est. Quia in eo lætabitur cor nostrum : et in nomine sancto ejus speravimus. Fiat misericordia tua, Domine, super nos, quemadmodum speravimus in te.

Ut supra. Sanctis, qui sunt in terra ejus. Gloria et honore coronasti eos. Posuisti, Domine.

Oratio. Fiat misericordia tua, Domine, super nos, et animabus nostris patientiam ad omnia toleranda adjutorio tuæ protectionis insinua ; et qui singillatim corda hominum fingis, spe tua sanctifices, et quia oculi tui super eos sunt, qui te.... [*Forte suppl. metuent*], timoris tui da nobis plenitudinem, ut etiam aspectui conferas dignitatem.

PSALMUS ITEM MARTYRUM.

(PSAL. LXXVIII.) Deus, venerunt gentes in hæreditatem tuam, polluerunt templum sanctum tuum : posuerunt Hierusalem in pomorum custodiam. Posuerunt morticina servorum tuorum escas volatilibus cœli : carnes sanctorum tuorum bestiis terræ. Effuderunt sanguinem eorum tanquam aquam in circuitu Hierusalem : et non erat, qui sepeliret. Facti sumus opprobrium vicinis nostris, subsannatio et illusio his qui in circuitu nostro sunt. Usquequo, Domine, irasceris in finem : accendetur velut ignis zelus tuus ? Effunde iram tuam in gentes, quæ te non noverunt : et in regna quæ nomen tuum non invocaverunt. Quia comederunt Jacob, et locum ejus desolaverunt. Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum : cito anticipent nos misericordiæ tuæ, quia pauperes facti sumus nimis. Adjuva nos, Deus salutaris noster : et propter gloriam nominis tui, Domine, libera nos, et propitius esto peccatis nostris propter nomen tuum. Ne forte dicant in gentibus :

ubi est Deus eorum? et innotescant in nationibus coram oculis nostris. Ultio sanguinis servorum tuorum, qui effusus est, introeat in conspectu tuo gemitus compeditorum. Secundum magnitudinem brachii tui posside filios mortificatorum. Et redde vicinis nostris septuplum in sinu eorum: improprium ipsorum, quod exprobraverunt tibi, Domine. Nos autem populus tuus et oves pascuæ tuæ constebimur tibi in sæculum. In generatione et generationem annuntiabimus laudem tuam.

110 *Ut supra.* Oculi Domini super justos. Pretiosa in conspectu Domini. Justorum animæ.

Oratio. Ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum, Domine, neque nos originalis culpa contristet, quos secunda nativitas in Christo regenerat. Apprehendat nos itaque misericordia tua, Domine, quia Creator hominis in homine nascitur, et homo in Deo glorificando [*Fortè, glorificandus*] assumitur.

PSALMUS CONFESSORUM.

(*PSAL. CXXIII.*) Nisi quia Dominus erat in nobis, dicit tunc Israel: nisi quia Dominus erat in nobis. Cum exurgerent homines in nos, forte vivos deglutissent nos. Cum irasceretur furor eorum in nos: forsitan aqua absorbuisset nos. Torrentem pertransivit anima nostra: forsitan pertransisset anima nostra aquam intolerabilem. Benedictus Dominus, qui non dedit nos in captionem dentibus eorum. Anima nostra sicut passer erepta est de laqueo venantium. Laqueus contritus est: et nos liberati sumus. Adjutorium nostrum in nomine Domini: qui fecit cælum et terram.

Ut supra. Inimici defecerunt framea [*Vulgata, frameæ*] in finem. Destruixisti omnes sepes ejus. Laudem Domini loquetur os meum.

Oratio. Convertè, Domine, laqueos, quos nobis hi, qui animas nostras venari conantur, opponunt; et adversantium atque captivantium nos insidias adjutorii tui opitulatione conturba, quia nisi tu in nobis fueris, tam nos potest contraria virtus deglutire, quam absorbere. Esto servorum tuorum et custos et prævius, ut spiritualium nequitiarum muscipulas non incurrat; ut volatus, quibus ad te venire nituntur, tota alacritate exerceant.

Laudate Dominum de cœlis. *Require retro in Feria prima.*

LITANIÆ UT SUPRA.

Justi in perpetuo vivant. Gloriabuntur in te omnes, qui diligunt nomen tuum. Exsultabunt sancti in gloria. Exsultent in conspectu Dei; apud te est, Domine, fons vitæ. Mirabilis Deus in sanctis suis. In conspectu angelorum psallam tibi. Exaudi, Domine, vocem meam, quia clamavi.

ORATIO SANCTI GREGORII.

Dominator Domine Deus omnipotens, qui es Trinitas una, Pater in Filio, Filius in Patre, cum Spiritu sancto: qui es semper in omnibus, et eras ante omnia, et eris super omnia Deus benedictus in sæ-

cula. Commendo animam meam in manus potentiaæ tuæ, ut custodias eam diebus ac noctibus, horis atque momentis. Miserere mei, Deus angelorum. Dirige me Rex archangelorum. Custodi me per orationes patriarcharum, per merita prophetarum, per suffragia apostolorum, per victorias martyrum, per fidem confessorum, per intercessionem omnium sanctorum, qui tibi placuerunt ab origine mundi usque ad consummationem sæculi. Oret pro me sanctus Abel, qui primus coronatus est martyrio. Oret pro me sanctus Seth, qui primus cœpit invocare nomen Domini. Oret pro me sanctus Enoch, qui ambulavit cum Deo, et translatus est de mundo. Oret pro me sanctus Noe, quem Deus servavit in diluvio propter justitiam. Oret pro me Melchisedech rex justus, qui obviavit Abraham, et benedixit ei. Oret pro me fidelis Abraham, qui primus credidit, cui reputata est fides ad justitiam. Intercedat pro me justus Isaac, qui fuit obediens patri usque ad mortem, in exemplum Domini nostri Jesu Christi, qui oblatum est Deo Patri pro salute mundi. Postulet pro me felix Jacob, qui vidit angelos Dei et Domini venientes in auxilium sibi. Oret pro me beatus Joseph, qui solvit somnia regis, et interpretatus est, et liberatus est de carcere. Oret pro me sanctus Job, magnus et patiens, qui nihil peccavit in labiis suis, in omnibus quæ acciderunt illi. Oret pro me beatus Moyses, cum quo locutus est Deus facie ad faciem. Oret pro me Hiesus filius Nun, quem elegisti, Domine, post Moysen famulum tuum. Oret pro me sanctus Samuel propheta, qui benedixit et unxit duos reges super Israel. Subveniat mihi sanctus David, quem elegisti secundum cor tuum, Domine. Deprecetur pro me sanctus Elias **111** propheta, quem elevasti in curru igneo usque ad cælum. Oret pro me beatus Isaias, cujus mundata sunt labia igne cœlesti. Adsit mihi beatus Jeremias, quem sanctificasti in utero matris suæ. Oret pro me sanctus Ezechiel propheta, qui vidit visiones mirabiles Dei, et prophetavit resurrectionem mortuorum. Deprecetur pro me electus Daniel, desiderabilis Dei, qui solvit somnia regis, et interpretatus est, et liberatus est de lacu leonum: et tres pueri Ananias, Azarias, Misahel, liberati ab igne. Duodecim prophetæ, Osee, Amos, Michæas, Johel, Abdias, Habacuc, Jonas, Naum, Sophonias, Aggæus, Zacharias, Malachias: Esras, Tobias, et Machabæi. Hos, et omnes sanctos Veteris Testamenti invoco in auxilium meum. Oret pro me sancta virgo Maria mater Salvatoris, et sanctus Joannes Baptista præcursor Domini, et omnes sancti apostoli Domini nostri Jesu Christi, Petrus et Paulus, Andreas et Joannes, tres Jacobi, Philippus et Bartholomæus, Thomas et Matthæus, Tathæus Simon, Barnabas et Mathias, Marcus, Lucas, Stephanus. Per horum ergo et cæterorum omnium sanctorum Novi Testamenti merita depelle a me, Domine, concupiscentiam gula, et da mihi virtutem abstinentiæ: fuga a me spiritum fornicationis, et da mihi ardorem castitatis: exstingue in me cupiditatem, et da mihi volun-

tariam paupertatem. Cohibe a me iracundiam meam, et accende in me nimiam suavitatem et charitatem Dei et proximi. Abscinde a me, Domine, tristitiam sæculi, auge mihi gaudium spiritale, expelle a me jactantiam mentis, timorem tuum et amorem, compunctionem cordis, minue superbiam meam, et perfice in me humilitatem veram. Indignus ego sum et infelix homo : quis me liberabit de corpore mortis hujus, peccati, nisi gratia tua, Domine Jesu Christe ; quia ego peccator sum et innumerabilia delicta mea, et non sum dignus vocari servus tuus ? Suscita in me fletum, mollifica cor meum durum et lapideum, et accende in me ignem timoris tui, quia sum cinis mortuus. Libera animam meam ab insidiis inimici, et conserva me in tua voluntate. Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Tibi honor et gloria per omnia sæcula sæculorum. Amen.

LITANIA

BEATORUM APOSTOLORUM, MARTYRUM QUOQUE,
CONFESSORUM ATQUE VIRGINUM.

*Ex libro * quem beatus Hieronymus de sanctorum per anni circulum Natalitiis conscripsit, collecta.*

♠ PRIMA FERIA.

Miserere nobis miseris, misericors Trinitas sancta, et dimitte univèrsa delicta nostra, quæ commisimus coram angelis tuis in conspectu tuo, per merita, et orationes, et intercessiones, et invocationes omnium sanctorum tuorum, quorum festivitas celebratur N. et quorum nomina nunc recitamus. Libera nos, clemens Trinitas, cum omnibus fratribus et sororibus nostris [*Lib. Caroli Calvi addit : una cum conjugè nostra Yrmindrudi ac liberis nostris et omni populo christiano*] ab omni malo præterito, præsentis et futuro : de morte ad vitam, de tenebris ad lucem, de inferno ad paradysum, de malo ad bonum : de ignorantia ad scientiam, de peccatis ad veram pœnitentiam, de omnibus vitiis ad perfectas virtutes : de cunctis insidiis inimici ad medicinam cœlestem et divinam protectionem : per invocationem trini nominis tui, Patris, et Filii, et Spiritus sancti ; quia qui fideliter et humiliter nomen tuum invocaverit, salvus erit ^c. Humiliter ergo et fideliter te postulamus, ut deleas et obliviscaris cuncta scelera nostra per suffragia et merita sanctorum tuorum : quorum meritis precibusque **112** concede, ut in omnibus protectionis tuæ muniatur auxilio, atque ab æterna damnatione nos facias eripi, et in eorum numero jubeas aggregari. Fac nos, captivitatis nostræ redemptor, bene rogare, dignos exaudiri, et cum misericordia exaudi nos.

* *Ex libro, etc.* Martyrologium abs dubio intelligit, quod S. Hieronymo suppositum esse eruditi censent ; quanquam non desint scriptores, iique viri graves et optimæ notæ, qui S. Hieronymum conscripsisse Martyrologium, aut interpretem fuisse Eusebii, fidem faciant. Lege admonitionem ad hoc

A Omnes sancti Spiritus,
orate pro nobis.

Angeli,
Archangeli,
Virtutes,
Potestates,
Principes,
Dominationes,
Throni,
Cherubim,
Seraphim,
Patriarchæ,
Prophete,
Apostoli,
Martyres,
Confessores,
Episcopi,
Presbyteri,
Diaconi,

B Et omnes sancti,
Et Ecclesiastici,
Et anachoretæ,
Et monachi,
Et sanctæ virgines,
Sanctæ viduæ,
Et sancti sapientes,
Et omnes sancti, qui nos
præcesserunt ab Adam
usque in hodiernum
diem, oreut pro nobis.

Michael,
Gabriel,
Raphael, orate pro nobis.

Patriarchæ,
Abel,
Seth,
Enoch,
Noe,

C Melchisedech,
Abraham,
Isaac,
Jacob,
Joseph,
Job,
Moyses,
Jesus,
Samuel,
David,
Prophete,
Helia,
Helisæus,
Esaias,
Hieremias,
Ezechiel,
Daniel,
Hedras,
Osee,

D Johel,
Amos,
Abdias,
Jonas,
Micheas,
Naum,
Abacuc,
Sophonias,
Aggæus,
Zacharias,
Malachias,
Tobias,

Ananias,
Azarias,
Mizahel,
Johannes Baptista, orate
pro nobis.
Sancta Maria,
Sancte Petre,
Sancte Paule,
Sancte Andreas,
Sancte Jacobe,
Sancte Johannes,
Sancte Thomas,
Sancte Matthæe,
Sancte Philippe,
Sancte Bartholomæe.
Sancte Tathæe,
Sancte Simon,
Sancte Jacobe,
Sancte Mathias,
Sancte Barnabas,
Sancte Lucas,
Sancte Marce, orate pro
nobis.

Sancte Stephane,
Sancte Line,
Sancte Clete,
Sancte Clemens,
Sancte Xiste,
Sancte Silvester,
Sancte Corneli,
Sancte Cypriane,
Sancte Hermes,
Sancte Hippolyte,
Sancte Sebastiane,
Sancte Tranquiline,
Sancte Marcelle,
Sancte Marce,
Sancte Chromaci,
Sancte Tiburti,
Sancte Valeriane,
Sancte Neree,
Sancte Achilee,
Sancte Pancrati,
Sancte Valentine,
Sancte Polycarpe,
Sancte Ignati,
Sancte Apollinaris,
Sancte Babillas,
Sancte Grisogone,
Sancte Gervasi,
Sancte Prothasi,
Sancte Montane,
Sancte Celse,
Sancte Joannes,
Sancte Paule,
Sancte Cosmas,
Sancte Damiane,
Sancte Anastasi,
Sancte Flaviane,
Sancte Georgi,
Sancte Cirici,
Sancte Felix,
Sancte Adriane,
Sancte Symphoriane,
Sancte Juliane,
Sancte Valeri,
Sancte Dionysi,
Sancte Rustice,
Sancte Eleutheri,
Sancte Vincenti,

Martyrologium, tom. XI Oper. S. Hier. Edit. Veron. pag. 471.

^b Exstat cum variationibus in libello precatorio Caroli Calvi, pag. 94.

^c Hucusque in libello Caroli Calvi : sequentia differunt.

Sancte Candide,
 Sancte Maurici,
 Sancte Exsuperi,
 Sancte Genesi,
 Sancte Crispine,
 Sancte Luciane,
 Sancte Venanti,
 Sancte Theodare,
 Sancte Gereon,
 Sancte Ferruci,
 Sancte Pastor,
 Sancte Victor,
 Sancte Alexander,
 Sancte Gordiane,
 Sancte Marcelline,
 Sancte Beatrice,
113 Sancte Simplicii,
 Sancte Saturnine,
 Sancte Albine,
 Sancte Marcelle,
 Sancte Martialis,
 Sancte Firmine,
 Sancte Cassiane,
 Sancte Crispine,
 Sancte Crispiniane,
 Sancte Pantaleon,
 Sancte Galle,

Sancte Innocenti,
 Sancte Cilliane,
 Sancte Columbane,
 Sancte Romane,
 Sancte Vitalis,
 Sancte Eventi,
 Sancte Urbane,
 Sancte Processi,
 Sancte Abdo,
 Sancte Cyriace,
 Sancte Nicomedis,
 Sancte Nicostrate,
 Sancte Theodore,
 Sancte Marcelle,
 Sancte Quintine,
 Sancte Prisce,
 Sancte Benigne,
 Sancte Saturnine,
 Sancte Maximine,
 Sancte Christophore,
 Sancte Albane,
 Sancte Juste,
 Sancte Januari,
 Sancte Martine,
 Sancte Faustine,
 Sancte Senes,
 Sancte Agapite.

A Sancte Fructuose,
 Sancte Eucine,
 Sancte Eppepoli,
 Sancte Victorine,
 Sancte Victor,
 Sancte Peregrine,
 Sancte Severiane,
 Sancte Sanctule,
 Sancte Emerite,
 Sancte Justine,
 Sancte Apolinaris,
 Sancte Crissoni,
 Sancte Polychroni,
 Sancte Helene,
 Sancte Parmene,
 Sancte Theodole,
 Sancte Eventi,
 Sancte Felicissime,
 Sancte Hermes,
B Sancte Gallicane,
 Sancti xl milites,
 Sancte Argee,
 Sancte Martialis,
 Sancte Martiane,
 Sancte Theodole,
 Sancte Quintine,
 Sancte Aquiline,
114 Sancte Candide,
 Sancte Secundine,
 Sancte Luciane,
 Sancte Jucunde,
 Sancte Caliste,
 Sancte Revocate,
 Sancte Absaline,
 Sancte Repense,
 Sancte Eudbrichthe,
 Sancte Muscenti,
 Sancte Christifere,
 Sancte Senonis,
C Sancte Mucce,
 Sancte Sabiane,
 Sancte Fructuose,
 Sancte Eulogi,
 Sancte Minuce,
 Sancte Severiane,
 Sancte Castule,
 Sancte Rodonis,
 Sancte Putiolis,
 Sancte Arthemate,
 Sancte Juliane,

Sancte Messoriane,
 Sancte Celiiane,
 Sancte Date,
 Sancte Comessoriane,
 Sancte Feliane,
 Sancte Constane,
 Sancte Tassice,
 Sancte Sotice,
 Sancte Dionysse,
 Sancte Marine,
 Sancte Symphoriane,
 Sancte Celeris,
 Sancte Gelasse,
 Sancte Sulpici,
 Sancte Soterice,
 Sancte Amane,
 Sancte Silvane,
 Sancte Poene,
 Sancte Eubraxa,
 Sancte Bassili,
 Sancte Castarte,
 Sancte Desideri,
 Sancte Damiane,
 Sancte Modeste,
 Sancte Cyriace,
 Sancte Faustiniame,
 Sancte Crissantis,
 Sancte Secundiane,
 Sancte Ritule,
 Sancte Classice,
 Sancte Pupule,
 Sancte Marcelle,
 Sancte Gae,
 Sancte Potamine,
 Sancte Nemisse,
 Sancte Viruli,
 Sancte Felix,
 Sancte Jucunde,
 Sancte Servule,
 Sancte Sirice,
 Sancte Floriane,
 Sancte Paule,
 Sancte Primitive,
 Sancte Carfore,
 Sancte Herenee,
 Sancte Cerere,
 Sancte Nestoris,
 Sancte Thetolis,
 Sancte Anteginis.

SECUNDA FERIA.

Sancte Cesari,
 Sancte Faviane,
 Sancte Juvenalis,
 Sancte Niceti,
 Sancte Felicule,
 Sancte Lantberte,
 Sancte Bonefaci,
 Sancte Prote,
 Sancte Jacinte,
 Sancte Ammoni,
 Sancte Juliane,
 Sancte Celse,
 Sancte Antoni,
 Sancte Bassiane,
 Sancte Romane,
 Sancte Cirione,
 Sancte Agatore,
 Sancte Ammone,
 Sancte Petre,
 Sancte Rogate,
 Sancte Rogatiane,
 Sancte Viane,
 Sancte Fortunate,
 Sancte Petre,
 Sancte Paule,
 Sancte Urbane,
 Sancte Donate,
 Sancte Felix,
 Sancte Valentone,
 Sancte Januari,
 Sancte Luce,
 Sancte Hiriane,
 Sancte Ganduliane,
 Sancte Modiane,
 Sancte Juste,
 Sancte Quintine,
 Sancte Dionysi,
 Sancte Saturnine,
 Sancte Martialis,
 Sancte Cature,
 Sancte Victoriane,
 Sancte Evasse,
 Sancte Terh,
 Sancte Fussee,
 Sancte Marcelline,
 Sancte Orate,
 Sancte Tanate,
 Sancte Honorate,

Sancte Prostre,
 Sancte Erasmi,
 Sancte Lugodoni,
 Sancte Vite,
 Sancte Macari,
 Sancte Silbe,
 Sancte Vitalis,
 Sancte Comme,
 Sancte Gemine,
 Sancta Eulalia,
 Sancta Emelia,
 Sancta Potamia,
 Sancta Rodana,
 Sancta Cantia,
 Sancte Amasse,
 Sancte Mutiriane,
 Sancte Tabule,
 Sancte Alexander,
 Sancte Pontice,
 Sancte Histe,
 Sancte Sosine,
 Sancte Tite,
 Sancte Juli,
 Sancte Sotice,
 Sancte Gemiane,
 Sancte Bahille,
 Sancte Vincenti,
 Sancte Prisce,
 Sancte Hilari,
 Sancte Felix,
 Sancte Agapite,
 Sancte Honorate,
 Sancte Phurphire,
 Sancte Pamphile,
 Sancti vii fratres,
 Sancte Anastasi,
 Sancte Basse,
 Sancte Felix,
 Sancte Silvane,
 Sancte Cassare,
 Sancte Sebastiane,
 Sancte Vincenti,
 Sancte Alexander,
 Sancte Rufine,
 Sancte Eugeni,
 Sancte Secundine,
 Sancte Donate,
 Sancte Longine,

C Sancte Mucce,
 Sancte Sabiane,
 Sancte Fructuose,
 Sancte Eulogi,
 Sancte Minuce,
 Sancte Severiane,
 Sancte Castule,
 Sancte Rodonis,
 Sancte Putiolis,
 Sancte Arthemate,
 Sancte Juliane,
 Sancte Popule,
 Sancte Serapion,
 Sancte Leo,
 Sancte Donate,
 Sancte Floriare,
 Sancte Caste,
D Sancte Vocator,
 Sancte Rustice,
 Sancte Firmine,
 Sancte Mirdane,
 Sancte Macedone,
 Sancte Palatine,
 Sancte Innocens,
 Sancti Infantes omnes
 occisi pro Christo in
 toto mundo.
 Sancte Gorgone,
 Sancte Macidane,
 Sancte Palatine,
 Sancte Candide,
 Sancte Valere,
 Sancte Petre,
 Sancte Marciane,
 Sancte Paule,
 Sancte Siluc,

TERTIA FERIA.

Sancte Petrose,
 Sancte Ingenua,
 Sancte Regule,
 Sancte Longine,
 Sancte Hilari,
 Sancte Tatiane,
 Sancte Castor,
 Sancte Dionysse,
 Sancte Januari,
 Sancte Collecte,
 Sancte Aprelis,
 Sancte Quintine,
 Sancte Servule,
 Sancte Theothole,
 Sancte Basse,
 Sancte Originis,
 Sancte Filocale,
 Sancte Fidelis,
 Sancte Albine,
 Sancte Seluce,
 Sancte Ambrosi,
 Sancte Castule,
 Sancte Montane,
 Sancte Pastor,
 Sancte Rogate,

Sancte Successe,
 Sancte Dorothee,
 Sancte Domine,
 Sancte Amisse,
 Sancte Quintiane,
 Sancte Victor,
 Sancte Procule,
 Sancte Miltiades,
 Sancte Euagre,
 Sancte Benigne,
 Sancte Agathe,
 Sancte Meri,
 Sancte Creste,
 Sancte Thetole,
 Sancte Agatho,
 Sancte Pbi,
 Sancte Mature,
 Sancte Claudiane,
 Sancte Plante,
 Sancte Marciane,
 Sancte Nicandre,
 Sancte Herenee,
 Sancte Seleuse,
 Sancte Cyriaces,
 Sancte Apolone,
 Sancte Repense,
 Sancte Galane,
 Sancte Osualde,
 Omnes sancti Martyres,
 orate pro nobis.
 Sancte Hilari,
 Sancte Martine,
 Sancte Sylveste,
 Sancte Remei,
 Sancte Eusebi,
 Sancte Germane,
 Sancte Ambrosi,
115 Sancte Hieronymo,
 Sancte Augustine,
 Sancte Gregori,
 Sancte Isidore,
 Sancte Severine,
 Sancte Pauline,
 Sancte Avite,
 Sancte Servasi,
 Sancte Medarde,
 Sancte Vedaste,
 Sancte Amande,
 Sancte Audomare,
 Sancte Richari,
 Sancte Bertine,
 Sancte Araulfk,
 Sancte Leudegari,
 Sancte Bauo,
 Sancte Goar,
 Sancte Gaurici,
 Sancte Valeriane,
 Sancte Theodore,
 Sancte Audate,
 Sancte Tiburti,
 Sancte Anniane,
 Sancte Calliste,
 Sancte Candide,
 Sancte Rumolde,
 Sancte Piato,
 Sancte Suplici,
 Sancte Brici,
 Sancte Flodolde,
 Sancte Marcelle,
 Sancte Cubrethe,
 Sancte Egbreth,
 Sancte Benedicte,
 Sancte Patrici,

Omnes sancti Confesso-
 res.
 Sancte Paule,
 Sancte Antoni,
 Sancte Hilarion,
 Sancte Machari,
 Sancte Pocomi,
 Sancte Nestorion,
 Sancte Amate,
 Sancte Joseph,
 Sancte Zacharias,
 Sancte Pastor,
 Sancte Pambo,
 Sancte Sasas,
 Sancte Chame,
 Sancte Arseni,
 Sancte Methoen,
 Sancte Euagri,
 Sancte Moyses,
 Sancte Nile,
 Sancte Abraham,
 Sancte Anastasi,
 Sancte Felix,
 Sancte Epiphani,
 Sancte Isidore,
 Sancte Speriti,
 Sancte Theodore,
 Sancte Serapion,
 Sancte Sperici,
 Sancte Daniel,
 Sancte Mathois,
 Sancte Johannes,
 Sancte Passion,
 Sancte Petre,
 Sancte Loth,
 Sancte Ammon,
 Sancte Theophile,
 Sancte Helias,
 Sancte Bisarion,
 Sancte Pior,
 Sancte Marce,
 Sancte Agiahen,
 Sancte Sarion,
 Sancte Jacob,
 Sancte Ammai,
 Sancte Zelon,
 Sancte Theodote,
 Sancte Silvane,
 Sancte Zacharias,
 Sancte Apollo,
 Sancte Milido,
 Sancte Euolog,
 Sancte Johannes,
 Sancte Zenon,
 Sancte Nisteron,
 Sancte Ammonas,
 Sancte Natira,
 Sancte Luci,
 Sancte Mistero,
 Sancte Anubab,
 Sancte Passis,
 Sancte Effrem,
 Sancte Pesteris,
 Sancte Johannes,
 Sancte Or,
 Sancte Ammon,
 Sancte Beree,
 Sancte Theon,
 Sancte Apollon,
 Sancte Ammon,
 Sancte Cepres,
 Sancte Pater,
 Sancte Mot,

A Sancte Sire,
 Sancte Esaias,
 Sancte Paule,

Sancta Maria,
 Sancta Tecla,
 Sancta Felicitas,
 Sancta Perpetua,
 Sancta Agatha,
 Sancta Agnes,
 Sancta Cecilia,
 Sancta Petronilla,
 Sancta Eugenia,
 Sancta Sabina,
 Sancta Anastasia,
 Sancta Genovefa,
 Sancta Gertrudis,
 Sancta Afra,
 Sancta Columba,
 Sancta Sinclita,
 Sancta Eulalia,
 Sancta Christiana,
 Sancta Euphemia,
 Sancta Basilissa,
 Sancta Scelastica,
 Sancta Aldegundis,
 Sancta Rudagundis,
 Sancta Prisca,
 Sancta Lucia,
 Sancta Theodosia,
 Sancta Candida,
 Sancta Julitta,
 Sancta Transilla,
 Sancta Fulgenia,
 Sancta Cirilla,
 Sancta Lucina,
 Sancta Theodora,
 Sancta Chorona,
 Sancta Leonilla,
 Sancta Emerentiana,
 Sancta Constantia,
 Sancta Agappa,
 Sancta Balbina,
 Sancta Severentia,
 Sancta Claudia,
 Sancta Basilissa,
 Sancta Helena cum tribus
 filiis.

Sancte Helene,
 Omnes sancti Monacho-
 rum Ordines.

QUARTA FERIA.

Sancta Palladi,
 Sancta Ciriaca,
 Sancta Concordia,
 Sancta Triphonina,
 Sancta Anna,
116 Sancta Babilla,
 Sancta Lustra,
 Sancta Justina,
 Sancta Ambicula,
 Sancta Felicissima,
 Sancta Justa,
 Sancta Flabia,
 Sancta Marciosa,
 Sancta Valeria,
 Sancta Megitia,
 Sancta Basilia,
 Sancta Italica,
 Sancta Eulogia,
 Sancta Sabathia,
 Sancta Helia,
 Sancta Philagia,
 Sancta Trophima,
 Sancta Papia,
 Sancta Donata,
 Sancta Daraclita,
 Sancta Julia,
 Sancta Augusta,
 Sancta Maxima,
 Sancta Donatilla,
 Sancta Veneria,
 Sancta Philenta,
 Sancta Martina,
 Sancta Susanna,
 Sancta Theodota,
 Sancta Fasmimatha,
 Sancta Chasia,
 Sancta Valentina,
 Sancta Manna,
 Sancta Martyria,
 Sancta Paulina,
 Sancta Candida,
 Sancta Crispina,
 Sancta Leochudia,
 *** *Videntur aliqua deesse.*

ORATIO

*Quam beati Patres post recitata sanctorum nomina in
 quotidianis orationibus cantare solebant.*

Per sanctorum, angelorum, archangelorum, et
 patriarcharum et prophetarum, et beatorum aposto-
 lorum, et omnium sanctorum martyrum et confesso-
 rum et beatarum virginum merita et orationes, et
 intercessionem et passionem et suffragia, Trinitas cle-
 mens, exaudi me, libera me, defende me, redime me,
 protege me, adjuva me, et salva me, conserva me,
 illustra me, visita me. Da mihi, Domine, cor contritum
 et purum, quod te videat, et cogitet, et credat, et
 pedes castos, qui præceptis tuis obedenter mini-
 strent, et manus continentem, sine ira et vanitate ad
 te elevatas, quæ utilitatem proximorum et miseri-
 cordiam laborent. Largire, Domine Christe, labia dis-
 creta, quæ te benedicant, et magnificent, et prædi-
 cent, et cum timore, et tremore, et exultatione te
 rum Operibus; fortassis vero ideo his nominibus
 insignite sunt, quod hauste sint ex illorum scri-
 ptis.

* Oraciones quæ post hæc sub nominibus SS. Hilarij, Hieronymi, Gregorii papæ, Augustini, Colum-
 bani. Ephrem referuntur, non reperiuntur in illo-

semper adorent : et aures intentas, quæ nomen tuum, et legem tuam, et verba tua audiant : et oculos humiles, qui te videant, sensum, qui te sentiat, intellectum, qui te intelligat, et animum, qui te semper cogitet et diligat : et non veniat mihi pes superbiæ, et munus peccatoris non moveat me. Non hebetet me gastrimargia, et non coinquinet me fornicatio. Non gubernet me vana gloria, non obducat me flarigiria, non dilaniet me ira, non mortificet me tristitia. Non vacuet me acedia, non humiliet me cenodoxia, et non destruat me superbia. Sed largire mihi, clemens Trinitas, abstinenciam et castitatem, voluntariam paupertatem et mansuetudinem : largitatem, pietatem, et quietem : misericordiam, lenitatem, indulgentiam, humilitatem, benignitatem, hilaritatem, patientiam, modestiam, sinceritatem, sapientiam, concordiam, pacem et charitatem. Miserere mihi, Domine, miserere mihi. De præteritis veniam, de præsentibus emendationem, de futuris largire custodiam. Per Dominum nostrum Jesum Christum.

HYMNUM DOMINICALE.

Te Deum laudamus, te Dominum confitemur. Te æternum Patrem omnis terra veneratur. Tibi omnes angeli, tibi cœli et universæ potestates. Tibi cherubim et seraphim incessabili voce proclamant : Sanctus, sanctus, sanctus, Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt cœli et terra majestatis gloriæ tuæ. Te gloriosus apostolorum chorus. Te prophetarum laudabilis numerus. Te martyrum candidatus laudat exercitus. Te per orbem terrarum sancta confitetur Ecclesia. Patrem immensæ majestatis. Venerandum tuum verum unicum Filium. Sanctum quoque paracletum Spiritum. Tu Rex gloriæ Christus. Tu Patris sempiternus es Filius. Tu ad liberandum suscepturus hominem non horruisti Virginis uterum. Tu devicto mortis aculeo aperuisti credentibus regna cœlorum. Tu ad dexteram Dei sedes in gloria Patris. Judex crederis esse venturus. Te ergo quæsumus, tuis famulis subveni, quos pretioso sanguine redemisti. Æterna fac cum sanctis tuis in gloria numerari. Salvum fac populum tuum, Domine, et benedic hæreditati tuæ. Et rege eos et extolle illos usque in æternum. Per singulos dies benedicimus te. Et laudamus nomen tuum in sæculum, et in sæculum sæculi. Dignare, Domine, die isto sine peccato nos custodire. Miserere nostri, Domine, miserere nostri. Fiat misericordia tua, Domine, super nos : quemadmodum speravimus in te. In te, Domine, speravi : non confundar in æternum.

ORATIO.

Deus rerum omnium Conditor atque Creator, qui unus in Trinitate, et trius in unitate cognosceris, cujus magnitudinem deficiens est lingua humana narrare; quem sine cessatione proclamant angeli : sanctus. Ideo nos minimi famuli tui ore quidem indigno non tres sanctos, sed ter Sanctus, præconio vocis attollimus, ut consona modulamina proclamant

^a Uncis inclusa desunt in Hilario.

A terræ petita laudatio : ob hoc pietatem tuam, Domine clementissime Pater, exoramus, optata tribuas, commissa indulgeas, ut deteresa a nobis peccamina, pura et libera conscientia, tua mereamur opulentia gratulari. Per.

FIDES APUD NICÆAM

A trecentis decem et octo episcopis edita.

Credimus in unum Deum Patrem omnipotentem, omnium visibilium et invisibilium factorem, et in unum Dominum nostrum Jesum Christum Filium Dei de Patre natum unigenitum, hoc est, de substantia Patris. Deum ex Deo, lumen ex lumine, Deum verum de Deo vero. Natum, non factum Omousion Patri, hoc est, ejusdem cum Patre substantiæ, per quem omnia facta sunt in cœlo et in terra. Qui propter nos, et propter nostram salutem descendit et carnem assumpsit, et homo factus est. Passus est, et resurrexit tertia die. Ascendit ad cœlos, sedet in dexteram Dei Patris omnipotentis. Inde venturus judicare vivos et mortuos. Et in Spiritum sanctum. Eos autem, qui dicunt, aliquando erat tempus, quando non erat, et priusquam nasceretur, non erat; et quia ex nullis subsistentibus factus est; aut ex alia substantia vel essentia, aut mutabilem dicunt esse, vel convertibilem Filium Dei, anathematizat catholica et apostolica Ecclesia.

ORATIO SANCTI HILARI,

Quam XII libris, quos de sancta conscripsit Trinitate, subjunxit.

C Sancta Trinitas, conserva, oro, fidei meæ incontaminatam religionem, usque ad excessum spiritus mei. Dona mihi hanc conscientiæ meæ vocem, ut quod in regenerationis meæ symbolo, baptizatus in Patre et Filio et Spiritu sancto, professus sum, semper obtineam : Patrem scilicet te nostrum, Filium tuum una tecum adorem, et sanctum Spiritum tuum, qui ex te per unigenitum tuum est, promerear; quia mihi idoneus ad fidem testis est, dicens : *Pater, omnia mea tua sunt, et tua mea.* [^a Deus meus, omnia mea tua sunt, et tua mea.] Deus meus Jesus Christus manens in te, et ex te, et apud te semper Deus, qui est benedictus in sæcula sæculorum. Amen.

ORATIO SANCTI AUGUSTINI EPISCOPI.

D Deus justitiæ, te deprecor, Deus misericordiæ, Deus invisibilis, Deus incomprehensibilis, Deus inenarrabilis, æternæ, perpetuæ, benedicte : Deus, cujus omnia, in quo omnia, sub quo omnia, per quem omnia sunt : parce animæ meæ, parce malis meis, parce peccatis meis atque criminibus : visita infirmum, cura ægrum, sana languentem. Da cor, quod te timeat, sensum, qui te intelligat, oculos cordis, qui te videant. Da mihi scintillam sapientiæ tuæ, quæ mihi justificationum tuarum iter ostendat, et foveas inimici declinare me doceat. Miserere mei, quia peccavi, et propter duritiam cordis mei, in ipsa peccatorum meorum morte perduro : ego ore, ego corde, ego opere, ego om-

nibus vitiis inquinatus sum, omnibus sceleribus co-
 opertus sum. Veniam peto, quia crimen agnosco :
 scelera mea tibi fateor, quæ etsi non confiterer, ta-
 men te latere non possunt. Tu enim scrutator cordis
 et renium es, tibi occulta manifestantur, et secreta
 patefunt. Miserere mei, Domine, ne me perire **118**
 patiaris : ne me permittas æternis tenebris et per-
 petua morte consumi. Aufer a corde meo alienum
 sensum, cura in me stuporem mentis : extirpa a vi-
 sceribus meis consilia iniquitatis, erade a lingua
 mea detrahendi consuetudinem, mentiendi facilita-
 tem, loquendi scurrilitatem, et omnes actus meos
 arte et medicina tua sana. Circumcide in me, Do-
 mine, vitia cordis et corporis. Miserere mei, Deus,
 quia tu nosti facta mea. Si tu transgressiones meas
 iudicio tuo persequi ac punire voluisses, olim me
 terra vivum absorbuisset. Sed quia tanta est cle-
 mentia majestatis tuæ, ut nullum perire patiaris ; sed
 omnes expectas ad pœnitentiam reverti, qui das
 spatium pœnitendi ; da possibilitatem operanti, ut
 non sit hoc vanum indulgentiæ tuæ tempus, quod
 mihi largiri pro tua pietate dignaris. Miserere mei,
 Deus, ne me despicias, neque avertas faciem tuam a
 me, quia non pro justitia mea peto misericordiam
 tuam, sed propter clementiam tuam respice ad me
 de sede majestatis tuæ, et tenebras cordis mei radio
 splendoris tui illumina. Protege me, Domine, scuto
 veritatis ac fidei, ut me diaboli jacula ignita non pe-
 netrent, et quidquid illud est, quod infelicitas mea a
 te petere aut non præsumit, aut non intelligit, id tu
 pro tua virtute triue, et hoc largire, quod animam
 meam salvet a morte ; et exeunti mihi de hac clau-
 sara tenebrarum manum porrige, et lumen ostende.
 Miserere mei, Domine, et rediategra confractum,
 sana corruptum, emenda vitiatum, et illud indulge,
 quod feci, et hoc, præsta, ne iterum faciam. Miseri-
 cors et miserator Deus, qui et barbaros salvare vis,
 et ad veritatis agnitionem venire, ad te confugi fi-
 delium Salvatorem. Miserere mei, quia te plurimum
 exacerbavi, et inimicum gaudere feci, et ecce mor-
 tuus sum obediens ei. Tu, Domine, et impiis, et his
 qui sunt sine misericordia, misereris : miserere hu-
 militati meæ : apud te enim impossibile nihil est, quo-
 niam secus infernum dissipata est anima mea. Fac
 misericordiam, quia benignus es et misericors, fig-
 namento tuo ; qui et corpora, quæ non sunt, in die
 resurrectionis suscitaturus es. Exaudi me, Domine,
 quia defecit spiritus meus, et infelix anima mea. Ta-
 befactum est etiam corpus meum, quod coinquinavi :
 etiam vivere non valeo pro eo, quod non credidi.
 Ignosce peccatum meum per pœnitentiam, vivifica
 me contritum, et igne splendoris tui illumina, et ac-
 cende cor meum : ut ego accipiens fiduciam miseri-
 cordiæ et indulgentiæ tuæ, residuum tempus vitæ,
 quod mihi donaveris, mandata tua custodiam, et a
 timore tuo non recedam ; sed devote serviam tibi
 amplius, quam modo. Parce ergo mihi, et vivifica
 me, omnipotens Deus, Domine Jesu Christe univer-
 sitatis conditor, spes unica mundi. Præsta mihi pri-

mum, ut te bene rogem, et ut me ægam dignum,
 quod me exaudias. Auge in me, Domine, munera
 tua, ut anima mea diligat te et fiat expedita ab omni
 vitio concupiscentiæ. Rogo te, Pater, deprecor te.
 Fili, obsecro te, Spiritus sancte, ut evadam de mundi
 miseria, et dones mihi æterni regni perpetua gau-
 dia. Revertere jam Deus meus, et ne obliviscaris mei
 usque in finem, non in perpetuum deseras, nec me
 cadere in potestate demonum permittas. Licet in
 offensa jaceam, tu tamen clemens, tu pius, tu pa-
 tiens, tu multum misericors, nullum derelinquis,
 nullum spernis ad sanitatem venientem, sed ultro
 offerens misericordiarum clementias peccatores ex-
 spectas, ut redeant. Quanti enim scelerati, et multis
 flagitiis involuti, per bonitatis tuæ gratiam ad indul-
B gentiam pervenerunt ? Sicut multis non merentibus
 gratis veniam donasti : sic et mihi indigno indulgen-
 tiam largiri digneris propter tuam ineffabilem miseri-
 cordiam, omnipotens Deus, qui vivis et regnas per
 omnia secula sæculorum. Amen.

ORATIO SANCTI GREGORII.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus,
 qui sedes in septimo throno : sub cujus pedibus om-
 nia contremiscunt ; miserere mei, qui fecisti cœlum
 et terram, mare et omnia quæ in eis sunt. Miserere
 mei, qui altitudinem cœli, et latitudinem terræ, et
 profundum abyssi metitus es : qui perpetua sapientia
 tua cœlos camerasti et stellis ornasti, et terram flo-
 ribus depinxisti ; quem mundus non capit, et re-
 quiescis in corde mundo. Fac, Domine, cor meum
119 immaculatum, qui diem a nocte separas, et
 mutas linguas ferarum, et das eis sapientiam : quem
 diversa volatilia garrula agnoscunt voce suavitatis,
 laudantes suum Creatorem. Gloriosus es tu, Domine,
 et gloriosa opera tua, qui fecisti, quæ non erant.
 Justus es, Domine, et justum iudicium tuum : magna
 et mira sunt opera tua. Benedictus es super omnes
 benedictiones. Trinitas Deus inseparabilis, qui es
 unus et non solus : una divinitas, trina majestas,
 coequalis gloria, Alpha et Omega, initium et finis.
 Deus noster Rex ante sæcula, qui operatus es salu-
 tem in medio terræ. Deus qui sæculum senectute
 concludis, et tamen ipse cum sæculo non senescis.
D Ad te expando manus meas in similitudinem crucis :
 ad te humilior, ad te resurgam. Erigat me dextera
 tua, Jesu Christe, qui manes in Patre, et Pater in te
 in sempiternum. Credimus, Domine, adventum tuum
 et resurrectionem tuam. Tu nostri dominaris. Do-
 mine, antequam discutias me, miserere mei ; sana
 peccatorum meorum vulnera, quia peccavi in te. Ab
 occultis meis munda me, Domine. Illumina cor et
 sensum meum lumine serenitatis tuæ. Te ante omnia
 sensus meus sapiat. Da mihi intellectum, ut sciam
 testimonia tua, et custodiam ea in corde meo. Da
 mihi gratiam tuam, quia non est, qui convalescat...
 Pater orphanorum, venerator viduarum, indultor
 egentium, confessor pœnitentium ; præsta mihi ve-
 niam, quem plasasti de limo ; et cogitationes, quæ

fidem non frangant. Doce me facere voluntatem tuam. Quæcunque præcipis, ipse adjuva, ut implere possim, ut non peccem tibi amplius; sed da mihi desiderium ad omne opus bonum. Domine, in tua justitia libera me de peccatis meis, ab omni malo, ab omni periculo, ab omni hæresi, ab omnibus iniquis desideriis: et constitue me in omni opere bono, et visita dolores meos, et sana, quæ tibi apta non sunt; et quod in me obscurum est, nomen luminis accipiat. Ante te, Domine, omne desiderium meum, et gemitus meus a te non est absconditus. Da mihi, Domine, fortitudinem adversus insidias diaboli, et instiganti obsistere satanæ. Da mihi arma virtutis, et lorica fortitudinis tuæ. Nulla mihi nimia oblectatio subripiat, nullus antiquæ putredinis suæ me fœtor corrumpat. Aufer a me lubricos et inutiles cogitatus, suggestionesque furtivas. Deus, qui plus potes dare, quam nos petamus aut intelligamus, moveat vox mea misericordiam tuam, qui es unus in Trinitate, et trinus in unitate. Ne perdas me cum peccatis meis; quia non venisti justos salvare, sed peccatores ad pœnitentiam revocare: qui es amator pœnitentiæ, miserere mei.

Domine sancte, Pater omnipotens, æterne Deus, fortitudo mea, firmamentum meum, liberator et protector magnus et patiens, refugium et virtus, adjutor et liberator, lux lucis, fons luminis, sol justitiæ, stella diei, qui inhabitas sæculum, cujus alta et superna terra, cujus thronus inæstimabilis, et gloria incomprehensibilis, cui assistant militiæ cum pavore, cujus vultus excitat abyssos, et tabescere facit montes: exaudi orationem servi tui, Deus meus, per Dominum nostrum Jesum Christum Filium tuum, qui est splendor veræ lucis, janua vitæ, via salutis, lucerna ardens, cibus cœlestis, panis vivus, potus ex fonte perenni, Verbum in principio apud Deum cum Spiritu sancto, qui a Patre procedens circumit girum cœli. Quid ergo Deus meus, quid rogo, nisi Dominus Deus? Summe, optime, potentissime, et misericordissime, et justissime et sacratissime et præsentissime, et pulcherrime, stabilis et incomprehensibilis, immortalis; mutans omnia, nunquam novus, nunquam vetus; innovans omnia sine vetustate, perdens superbos et nesciunt, semper agens, semper quietus, colligens et non egens, portans et implens, et protegens, creans, et nutriens, et perficiens; quærens, cum nihil tibi desit. Amas nec æstuas; zelus et securus es: pœnitet te, et non doles irascere et tranquillus es: opera mutas, nec mutas consilium: recipis quod invenis, et nunquam amisisti: nunquam inops, et gaudes lucris: nunquam avarus, et usuras exigis: supererogas ut debeas, nec quis habet quidquam non tuum. Reddis perdita debita, nihil perdens: sine qualitate bonus, sine quantitate magnus, sine indigentia Creator, sine situ **120** omnia tenens, sine loco ubique totus, sine tempore sempiternus, sine ulla mutatione mutabilia faciens, nihilque patiens. Exaudi, exaudi me, Domine. Tu es enim Deus meus vivus et verus, Pater meus

A sanctus, Dominus meus pius, rex meus magnus, iudex meus justus, magister meus unus, adjutor meus opportunus, medicus meus potentissimus, dilectus meus pulcherrimus, panis meus vivus, sacerdos meus in æternum. Deus meus ad patriam lux mea vera. Dulcedo mea sancta, via mea recta, sapientia mea præclara, simplicitas mea pura, concordia mea pacifica, custodia mea tuta, portio mea bona, salus mea sempiterna, misericordia mea magna, patientia mea robustissima, victima mea immaculata, redemptio mea facta, spes mea futura, charitas mea perfecta, resurrectio mea sancta, vita mea æterna. Te deprecor, supplico et rogo, ut per te ambulem, ad te perveniam, in te requiescam. Exaudi, exaudi, exaudi me, Christe, qui cum Patre et **B** Spiritu sancto vivis et regnas.

ORATIO SANCTI GREGORII PAPÆ.

Peccavi, Domine, coram te, peccavi et coram angelis tuis. Fac mecum servulo tuo secundum misericordiam tuam. Tibi, Domine, misericordia, tibi, Domine, justitia. Sana me, Domine, et sanabor: salva me, et salvabor, quia non infernus confitebitur tibi, neque mors laudabit te. Vivens, vivens ipse confitebitur tibi, sicut et ego hodie. Intercede pro me, sancta Maria mater Domini nostri Jesu Christi. Beatissima et gloriosa genitrix, adjuva me. Intercede pro me, sancte Petre, apostolorum princeps, et solve me a vinculis peccatorum meorum. Intercede pro me peccatore, sancte Paule, apostole Christi, vas electionis. Intercede pro me indigno et reo atque torpente, sancte Andreas. Intercede pro malis meis, sancte Jacobe. Intercede pro malefactis meis, sancte Joannes dilecte Dei. Intercede pro peccatis meis, sancte Philippe. Intercede pro peccatis meis, sancte Bartholomæe. Intercede pro infirmitatibus meis, sancte Thoma. Intercede pro delictis meis, sancte Matthæe. Intercede pro iniquitatibus meis, sancte Jacobe. Intercede pro sceleribus meis, sancte Tathæe. Intercede pro transgressionibus meis, sancte Simon. Intercede pro vanitatibus meis, sancte Mathias. Obsecro vos, apostoli Christi, per commemorationem vestram, ut mihi servulo vestro misereamini, et me in omni adjutorio adjuvetis. Obsecro vos, novem ordines angelorum, angelos, archangelos, virtutes, potestates, principatus, dominationes, thronos, cherubim et seraphim, ut intercedatis pro me, ut sit mihi propitius Christus Filius Dei vivi. Obsecro divitias bonitatis et longanimitatis et patientiæ tuæ, Jesu Christe Fili Dei Salvator noster: miserere mei, et propitius esto mihi peccatori; quia non vis mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat; nec extinguas linum fumigans, et arundinem quassatam non confringis. Fac me sicut unum de mercenariis tuis, et efficiar a te de servo amicus: et fiat voluntas tua, sicut in cœlo et in terra.

ORATIO SANCTI HIERONYMI PRESBYTERI.

Domine Jesu Christe, qui me dignatus fuisti creare ad imaginem tuam, et redimere de tuo pretioso san-

guine : qui intra matris viscera, mea membra com-
 paginasti, et ad istius vitæ lucem perduxisti. Precor
 dulcissimam pietatem tuam, ut me tuo cœlesti lumine
 illuminare digneris, et vias paradisi mihi ostendas,
 et ad portum salutis æternæ perducas. Domine mise-
 ricordissime, dignare in me accendere ignem amoris
 tui, qui peccata mea consumat, et ad tuum deside-
 rium semper accendat; et habitet Spiritus sanctus
 in corde meo, qui me doceat facere voluntates tuas.
 Domine piissime Pater, mollifica cor meum durum
 et lapideum. Largire mihi compunctionem cordis, ut
 de reatu peccatorum meorum profusas lacrymas
 ante clementiam tuam fundam. Concede mihi, Do-
 mine, lacrymas Mariæ, quæ pedes tuos unguento
 unxit, lacrymis rigavit, et crine tersit. Concede mihi
 fitem latronis, qui in cruce positus te confessus est,
 dicens: *Memento mei, Domine, cum veneris in regnum
 tuum (Luc. xxiii, 42)*; et audire meruit: *Amen dico
 tibi, hodie mecum eris in paradiso (Ibid., v. 43)*.
 Præsta mihi, omnipotens Deus, ut in illa die qua
 juseris animam meam a corpore separari, **121**
 piam sententiam merear audire, et angeli sancti
 perducant animam meam ad gaudia justorum. An-
 geli vero iniqui tristes abscedant a me. Dirigatur ad
 te, Domine, oratio mea, sicut incensum in conspectu
 tuo. Exaudi, Domine, vocem meam, qua clamavi ad
 te, miserere mei et exaudi me. Domine, exaudi ora-
 tionem meam, et clamor meus ad te veniat.

ITEM EJUSDEM.

Da mihi, Domine, compunctionem cordis, et lacrymas
 oculis meis; ut defleam diebus ac noctibus omnes
 dies negligentia meæ cum humilitate et puritate
 cordis et charitate. Appropriat oratio mea in con-
 spectu tuo. Si iratus fueris, Domine, adversum me;
 quem adiutorem quæram, aut quis miserebitur infir-
 mitatibus meis? Memento, Domine, quod Chananæam
 et Publicanum vocasti ad pœnitentiam, et Petrum
 lacrymantem suscepisti; sic et meas suscipere di-
 gneris preces, misericors Deus, salva me, Salvator
 mundi, qui regnas.

ORATIO SANCTI HIERONYMI.

Ego te, Domine Jesu Christe, vere credo, verum
 fateor; quia vere redemisti nos: vere, quia vivifi-
 casti nos; verum, quia salvasti nos. Tu fortior forte,
 victor in prælio, præparator vitæ. Tu resurrectio
 mortuorum. Tua sumus vasa, tu noster figulus. Ro-
 gamus te, Domine, ut vacua spiritu tuo impleas,
 plena conserves. Te in Patre credimus: Patrem si-
 militer in te constemur, Spiritum quoque sanctum
 in utroque veneramus. Trinum Deum colimus in
 personis, unum in substantia deitatis. Munda me,
 Domine, vas tuum, et sanctifica, quod fecisti: de
 malitia evacua, et imple de gratia. Præsta mihi, ut
 fraternam semper teneam charitatem: mala oblivis-
 car, aliena non requiram. Te solum creaturarum
 omnium, qui unus et verus es, semper diligam Crea-
 torem, qui mortificas et vivificas, deducis ad inferos

^a Ex libris Synonymorum.

A et reducis, in Trinitate semper permanens in sæcula
 sæculorum.

ORATIO SANCTI MARTINI.

Deus gloriæ, qui unus et verus, qui solus et justus
 es, in quo omnia, sub quo omnia, per quem omnia
 facta sunt. Exaudi me orantem, sicut exaudisti tres
 pueros de camino ignis ardentis. Exaudi me oran-
 tem, sicut exaudisti Jonam de ventre cœti. Exaudi
 me orantem, sicut exaudisti Susannam, et liberasti
 eam de manu iniquorum testium. Exaudi me oran-
 tem, sicut exaudisti Petrum in mari, et Paulum in
 vinculis. Parce animæ meæ: parce factis meis: parce
 cunctis criminibus nostris, qui regnas cum Patre et
 Filio in sæcula.

ORATIO SANCTI COLUMBANI.

B Domine Deus, destrue, et quidquid in me plantat
 adversarius, eradica; ut destructis iniquitatibus, in
 os et cor meum intellectum et opus bonum inseras:
 ut opere et voluntate tibi soli deserviam, et intelli-
 gam mandata tua, et teipsum requiram. Da memo-
 riam. Da charitatem. Da castitatem. Da fidem. Da
 omne, quod scis ad utilitatem animæ meæ pertinere.
 Domine, fac in me bonum, et præsta mihi, quod scis
 oportere, qui regnas.

ORATIO SANCTI ISIDORI.

Tu, Domine, verus doctor et præstitor, advocatus
 et iudex, largitor et munitor: terribilis et clemens,
 adiutor et consolator, qui cæcis mentibus donas
 aspectum, qui facis infirmis possibile quod præcipis,
 qui sic pius es, ut assidue rogari velis; sic munifi-
 cus, ut neminem desperare permittas. Dona quod te
 præstante bene quærimus, parce et perduc nos ad
 illam contemplationem, ubi jam non possimus er-
 rare. Dona facere, quæ te inspirante loqui præ-
 sumpsi. Dona complere, quæ alios commonui, ut
 qui præstitisti pium sermonem, probabilem quoque
 conferas tuis famulis actionem. Libera nos, amator
 hominum benignissime, ab illo periculo; ne sicut
 dicit Apostolus, dum aliis prædico, ipse reprobis in-
 veniar. Quam infirmi simus, tu veraciter nosti;
 quali hoste deprimamur, agnoscis: Te quærit cer-
 tamen impar. Te expetit mortalis infirmitas; quia
 majestatis tuæ gloria est, si leo rugiens ab infirma
 ove superetur; si spiritus **122** violentissimus a de-
 bilissima carne vincatur. Ille qui de cœlo cecidit, et
 hic te pugnante subdatur; ut si potestatem ipsius ad
 tempus tua permissione patimur, nequaquam ejus
 insatiabilibus faucibus sorbeamur. Fac illum tristem
 de humana lætitia, qui de offensione nostra exsultat,
 Christe Jesu Salvator mundi.

ITEM EJUSDEM.

Quo fletu mala mea flere incipiam, quibus lacry-
 mis facinora mea lugeam, quibus fletibus angustias
 meas plangam? Peccata mea mihi quæsum doloris
 tulerunt. O lacrymæ! ubi vos subduxistis? ubi estis
 fontes lacrymarum? ubi es mœroris unda? ubi estis
 lamenta? quo fugistis fletus? quo abiistis ploratus?

Redite, obsecro vos, in nomine Domini nostri Jesu Christi; redite, progredimini, et oculos meos replete lacrymis. Novemini fontes lacrymarum, aspergite me fletibus, fluite super faciem meam, humectate maxillas meas, genas meas irrigate. Date mihi placentum anxium et amarum. Ego enim infelix et miser, **lendus ac miserandus**, infelicissimus omnium atque miserrimus scditatem meam conspicio, meumque reatum agnosco. Scio me esse peccatorem, et quam turpis sum video. Iniquum me esse reprehendo, impium me esse accuso. Rogo te, Domine, ut ignoscas mihi; ego agnosco iniquitatem meam. Inter omnes enim gravius corruui, inter omnes deterius cecidi, inter omnes plus peccato subjacui, plus ceteris carnali delectationi succubui. Cunctos carnales squalore luxuriæ superavi, omniumque impiorum mala scelere meo vici: ita ut tormenta tartarea vix malis meis sufficiant. Non est enim peccatum super peccatum meum, non est iniquitas super iniquitatem meam. Et nunc summæ clementiæ Deus, quoniam delicta mea cognita tibi facio, et in justitiam meam non abscondo; misericordiam tuam deprecor, misericordiam tuam imploro. Tuam imploro miserationem, tuam quæso clementiam; dele mea peccata, ablue facinora mea. Peccatorum meorum maculas munda, labem criminum meorum purga, sordes delictorum meorum absterge, sordes iniquitatum mearum ablue. Non differas mundationem meam Deus. Totum me tibi sanandum offero, recipiat salutem anima mea. Da vulnere meo salutem. Deus, languoribus meis medelam tribue, post plagas vulnerum redde incolumem. Vulneratus sum, medicum quæro. Languidus sum, medelam posco. Consumpta est caro mea, contabuit species mea. Ossa mea exaruerunt, membra mea contabuerunt. Appropinquavi corruptioni, umbra mortis comprehendit me. Tenebræ operuerunt me, caligo inferni involvit me. Oppressit me tenebrarum horror. Doce me facere voluntatem tuam, quia Deus meus es tu. Tibi honor, et gloria, et virtus, et potestas in sæcula sæculorum. Amen.

ORATIO SANCTI ISIDORI.

Succurre mihi, Deus meus, antequam mors veniat, antequam mors me perimat, antequam tartarus rapiat, antequam flamma comburat, antequam tenebræ me involvant, antequam sine fine deficiam. Subveni mihi Deus meus, priusquam gehenna ignis devorer, priusquam sine termino crucier. Væ mihi misero homini, omni polluto contagio! Væ mihi peccatori omnium pessimo! Væ mihi, qui factus sum sentina omnium criminum! Heu mihi, qui superavi omnem magnitudinem peccatorum! Heu mihi, cujus iniquitas excrevit omnem magnitudinem delictorum! Obsecro vos, omnes sancti, miseriis meis subvenite, perditionem meam plangite. Flete me miserum et projectum. Flete me mortuum et abominatum. Flete me, cælum et terra. Plorate me, omnia elementa. Ingemisce me, omne genus humanum. Sumite super me lamentum, veniam pro me lacrymis impetrate, et preces pro me impio fundite, terram lacrymis

irrigate. Plenus sum sceleribus, plenus sum vitiiis omnibus: vas iniquitatis ego sum. Per omnia membra mea scelerum insignia agnoscuntur. Nihil est, quod justitiæ reservaverim, totum impietati me tradidi. Omne vitium, quod destinavi in carne, perfecti in opere. Omne crimen, quod cogitavi, complevi. Omnem pravam cogitationem ad studium perficiendi deduxi. Hinc est quod inter homines confusus, in cælum oculos erigere non valeo. In vultu enim meo ignominiam porto. In omnibus actibus meis erubescō. Faciem meam conscientiæ **123** reatus inclinat. Confusio operis mei ante oculos versatur. Corde meo deprehensus ubique confundor: non audeo quempiam fiducialiter intueri. Fidem enim perdidici, pietatem contaminavi, sanctitatem pollui, religionem vitiiis impiavi. Divina omnia atque humana jura violavi. In omne fas nefasque properavi. Miserere mei, Domine, miserere mei, qui regnas.

ORATIO SANCTI EFFREM DIACONI.

Domine Deus et Salvator meus, quare me dereliquisti? Miserere mei, quoniam tu es amator omnium solus. Salva me peccatorem, quoniam tu es sine peccato solus. Erue me de cœno iniquitatum mearum, ut non infligat in æternum. Libera me de ore inimici mei: ecce enim ut leo rugiens devorare me cupit. Excita potentiam tuam, et veni, ut salvum me facias; corusca coruscationes tuas. Disperge virtutem inimici, amator hominum benignissime. Deus, adjuro te per miserationes tuas, ne me cum hædis a sinistris tuis statuas, cum his qui te exacerbaverunt. Ne dicas mihi, *Nescio te*: sed tribue mihi propter multam misericordiam tuam indesinenter cordis compunctionem et fletum: et sanctifica me, ut flammam templum gratiæ tuæ, per te, Christe Jesu.

ORATIO PRO OMNI POPULO,

Ut in regem continetur historia.

Parce, Domine, parce populo tuo, quem redemisti, Christe, sanguine tuo; ut non in æternum irascaris nobis. Deprecamur, Domine, in omni misericordia tua, ut auferatur furor tuus et ira tua a loco isto, et a domo sancta tua, quoniam peccavimus. Peccavimus tibi, Domine, et tu iratus es nobis, et non est, qui effugiat manus tuas: sed supplicamus, ut veniat misericordia tua super nos, qui Ninivæ pepercisti. Invocantes Dominum exclamemus, ut respiciat populum conculcatum et dolentem: protegat templum sanctum suum, ne ab impiis contaminetur, sed misereatur nobis. Exclamemus omnes ad Dominum dicentes: Peccavimus tibi, Domine, patientiam habe in nobis, et erue nos a malis istis, quæ quotidie accrescunt super nos. Dimitte, Domine, peccata populi tui, secundum multitudinem misericordiæ tuæ, sicut propitiis tui patribus nostris. Propitius esto nobis, et impleatur gloria tua universa terra. Recordare, Domine, die angelo percutienti: Sufficit, contine manum tuam, et cesset interfectio quæ grassatur in populo, et ne

perdas omnem animam viventem. Exsurge, Domine, A et adjuva nos et libera nos propter nomen tuum.

ORATIO EFFREM DIAconi.

Pone, Domine, lacrymas meas in conspectu tuo, sicut in promissione tua, ut avertatur inimicus meus retrorsum, et expavescens conturbet, cum viderit me in loco quem præparavit misericordia tua. Expectans autem inimicus videre in loco, quem mihi propter delicta mea præparavit, videat me in loco lucis et vitæ æternæ, et conversus in tenebris conturbetur, quia nequaquam voluntas ejus effecta est. Ita benignissime, ita amator hominum, ita qui solus sine peccato es, effunde super me inæstimabilem et immensam misericordiam tuam, et præsta mihi ut et ego et hi qui te diligunt regni tui efficiamur hæredes; et videntes gloriam tuam, adremus bonitatem tuam: et dicamus pariter, qui digni fuerimus videre insatiabilem pulchritudinem majestatis tuæ: Gloria Patri, qui fecit nos, gloria Filio, qui sanavit nos, gloria Spiritui sancto, qui renovavit nos: Trinitas sancta, une Deus, sub umbra alarum tuarum nos protege, qui es benedictus in sæcula.

ORATIO

Pro itineris et navigii prosperita'e.

Dei Patris festinare maximum mihi cito peto adiutorium. Jesu Christi imploro suffragia, qui natus est ex virgine Maria. Sancti quoque Spiritus præsidio fungar semper hic vel in exsilio. Christus a me auferat pericula cuncta, quæque dæmonum jacula. Ne me captent hostes atque latrones, ne fures, neque mundi prædones. Ne me undæ maris, neque flumina, neque aquæ, nulla noceant numina. Ne tenebris, vel ventû, vel flumine, velis plenis a ventis quoque prosperis maris, cunctis solvar a periculis. Christus mecum duras ac pestíferas vincat terræ et aquarum bestias: vincat tela aeris vitalia [F., lethalia?], vincat **124** cuncta tonitruum fulgura. Vincat quæque venena serpentina, vincat sæva mundi veneficia: ut hæc cuncta non mihi quæ diximus, neque meis noceant comitibus. Sanus ego, sani mei comites, sine damno pergamus incolumes. Sana nave in pelagi fluctibus, sanis equis velis in terrestribus: sana nostra vehatur pecunia, ut sit apta ad nostra utilia. Inimici ne sint nobis nociva, quamvis mala prorumpant consilia. Christi mihi in æterno nomine viæ cunctæ pateant magnopere, si ascendam ardua in montium, si descendam convexa in vallium, si... vias per vastissimas silvarum, rubo per densissimas: via plana pergam atque lucida usque loci destinati.....

Domine Jesu Christe, te obsecro per misericordiam et clementiam tuam, ut præstes mihi veniam delictorum meorum. Aperi mihi januam vitæ, et princeps tenebrarum non occurrat mihi. Non veniat mihi pes superbiæ, et manus extranea non contingat mihi: sed suscipe me secundum verbum tuum,

^a Locus corruptus.

et perduc me ad convivium epularum tuarum, ubi epulantur omnes amici tui tecum. Tu es Jesus Christus Filius Dei vivi, cum Patre et Spiritu sancto regnans in sæcula sæculorum.

ORATIO SANCTI AUGUSTINI,

Quam xv libris, quos de sancta conscripsit Trinitate, subjunxit.

Domine Deus, credimus in te Patrem, et Filium, et Spiritum sanctum. Neque enim diceret Veritas: *Ite, baptizate gentes in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti (Matth. xxviii, 20)*, nisi Trinitas esses. Nec baptizari nos juberet, Domine Deus, in ejus nomine, qui non est Dominus Deus. Nec diceretur voce divina: *Audi, Israel, Dominus Deus tuus, Dominus unus est (Deut. vi, 4)*, nisi Trinitas ita esses, ut unus Dominus Deus esses. Et si tu Deus Pater ipse esses, et Filius Verbum tuum Jesus Christus ipse esses, et donum vestrum Spiritus sanctus: non legeremus in litteris veritatis: *Misit Deus Filium suum (Gal. v, 4)*: nec tu Unigenite diceret de Spiritu sancto: *Qui mittet Pater in nomine meo, et quem ego mittam vobis a Patre (Joan., iii, 17)*. Ad hanc regulam fidei dirigens intentionem meam, quantum potui, quantum me posse fecisti; quæsi te, et desideravi intellecta videre quod credidi, et multum disputavi et laboravi. Domine Deus meus, una spes mea, exaudi me, ne fatigatus nolim te quærere; sed quæram faciem tuam semper ardentem. Tu da quærendi vires, qui te inveniri fecisti, et magis magisque iuvendi te spem dedisti. Coram te est firmitas et infirmitas mea: illam serva, istam sana. Coram te est scientia et ignorantia mea: ubi mihi aperuisti, suscipe intransentem; ubi clausisti, aperi pulsanti. Meminerim tui, intelligam te, diligam te. Auge in me ista, donec me formes ad integrum. Scio, scriptum est [Aug., scriptum esse]: *In multiloquio non effugies peccatum (Prov. x, 19)*. Sed utinam prædicando verbum tuum, et laudando te, tantummodo loquerer: non solum fugerem peccatum, sed meritum bonum acquirerem; quantumlibet meruisses, loquerer [Aug., quamlibet multum sic loquerer]. Neque enim homo de te beatus peccatum præciperet germano in fide filio suo, cui scripsit, dicens: *Prædica verbum, ista opportune, importune (II Tim. iv, 2)*. Nunquid dicendum est istum non multum locutum, qui non solum oppohtune, verum etiam importune verbum tuum, Domine, non tacebat? sed ideo non erat multum, quia tantum erat necessarium. Libera me, Deus meus, a multiloquio, quod patior intus in anima mea misera in conspectu tuo, et confugientem ad misericordiam tuam. Non enim cogitationibus taceo, etiam tacens voce [Aug., vocibus]. Et si quidem non cogitarem nisi quod placeret tibi, non utique rogarem ut me ab hoc multiloquio liberares. Sed multæ sunt cogitationes meæ tales, quales nosti cogitationes hominum, quoniam vanæ sunt [Psal.

xciii, 44). Dona mihi non eis consentire, et si quando **A** me delectantur [Aug., delectant], eas nihilominus improbare, nec in eis velut dormitando immorari: nec in tantum valeant apud me, ut aliquid in opera mea procedat ex illis, sed ab eis mea statim sit tuta sententia, tuta conscientia te tuente. Sapiens quidam cum de te loqueretur in libro suo, qui Ecclesiasticus proprio nomine jam vocatur: *Multa*, inquit, *dicimus, et non pervenimus; et consummatio sermonum universa ipse est (Eccli. xliii, 29)*. Cum ergo pervenerimus ad te, cessabunt multa ista quæ **125** dicimus, *et non pervenimus*; et manebis unus omnia in omnibus; et sine fine dicemus unum, laudantes te in unum, et in te etiam facti nos unum, Domine Deus une ^a. Deus Trinitas, ignosce mihi **B** omnia peccata mea, et in hac integritate fidei, et bonorum operum perfectione custodi me, et ab omnibus insidiis diaboli et hominum libera me; et sub umbra alarum tuarum protege me, qui es benedictus in sæcula.

HYMNUS BEATI EPISCOPI SEDULII ^b,

De nativitate, et baptismo, et virtute, et traditione, et passione, resurrectione et ascensione Domini nostri Jesu Christi.

A solis ortus cardine
Ad usque terræ limitem,
Christum canamus principem
Natum Maria virgine.
Beatus auctor sæculi
Servile corpus induit,
Ut carne carnem liberans
Ne perderet quos [Al., quod] condidit.
Clausæ [Al., clausa] parentis viscera
Cœlestis intrat gratia:
Venter puellæ bajulat
Secreta quæ non noverat.
Domus pudici corporis [Al., pectoris]
Templum repente fit Dei:
Intacta nesciens virum
Verbo concepit Filium.
Enixa est puerpera [Al., Enixa jam puer-
[pera est]

Quem Gabriel prædixerat:
Quem matris alvo gestiens
Clausus Joannes senserat.
Feno jacere pertulit,
Præsepe non abhorruit:
Parvoque lacte pastus est,
Per quem nec ales esurit.
Gaudet chorus cœlestium,
Et angeli canunt Deo:
Palamque fit pastoribus
Pastor Creator omnium.
Hostis Herodes impie,

^a Apud Aug. ita hæc oratio clauditur: « Deus Trinitas, quæcunque dixi in his libris de tuo, agnoscant et tui: si qua de meo, et tu ignosce et tui. »
^b Exstat hic hymnus editus tom. VI Bibl. PP. e:lit. Lugdun., pag. 471, sub hoc titulo: *Cæli Sedulii*

Christum venire quid times?

Non eripit [Al., non abripit] mortalia
Qui regna dat cœlestia.

Ibant Magi, qua venerant [Al., quam vide-
[rant]

Stellam sequentes præviam:
Lumen requirunt munere [Al., lumine],
Deum fatentur munere.

Katerva matrum personat
Collisa deflens pignora:
Quorum tyrannus millia
Christo sacravit victima [Al., victimam].

Lavacra puri gurgitis
Cœlestis Agnus attigit:
Peccata quæ non detulit
Nos obluendo sustulit.

Miraculis dedit fidem
Habere secundum Patrem [Al., Habere se
[Deum Patrem]:

Infirma sanans corpora,
Et suscitans [Al., resuscitans] cadavera.

Novum genus potentia:
Aqua [Al., aquæ] rubescunt hydris:
Vinumque jussa fundere
Mutavit unda originem.

Orat salutem servulo
Nixus [Al., Flexus] genu Centurio:
Credentis ardor plurimus
Exstinxit ignes februm.

Petrus per undas ambulat [Al., ambulans]
Christi levatus [Al., levatur] dextera:
Natura quam negaverat,
Fides paravit seinitam.

Quarta die jam fetidus
Vitam recepit Lazarus:
Mortisque liber [Al., Cunctisque liber] vin-
[culis]

Factus est superstes sibi.

Rivos cruoris torridi [Al., horridi]
Contacta vestis obstruit:
Fletu rigantis [Al., rigante] supplicis
Clausit fluentia [Al., Arent fluentia] sanguinis.

Solutus omni languore [Al., omni corpore]
Jussus repente surgere,
Suis vicissim gressibus
Æger vehebat lectulum.

Tunc ille Judas carnifex
Ausus Magistrum tradere,
Pacem ferebat osculo
Quam non habebat pectore.

Verax datur fallacibus,
Pium flagellat impiis:
Crucique fixus innocens
Conjunctus est [Al., conjungitur] latronibus.

presbyteri hymnus acrostichis, totam vitam Christi continens. Inde differentes lectiones accepimus. Notabit lector primas litteras stropharum hujus carminis totum alphabetum referre.

126 Xyro [Al., Xero; forte leg. Χῦρο, id est A
[Christo] myrrham post sabbatum
Quædam vchebant compares [Al., corpori],
Quas allocutus angelus :
Vivum sepulcrum non tegit [Al., vivum se-
[pulcro non tegi].

Ymnis venite dulcibus
Omnes canamus subditum
Christi triumpho tartarum ,
Qui nos [Al., qui vos] redemit venditos.
Zelum draconis invidi
Et os leonis pessimi
Calcavit unicus Dei,
Sese qui [Al., seseque] cœlis reddidit.
Gloria Patri ingenito ,
Una cum sancto Spiritu
In sempiterna sæcula.

ORATIO.

Præsta, Domine, legentibus profectum, quærenti-
bus legem tuam, peccatorum omnium remissionem :
ut qui desiderio magno ad lumen Scripturarum tua-
rum pervenire cupimus, nullis peccatis caligantibus
obscuremur. Attrahe nos ad te virtute omnipotentia
tuæ. Ne relinquant sua voluntate vagari, quos pretioso
sanguine redemisti. Imaginem tuam in nobis non si-
nas obscurari, quæ si te præstante defendatur, non
diabolo, non nobis liceat tua dona subvertere; quia
totum fragile, quidquid tibi nititur obviare. Audi
nos, pie Rex, contra peccata nostra; et prius illa a
nobis remove, antequam nos per ea juste possis in
tua examinatione damnare. Quid nobis nostra insi-
diatur iniquitas? Quid contra nos delicta conspiciunt?
Creaturam tuam evertere cupiunt, qui nulla substan-
tia firmitate consistunt..... diabolus, cur nos insatu-
rabili dolore prosequitur? Nunquid illi consilium
dedimus, ut tibi Domino superbus existeret, et de
beatitudine collata caderet, cum tantæ per te vir-
tutis insignia possideret? Sufficiat quod nos in Adam

* Hoc carmen exstat sub nomine Alcuini in Libello
precationum Caroli Calvi, ex codice aureis litteris
scripto et pretiose quondam ornato atque in Electo-

perculit; quare quotidianis deceptionibus inpius ca-
lumniator insequitur? Et sicut ille fragilitatem no-
stram non desinit impetere, ita tuis possit viribus
confusus abscedere. Non permittas, bone Rex, in
nobis sævissimum hostem sua vota complere, qui te
graviter eligit offendere. Quid nos sicut leo rugiens
circuit? Quid devorare contendit? Semel illi in ba-
ptismate sacro renuntiavimus; semel tibi Domino
credere professi sumus. Tales nos per tuam defen-
sionem concede servari, quales nos fieri per aquam
regenerationis, Creator altissime, præstitisti. Qui
tui esse cœpimus, alium Deum nesciamus. Tua
gratia redempti sumus, tua mandata, te donante,
faciamus. Si nos relinquis, tergiversator invadit.
Indefessus atque impudens semper assistit, lucra sua
B computans humanas ruinas. Blanditur ut decipiat,
instigat ut perimat. Maxime per corpus nostrum
animas decipit, et ita labilis per desideria humana
diffunditur, ut nulla pene providentia, nullo prius
consilio sentiatur. Longum est per singula discar-
rere. Tali quis possit obsistere, nisi tu, Domine, illi
decreveris obviare? Quid enim de nobis possit fa-
cere, qui te in nostro corpore ausus fuit per subdola
machinamenta tentare? Exaudi nos, o custos homi-
num. Hic nos ab illo indulgentia tua libera, qui nos
trahere nititur ad gehennam. Cum illo sortem non
habeamus, ut tecum, Domine, habere possimus. Vin-
dica fabricam tuam ab illo qui destruit. Dominari
alios si faciunt [F., sic facit], qui se ipse damnavit :
sed potius ille cum suis percat, qui perdere cuncta
C festinat..... Cætera desunt.

ORATIO D. ALCUINI IN NOCTE *.

Qui placido in puppi carpebat pectore scmmum ,
Exsurgens ventis imperat et pelago.
Fessa labore gravi quamvis hic membra quiescant
Ad se concedat cor vigilare meum.
Agne Dei, mundi qui crimina cuncta tulisti ,
Conserva requiem mitis ab hoste meam.

rali bibliotheca Monacensi servato, quem typis man-
davit F. Felicianus episcopus Scaldensis Ingolstadii
anno 1583. in-8°.

127 OPUSCULUM QUARTUM.

ALCUINI DE BAPTISMI CÆREMONIIS

AD ODUINUM PRESBYTERUM EPISTOLA.

Albinus magister filio charissimo Oduino [Ms. D
Einsidl., Oduino; Ms. Reg. Paris., Adoino] pres-
bytero salutem.

Quia divina donante gratia ad id diutino te per-
dixi labore, ut sacerdotali honore [Ms. Einsidl., sa-
cerdotalis honoris] dignus habearis (Et [utinam] tam
eleganter illud in domo Dei ministres officium, quam

te diligenter per donum Dei erudire curavi), ad co-
gnoscendum rationabilem sacri baptismatis ordinem,
de ministeriis [Ms. Einsidl., mysteriis] totius officii
tibi breviter scribere volui, ut cognoscas quam ne-
cessarium sit nihil prætermittere quod a sanctis Pa-
tribus sumptum est [Ms., statutum; al., constitu-
tum est] in illo officio.